

College Uitvoeringsprogramma 2018 – 2022

Leusden, augustus 2018

College Uitvoeringsprogramma 2018 - 2022

	pagina:
Inhoudsopgave	2
Bestuursopdrachten	4
Bestuur en samenwerking	
1.1 Doorontwikkeling sturing en control	4
1.2 Initiatieven van inwoners	6
Veiligheid	
2.1 Veiligheid	8
Sociaal Domein	
3.1 Transformatie in Sociaal Domein	12
3.2 Samenlevingsakkoorden Sociaal Domein	15
3.3 Inkoop Sociaal Domein	18
3.4 Extra focus op jeugd	21
3.5 Integrale Kind Centra	25
3.6 Positieve gezondheid en zorg	28
3.7 LeusdenFit	31
3.8 Signalering van armoede	33
Duurzaamheid	
4.1 Transitieagenda energie	35
4.2 Duurzame mobiliteit	39
4.3 Afval	41
Financiën	
5.1 Nota bovenwijkse voorzieningen	44
Sport en cultuur	
6.1 Stimuleren initiatieven sport en welzijn	46
6.2 Onderhoud sportomgeving	49
6.3 Parkeren bij sportfaciliteiten	51
6.4 Een bruisend en leuker Leusden	53
Ruimte en wonen	
7.1 Realiseren woningbouwprogramma	55
7.2 Nieuwe woningbouwlocaties	57
7.3 Omgevingsvisie landelijk gebied	59
7.4 Omgevingsvisie stedelijk gebied	61
7.5 Andere planopzet Tabaksteeg-zuid	63
7.6 Openstelling Leusderheide	65
7.7 Invoeren Omgevingswet	67
Beheer openbare ruimte	
8.1 Onderhoud buitenruimte	70
8.2 Evaluatie onderhoud buitenruimte	73
Economie	
9.1 Vestigingsmogelijkheden bedrijven	75
9.2 Kantorenlocatie De Horst	78
9.3 Doorontwikkeling winkelgebieden	80
9.4 Versterken economische positie en ondernemerscultuur	82
9.5 Leusden op de kaart	84

Verkeer		
10.1	Openbaar vervoer	86
10.2	Entree van Leusden	88
10.3	Snelle fietsroutes	91
10.4	Verbeteren doorstroming verkeer	93
Bijlage a: Overzicht uitgangspunten Coalitieakkoord		95
Bijlage b: Samenlevingsakkoorden		96
Bijlage c: Overzicht bestuursopdrachten en herkomst uit Coalitieakkoord		98

Bestuursopdracht

Ambitie:	1.1 Doorontwikkeling sturing en control
Portefeuillehouder:	Wethouder Vos

Wat willen we bereiken?

Beschrijving vanuit het Coalitieakkoord 2018-2022:

Bestuursstijl

We ontwikkelen een inzichtelijk monitoringsinstrument om de sturing en control te verbeteren.

Doelstelling en kwaliteit van het resultaat:

We willen de gemeentefinanciën begrijpelijk en inzichtelijk maken. We willen dat de gemeenteraad adequaat kan sturen op de begrotings- en vermogenspositie van de gemeente. Doel is om snel en adequaat vast te stellen of we nog financieel solide zijn en blijven. We verbeteren de huidige P&C producten en presenteren de financiële positie van de gemeente eenvoudig, inzichtelijk en begrijpelijk. Doel is om de verbeteringen in de P&C cyclus 2020 te verwerken.

Afbakening:

De gemeenteraad heeft het budgetrecht. Hiermee geeft de raad het college opdracht om binnen financiële kaders doelstellingen en prestaties te realiseren. We staan voor een solide financieel beleid waarbij we binnen de financiële kaders willen opereren. Met de huidige P&C producten van Leusden wordt inzicht gegeven in de financiële kaders en financiële positie. De informatie is echter niet altijd makkelijk vindbaar en goed leesbaar. Daar willen we een verbeterslag in maken. Om een beeld te geven van het begrijpelijk en inzichtelijk maken van de gemeentefinanciën verwijzen we naar de vorm en inhoud van de workshop financiën die op 12 april 2018 aan de nieuw gekozen raad is gegeven.

Met wie werken we samen?

Toelichting:

De werkgroep bestuurlijke Planning & Control heeft een belangrijke rol in deze opdracht. De werkgroep dient richting en inhoud te geven aan de verbetering van de P&C producten. Via de werkgroep wordt de informatiebehoefte van de raad ingebracht.

Binnen de BLNP samenwerking wordt ook gewerkt aan verbetering van de financiële monitoring. Hierdoor zijn er mogelijkheden om de noodzakelijke investeringen te delen.

Inbreng samenleving:

Wat gaan we daarvoor doen?

Toelichting:

We stellen in samenwerking met de raads werkgroep een set gemeenschappelijke uitgangspunten en principes op. Vervolgens gaan we dit uitwerken in een concreet voorstel tot aanpassing c.q. aanvulling van de P&C producten.

Planning uitvoeringsjaren:

2018 Opstellen gemeenschappelijke uitgangspunten en principes
2019 Voorstel aanpassing P&C producten; raadsbesluit kaders
2020 Verwerking in P&C cyclus 2020
2021

Wat gaat het kosten?

Raming financiën:

Incidenteel:

Onderzoek en ontwikkeling € 15.000

Structureel:

nvt

Toelichting:

We schatten dat we een incidenteel budget van € 15.000 nodig hebben voor het doen van onderzoek en het ontwikkelen van producten.

Aandachtspunten

Communicatie:

Risico's:

Overige:

Bestuursopdracht

Ambitie:	1.2 Initiatieven van inwoners
Portefeuillehouder:	Burgemeester Bouwmeester

Wat willen we bereiken?

Beschrijving vanuit het Coalitieakkoord 2018-2022:

Samenwerking en partnerschap

We laten ruimte voor initiatieven van inwoners en we geven inwoners het recht de gemeente uit te dagen om taken uit te voeren (right to challenge). Ook in het fysieke domein, bijv. bij de omgevingsvisie, dagen we de samenleving uit om zelf initiatieven te ontwikkelen.

Doelstelling en kwaliteit van het resultaat:

Wij hebben als gemeente Leusden de 'Samenleving Voorop' en daarmee initiatieven, invloed en bijdragen van inwoners hoog in het vaandel. Door samen te werken aan plannen en vorming van beleid en in de uitvoering kunnen gemeente en inwoners als team namelijk een hogere kwaliteit realiseren. In de afgelopen 7 jaar hebben we met name ingezet op het stimuleren en faciliteren van initiatieven vanuit de samenleving. Op dat vlak is er veel gerealiseerd. Voor de komende jaren blijven we ruimte voor initiatieven stimuleren en zetten daarbij in op gelijkwaardig partnerschap in de aanpak van maatschappelijke problemen. 'Samen aan de lat' is het adagium.

Afbakening:

'Samenleving Voorop' is werk in uitvoering. Op basis van de ervaringen kijken we wat werkt en wat niet werkt en hoe we een volgende stap kunnen zetten. Het is met elkaar (inwoners, organisaties, college en raad) ontdekken en proberen. Op basis van nieuwe ervaringen en inzichten wegen we steeds opnieuw af hoe we 'Samenleving Voorop' verder kunnen brengen. Het is daarom niet mogelijk om vier jaar vooruit te kijken. We reflecteren en stellen continu bij om het samen aan de lat daadwerkelijk tot bloei te laten komen.

Met wie werken we samen?

Toelichting:

Inwoners, organisaties, bedrijven, raad.

Inbreng samenleving:

De inbreng van de andere partners in de samenleving is van groot belang. Het samen aan de lat vormgeven kan alleen als we gelijkwaardig samenwerken met inwoners, organisaties en bedrijven.

Wat gaan we daarvoor doen?

Toelichting:

1. Samen met de raad bezien welke kansen en mogelijkheden er zijn om met nieuwe energie in te zetten op Samenleving Voorop. Daarbij denken we aan:
  - innovatie op het gebied van participatie en samenwerking;
  - investeren in houding en gedrag (mentaliteit);
  - verbeteren van de toegankelijkheid: om mensen die een drempel ervaren te bereiken en te betrekken.
2. Samen aan de lat is uitgangspunt, daar zetten we op in met o.a. de samenlevingsakkoorden en ook met de pilots vanuit de organisatievisie. We delen ervaringen, gaan door met wat werkt, en passen dat wat niet werkt aan. Het is werk in uitvoering (inclusief het reflecteren en bijsturen).
3. Het recht om de gemeente uit te dagen vullen we nader in en dragen we uit in de samenleving.
4. We laten ruimte aan initiatieven van inwoners door hier rekening mee te houden in de kaderstelling.

Planning uitvoeringsjaren:

2018 – punt 1, 2 en 4

2019 – punt 1, 2, 3, en 4

2020 – op basis van de ontwikkelingen in 2018 en 2019 nader bepalen hoe Samenleving Voorop voor 2020 en 2021 invulling krijgt.

2021 idem.

Wat gaat het kosten?

Raming financiën:

Incidenteel:

4 jaar lang, 8 uur per week beleidsadviseur C. (4 x € 18.250 totaal € 73.000)

Structureel:

Dekking:

Toelichting:

Ambtelijke ondersteuning is nodig. Voor de genoemde acties is er een ambtelijke trekker nodig voor Samenleving Voorop. Deze persoon adviseert, neemt de voorbereiding van nieuwe ideeën ter hand en ziet toe op de uitwerking/uitvoering. Het vervolg in de uitwerking in de beleidsdomeinen past binnen de reguliere werkzaamheden.

Aandachtspunten

Communicatie:

Communicatie is maatwerk: per initiatief en per opgave geldt een eigen communicatieaanpak. Op welk schaalniveau dit maatwerk plaatsvindt, verschilt per initiatief en is afhankelijk van de verschillende belanghebbenden en hun belangen.

Risico's:

Overige:

Bestuursopdracht

Ambitie: 2.1 Veiligheid
Portefeuillehouder: Burgemeester Bouwmeester

Wat willen we bereiken?

Beschrijving vanuit het Coalitieakkoord 2018-2022:

Veiligheid

Veiligheid is een kerntaak van de overheid. De verantwoordelijkheid om Leusden veilig te houden wil de gemeente graag nemen samen met bewoners, ondernemers en ketenpartners. Criminaliteit houdt zich niet aan de gemeentegrenzen en daarom blijven we een actieve rol spelen in onze regio. Met buurgemeenten, in het Regionaal Veiligheidscollege en in de Veiligheidsstrategie Midden-Nederland. In de komende jaren geven we extra aandacht aan het verstevigen van de persoonsgerichte aanpak (PGA) en zetten we in op het tegengaan van ondermijning.

Doelstelling en kwaliteit van het resultaat:

We zetten de dalende lijn van criminaliteit (woninginbraken, huiselijk geweld, etc.) in Leusden voort, we stimuleren de zelfredzaamheid van inwoners en vergroten de veiligheid

Afbakening:

Maandelijks monitoren we samen met de politie de criminaliteitscijfers van Leusden. Bij negatieve ontwikkelingen betrekken we de verschillende partijen actief om samen na te gaan welke maatregelen nodig zijn.

De aanpak van ondermijning en de persoonsgerichte aanpak zijn specifiek gericht op inwoners die zware overlast veroorzaken, twee of meer politiemeldingen hebben, inwoners die strafbare feiten hebben gepleegd of inwoners/bedrijven die verdacht worden van witwaspraktijken.

Met wie werken we samen?

Toelichting:

Regionale Informatie en Expertise Centra (RIEC), Openbaar Ministerie (OM), Lariks, Woonstichting Leusden (WSL), Buitengewoon opsporingsambtenaar (Boa), politie, inwoners

Inbreng samenleving:

Inwoners hebben een belangrijke signalerende functie bij het voorkomen en bestrijden van georganiseerde criminaliteit en overlast. Afwijkende situaties komen vaak alleen aan het licht wanneer een inwoner deze meldt. Voor een succesvolle persoonsgerichte aanpak is het signalerend vermogen en meldingsbereidheid van inwoners ook cruciaal.

Wat gaan we daarvoor doen?

Toelichting:

De persoonsgerichte aanpak en de aanpak van ondermijning zijn twee belangrijke pijlers om criminaliteit in Leusden tegen te gaan. Deze pijlers zijn onmogelijk nog van elkaar los te denken en zorgen voor een daling op verschillende vormen van criminaliteit zoals woninginbraken, geweld en overlast.

Persoonsgerichte aanpak

Sinds 2017 werken we in Leusden met de persoonsgerichte aanpak (PGA) - en met succes! Diverse zwaarwegende casussen zijn inmiddels opgelost. Succesfactoren hiervoor zijn geweest:

- Intensieve samenwerking
- Verscherping van interventies
- Goede lokale infrastructuur
- Ruimte voor maatwerk
- Goede aansluiting tussen het veiligheidsdomein en het sociaal domein

Deze aanpak breiden we uit op 3 componenten:

1. Broertjes & zusjes: we zetten ons in om te voorkomen dat ook broertjes en zusjes uit hetzelfde gezin in de criminaliteit belanden.
2. Passende nazorg aan ex-gedetineerden: om de kans op een succesvolle re-integratie te vergroten en een recidive te verkleinen.
3. Verbeterde afstemming en informatie-uitwisseling binnen de regels van de privacywetgeving.

Sluitende aanpak personen met verward gedrag

Alle gemeenten in Nederland moeten vanaf oktober 2018 een sluitende aanpak rond personen met verward gedrag hebben. Leusden wil in deze aanpak vooral inzetten op vroeg signalering en preventie om zoveel mogelijk overlast van personen te voorkomen. We versterken daarom de samenwerking in de keten en zorgen voor een gemeenschappelijke, lokale werkwijze. Het sociaal domein en het veiligheidsdomein trekken samen op. Er is een nauwe relatie met de persoonsgerichte aanpak.

Ondermijning:

We actualiseren het Bibob-beleid (Integriteitstoets vergunningaanvragers) in Leusden. In 2018 en 2019 laten we tevens een ondermijningsbeeld maken dat ons inzicht geeft waar ondermijning zich in Leusden afspeelt. In een intensieve samenwerking met gemeenten uit de regio bekijken we vervolgens hoe we de verdachte personen of bedrijven middels de persoonsgerichte aanpak kunnen aanpakken.

De gemeente kiest voor een gezamenlijke aanpak om georganiseerde criminaliteit tegen te gaan. Onze focus richt zich op de georganiseerde hennepcultuur, witwassen, fraude tussen burgers onderling of bedrijven en vastgoedfraude. We voeren integrale probleemverkenningen uit, zowel binnen de gemeente Leusden als in de regio. Met andere gemeenten wisselen we informatie en analyses uit en stemmen interventies met elkaar af. Urgente lokale problematiek pakken we aan in afstemming met burgemeester, politie en OM en zo nodig zoeken we samenwerking met het RIEC.

Onze aanpak richt zich op spilfiguren en schijnbaar onaantastbare criminelen. We verstoren de criminele infrastructuur en pakken crimineel gewin - geld, vermogen en luxe goederen - af. Hiermee willen we de economische machtspositie van criminelen wegnemen.

Regionale samenwerking

Leusden vindt het belangrijk om ook regionaal actief in te zetten op veiligheid. Onveiligheid trekt zich immers weinig aan van gemeentegrenzen. Onze burgemeester neemt hierin een leidende rol als voorzitter van het Dagelijks Bestuur van Bureau RVS/RIEC. De samenwerking op gezamenlijke thema's met 41 gemeenten, inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties, Openbaar Ministerie en de politie in Midden-Nederland leidt tot eenduidige aanpakken op diverse veiligheidsgebieden.

Integraal veiligheidsbeleid

In 2018/2019 ontwikkelen we een nieuwe Integraal veiligheidsbeleid. Samen met de raad, samenwerkingspartners en inwoners formuleren we de speerpunten op het gebied van veiligheid voor de aankomende 4 jaar. Hierbij zoeken we aansluiting op de beleidsvisie van het sociaal domein die eveneens in 2018/2019 wordt opgesteld.

Implementeren wet woonoverlast

Op 12 juli 2018 heeft de gemeenteraad van Leusden besloten art 2:79 aan de Algemeen Plaatselijke Verordening (APV) Leusden toe te voegen. Dit artikel geeft de burgemeester bevoegdheden om in geval van ernstige woonoverlast (treiteren, stelselmatig geluidsoverlast, etc.) en als er geen andere maatregelen meer mogelijk zijn, in te grijpen. Dit kan door het opleggen van een gedragsaanwijzing. De burgemeester heeft beleidsregels vastgesteld waarin staat omschreven wanneer er een gedragsaanwijzing mag worden opgelegd. In 2018/2019 verwachten we deze bevoegdheid in te moeten zetten. Om dit traject juridisch goed te begeleiden vraagt dit aandacht en inzet. Ook zal de burgemeester de raad informeren wanneer deze bevoegdheid wordt ingezet.

AED

In 2017 heeft de gemeente Leusden een overeenkomst gesloten met HartslagNu, RAVU, alarmcentrale 112, EHBO. Hierdoor worden we geacht alle intenties uit het convenant uit te (laten) voeren binnen de gemeente en is de gemeente Leusden eerste aanspreekpunt voor bovenstaande partners. Onderdeel van het convenant is het streven naar een 'hartveilige' gemeente: minimaal één AED 24/7 beschikbaar per vierkante kilometer. Er zijn op dit moment negen Leusdense woonwijken zonder minimale dekking (geen AED aanwezig). Naast de beide EHBO verenigingen is de Stichting 'AED, Leusden doet mee' actief in de gemeente in het kader van uitbreiding van AED's. Het doel van de Stichting is om, naast de minimale dekking, een effectieve dekking van AED's in Leusden te realiseren door middel van buurtinitiatieven.

Crowdfunding en sponsoring zijn hiervoor de middelen. De Stichting wil graag van de gemeente een bijdrage in haar PR activiteiten om de doelstelling te bereiken; een lokale publiciteitscampagne gericht op vergroting van bewustwording over het belang van een AED in de buurt. In 2018/2019 willen we ervoor zorgen dat in de binnenkern van Leusden er een 100% dekking is m.b.t. de aanwezigheid van AED's.

Planning uitvoeringsjaren:

2018 Invoeren wet woonoverlast, ontwikkelen veiligheidsbeleid Leusden & creëren sluitende aanpak personen verward gedrag.

2019 Ontwikkelen veiligheidsbeleid & actualiseren BIBOB beleid

2020 uitvoering geven aan speerpunten veiligheidsbeleid

2021 uitvoering geven aan speerpunten veiligheidsbeleid

De aanpak van (georganiseerde) criminaliteit en de persoonsgerichte aanpak hebben een doorlopend karakter.

Wat gaat het kosten?

Raming financiën:

Incidenteel: € 191.700 (incidentele capaciteitsuitbreiding voor 3 jaar, 28 uur, schaal 10a, € 63.900 x 3 jaar)
Verdeeld over 2018 (€ 31.900), 2019 (€ 63.900), 2020 (€ 63.900) en 2021 (€ 32.000)

Toelichting:

Incidentele uitbreiding capaciteit Veiligheid

Afgelopen jaren is de vraag naar capaciteit op het gebied van openbare orde en veiligheid gestegen. Dit is het gevolg van:

- Veranderingen in het sociaal domein met een toegenomen aantal verwarde personen en ontwikkeling van een integrale, persoonsgerichte aanpak.
- De regiefunctie die de gemeente heeft gekregen in de persoonsgerichte aanpak van verwarde personen en jeugdoverlast
- Toegenomen aandacht voor veiligheidsthema's zoals bv. radicalisering, terrorisme, jihadisme, woonoverlast, cameratoezicht.

Daarnaast is ook sprake van een toegenomen ambitie op het gebied van openbare orde, veiligheid en crisisbeheersing. De gemeente wil meer aandacht en inzet onder meer voor ondermijning, jeugdoverlast en woonoverlast (wetswijziging) en data-analyse. De afgelopen jaren is hier te weinig op geïnvesteerd en ontbreekt op sommige gebieden actueel beleid. Daarnaast wil Leusden een meer zichtbare rol spelen in regionale samenwerkingsverbanden op het gebied van integrale veiligheid en crisisbeheersing.

In de huidige bezetting ontstaan knelpunten. Op dit moment beschikken we over 24 uur voor het taakveld openbare orde en veiligheid en 26 uur voor het taakveld crisisbeheersing. Hierdoor is de bereikbaarheid buiten kantooruren erg kwetsbaar. Voor het implementeren van een gemeenschappelijke werkwijze (casusoverleg, ontwikkelen afwegingskader en handelingsrepertoire) op 'verwarde personen' en voor ondersteuning van de uitvoerende werkzaamheden op het gebied van casusregie voor de persoonsgebonden aanpak stellen wij voor incidenteel (voor 3 jaar) uit te breiden (28 uur, schaal 10a, € 63.900 x 3 jaar = € 191.700). Deze ondersteuning draagt dan ook bij aan meer continuïteit bij de afhandeling van incidenten op het gebied van openbare orde, veiligheid en crisisbeheersing.

- Het totale budget Openbare Orde en Veiligheid bedraagt € 67.500 (incl. bijdrage aan regionale voorzieningen, opvang van zwerfdieren en kosten uitvoering veiligheidsbeleid)
- De veiligheidsprojecten worden zo ingericht dat hier minimale kosten aan verbonden zijn. Ook de samenwerking met ketenpartners is hierbij van belang, zodat de kosten gedeeld kunnen worden.

AED's

Benodigde gemeentelijke bijdrage voor effectieve spreiding van AED's:

- 9x AED in een buitenkast voor minimale dekking in Leusden, inclusief vijf jaar onderhoud € 30.000
- Eenmalige bijdrage PR 'AED, Leusden doet mee' € 5.000.

Aandachtspunten

Communicatie:

Een gezamenlijke aanpak om georganiseerde criminaliteit tegen te gaan, geldt ook voor de communicatie. Afstemming op communicatie- en persstrategie, timing en boodschappen zorgt voor één duidelijk verhaal naar buiten. Voor het vergroten van de urgentie en bewustwording speelt de burgemeester een cruciale rol als aanjager en als boegbeeld in de pers, richting gemeenteraad en ondernemers.

Risico's:

Bij het inzetten van de wet woonoverlast in Leusden moet een kanttekening worden geplaatst. Er is nog weinig ervaring met deze bevoegdheden en nog geen bestendige, vaste bestuurlijke gedragslijn. Toch zien wij een grote meerwaarde van deze bevoegdheden in de aanpak van criminaliteit in Leusden.

Overige:

Bestuursopdracht

Ambitie: 3.1 Transformatie in Sociaal Domein
Portefeuillehouder: Wethouder Van Beurden / Kiel

Wat willen we bereiken?

Beschrijving vanuit het Coalitieakkoord 2018-2022:

Zorg en welzijn

3. We ontwikkelen een integrale visie op zorg, welzijn, wonen en werk en inkomen en onderzoeken de mogelijkheden van verbreding van het integraal loket.
4. We hebben aandacht voor toegankelijkheid van voorzieningen, wonen en de openbare ruimte in brede zin en we willen een seniorvriendelijke gemeente zijn.
5. We ondersteunen mantelzorgers en vrijwilligers actief, zodat zij zich zoveel mogelijk kunnen richten op het bieden van de gevraagde zorg.
6. We versterken de netwerksamenwerking (eerstelijnszorg, zorgaanbieders en zorgverzekeraars) en de samenwerking tussen en met de zorg- en welzijnsorganisaties en ondersteunen waar mogelijk innovaties in deze samenwerking.
9. We zorgen voor een sluitende samenwerking tussen de Sociale Dienst en Larikslaan2, zodat we inwoners passend en integraal kunnen ondersteunen.

Financiën

7. Er worden plannen aangemeld bij het Interbestuurlijk Programma op de thema's zorg en duurzaamheid, waardoor de kansen op extra enveloppegelden toenemen.

Doelstelling en kwaliteit van het resultaat:

Medio 2019 stellen we een nieuw beleidskader vast voor het sociaal domein. Hierin presenteren we onze integrale visie op zorg, welzijn, wonen, werk en inkomen (punt 3). Ook bevat dit beleidskader een heldere omschrijving van onze doelen.

In de komende jaren willen we stevige stappen zetten naar een succesvolle transformatie. Waarbij de verschillende partijen in de (zorg)keten op een effectieve-, kostenbewuste wijze passende zorg en ondersteuning organiseren. Daarom brengen we focus aan in onze opgaven. We richten ons op:

- Positieve gezondheid

We stimuleren de eigen kracht en mogelijkheden van inwoners om de regie op het eigen leven te behouden (waar onder het terugdringen van de eenzaamheid).

- Preventie/vroeg signalering

Door gerichte inzet van preventie en passende voorzieningen willen we de noodzaak voor zorg en ondersteuning waar mogelijk voorkomen.

- In-, door- en uitstroom

Het uitgangspunt is passende zorg en ondersteuning voor wie dat nodig heeft. Daarbij wordt instroom beheerst en doorstroom verhoogd en uitstroom bespoedigd (verkorten van de wachtlijsten).

- Ketensamenwerking

We versterken de samenwerking met en tussen partners in de (integrale) keten (waarbij we onder andere inzetten op het vergroten van de arbeidsparticipatie).

- Monitoring

Met het verbeteren van de mogelijkheden voor monitoring, willen we ook onze sturingsmogelijkheden verbeteren om inwoners optimaal te ondersteunen.

De hierboven genoemde punten uit het Coalitieakkoord (Zorg en welzijn punten 4. t/m 6. en punt 9.) maken hier onderdeel van uit.

Afbakening:

Gericht inzetten op de transformatie binnen het Sociaal Domein, betekent dat we in samenspraak met partijen uit de samenleving beslissen over de prioritering en fasering van onze activiteiten.

Met wie werken we samen?

Toelichting:

Maatschappelijke partners in wonen, welzijn, zorg, onderwijs en werk en inkomen;
Maatschappelijke partners zoals initiatiefgroepen, ouderenorganisaties, verenigingen of vrijwilligersverbanden

Inbreng samenleving:

Samenlevingsakkoorden leveren een bijdrage leveren aan de vorming én invulling van de doelstellingen. Verhalen van inwoners (Leusden Vertelt) geven inzicht in de ervaren saamhorigheid in Leusden. De participatieraad en cliëntenraad worden betrokken bij de beleidsontwikkeling.

Wat gaan we daarvoor doen?

Toelichting:

Om genoemde doelstellingen en focus te realiseren, nemen we inwoners en partners in sleutelposities en inwoners mee in het transformatieproces.

Daarvoor zijn we – als onderdeel van de samenlevingsakkoorden - in gesprek met deze partners. We stellen prioriteiten op de onderwerpen positieve gezondheid, preventie, in-, door- en uitstroom en ketensamenwerking.

We monitoren de voortgang van onze activiteiten om tussentijds te kunnen bijsturen op doelmatigheid.

Planning uitvoeringsjaren:

2018 Start met genoemde transformatieopgaven

2019 Vaststellen en start met uitvoering van Samenlevingsakkoord + vaststellen nieuwe beleidskader Sociaal Domein

2020 – 2021 Uitvoering Samenlevingsakkoorden + uitvoering nieuwe beleidskader

Wat gaat het kosten?

Raming financiën:

Incidenteel:

- € 100.000 transformatiebudget 2019 en 2020

- € 75.000 uitbreiding 0,8 fte Sociaal Domein (gemeentelijke organisatie) in 2019, 2020, 2021 en 2022

- P.M. voor voorwaardenscheppende activiteiten, zoals netwerkbijeenkomsten en initiatieven

Structureel:

- € 10.000 voor monitoring

- P.M. overig

Dekking:

Toelichting:

We gaan uit van het principe dat kosten voor de baten uitgaan. Wat het transformatiebudget betreft kunnen initiatiefnemers en/of instellingen in aanmerking komen voor een onkostenvergoeding of een investeringsbudget om een doelmatigheidsverbetering te bereiken op het schaalniveau van Leusden.

Om de gewenste transformatie en genoemde focus op positieve gezondheid, preventie, door-, in- en uitstroom, ketensamenwerking en monitoring mogelijk te maken, voorzien we een uitbreiding van de ambtelijke capaciteit binnen het Sociaal Domein: incidenteel gedurende de jaren 2019 t/m 2022.

Aandachtspunten

Communicatie:

Goede samenwerking vraagt om een gedeelde ambitie, de bereidheid invloed te delen, het zoeken naar een win-win situatie, oprechte interactie en vertrouwen. Met deze randvoorwaarden houden we uitdrukkelijk rekening in het proces én in onze communicatie.

Risico's:

De kosten gaan voor de baten uit: geen gegarandeerd financieel succes op korte termijn.
Een integrale visie verliest kwaliteit als partnerschap en samenwerking niet goed op gang komen of afbreken.

Overige:

Bestuursopdracht

Ambitie: 3.2 Samenlevingsakkoorden Sociaal Domein
Portefeuillehouder: Wethouder Van Beurden / Kiel

Wat willen we bereiken?

Beschrijving vanuit het Coalitieakkoord 2018-2022:

Zorg en welzijn

8. We sluiten een breed akkoord over zorg en welzijn met sportverenigingen en welzijnsorganisaties, eerstelijnszorg, buurt- en wijkverenigingen, ouderenbonden, Woningstichting Leusden en lokale zorgaanbieders over het bieden van zorg op maat.

Jeugdzorg en onderwijs

4. Omdat de jeugdhulp m.n. beheersmatig een complex vraagstuk is, willen we dit samen met alle betrokken partijen uit het netwerk uitwerken in een samenlevingsakkoord.

Economie

7. Samen met ons lokale bedrijfsleven willen we werkzoekenden (waaronder mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt) aan de slag helpen. Daarvoor sluiten we een samenlevingsakkoord met alle betrokken partners, waarmee we samenwerking versterken en meer mogelijkheden creëren voor stages, werkervaringsplekken en banen.

Doelstelling en kwaliteit van het resultaat:

Binnen het Sociaal Domein sluiten we samenlevingsakkoorden op de terreinen zorg en welzijn, jeugd en arbeidsparticipatie.

In de bijlage 'Samenlevingsakkoorden - het Samenlevingsakkoord als uitgangspunt voor Samen Realiseren' hebben we uitgewerkt wat we onder een samenlevingsakkoord verstaan.

a. Zorg en welzijn

Op basis van een gemeenschappelijke ambitie ontwikkelen we een zorg- en welzijnsakkoord waarmee we gezamenlijk grote sociale thema's aanpakken, zoals: preventie en vroeg signalering van o.a. eenzaamheid en dementie, ondersteuning mantelzorgers, ontschotting van de zorg, en thema's die de samenleving en partners aandragen.

b. Jeugd en onderwijs

De opgaven voor de jeugd zijn breed en uitdagend en kunnen alleen met betrokken ketenpartners gerealiseerd worden. Met deze partners willen we ons richten op:

- Beperken van inzet van maatwerkvoorzieningen door samenhangend aanbod van collectieve voorzieningen
- Netwerkvorming
- Vroegtijdige signalering
- Inzet van eigen netwerk
- Regievoering door Larikslaan2 op 1 gezin, 1 plan en zorg nabij

Met name met het onderwijs en de huis- en jeugdartsen willen we het bewustzijn met betrekking tot integrale-, kostenbewuste- en passende zorg en ondersteuning vergroten. We richten ons met alle partners op: voorkomen van hulp door samenhangend aanbod van voorliggende collectieve voorzieningen, netwerkvorming en vroegtijdige signalering, inzet van eigen netwerk, regievoering door Larikslaan2 op 1 gezin- 1 plan en zorg nabij.

c. Arbeidsparticipatie

Doel is om voor werkzoekenden mogelijkheden te creëren om aan de slag te gaan in een baan of op een werkervarings- of stageplek. Daarbij hebben we specifiek aandacht voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. We hebben het bijvoorbeeld over mensen met een arbeidsbeperking, weinig werkervaring of statushouders.

Om dit doel te bereiken willen we de samenwerking met het bedrijfsleven in Leusden verder verstevigen en afspraken maken over hoe we dit gezamenlijk mogelijk kunnen maken.

Afbakening:

Welke afbakening van toepassing is op de akkoorden, zal in het voorbereidende proces worden meegenomen. In ieder geval beginnen we dit proces niet blanco: het is van belang inzicht te hebben in wat er op de verschillende terreinen al is.. Daarop aansluitend maken we afspraken over aanvullende interventies, voorzieningen en samenwerkingen en over welke rol en inspanningen iedere partij levert..

Met wie werken we samen?

Toelichting:

We werken binnen de drie akkoorden samen met onze partners binnen zorg en welzijn, jeugd en arbeidsparticipatie. Onderstaande opsommingen zijn een eerste aanzet en niet bedoeld om al volledig te zijn. In de voorbereiding van de akkoorden worden partners betrokken die zich (willen) inzetten op de terreinen zorg en welzijn, jeugd en arbeidsparticipatie.

a. Zorg en welzijn

We werken samen met partners binnen zorg en welzijn. Dit zijn onder andere om Larikslaan2, huisartsen, GGD, SMBL, WSL, De Smederij, SESA, kerken, buurtsportcoaches, sportverenigingen, kerken, zorgpartijen, zorgverzekeraar en entiteiten zoals LeusdenZet, DAVA, Buurkracht Alandsbeek, VanOnderop,

b. Jeugd

We werken samen met partners die betrokken zijn bij onze jeugd. Het gaat om lokale partijen die zich richten op jeugd, jongeren en opvoedingsvaardigheden van ouders, zoals: verloskundigen, GGD, huisartsen, Larikslaan2, kinderopvang, onderwijs, Fort33, buurtsportcoaches, sportverenigingen, en lokaal gevestigde en regionaal gecontracteerde partijen zoals praktijken van jeugdpsychologen.

c. Arbeidsparticipatie

We betrekken werkgevers in Leusden zoals BKL (Bedrijvenkring Leusden), LOF (Leusder Ondernemersfederatie), Zpoint, Koninklijke Horeca Nederland (KHN) . Als initiatief vanuit de serviceclubs vragen we de 33vanLeusden ook om aan te haken. Verder gaat het om het Werkgevers Servicepunt, Sociale Dienst (arbeidsintegratie), NVA en mogelijk Amfors. (Lokale) initiatieven die zich al bezighouden met dit thema nodigen we van harte uit om mee te doen. Het onderwijs betrekken we met het oog op het creëren en gebruikmaken van stageplaatsen in Leusden .

Inbreng samenleving:

De samenlevingsakkoorden worden een co-creatie met de genoemde inwoners, organisaties en gemeente. Participatieraad en cliëntenraad worden betrokken.

Wat gaan we daarvoor doen?

Toelichting:

We werken toe naar samenlevingsakkoorden waarmee alle partijen gezamenlijk aan de slag gaan met de gestelde doelen.

Planning uitvoeringsjaren:

2018 – 2019 Voorbereiding en vaststelling akkoorden
2019 – 2021 Uitvoering geven aan akkoorden

Wat gaat het kosten?

Raming financiën:

Incidenteel: Werkbudget voor het tot stand komen van de akkoorden € 45.000
Structureel: P.M.

Toelichting:

In het proces richting de samenlevingsakkoorden zal duidelijk worden of de rol van de gemeente in de akkoorden tot extra kosten leidt. Deze kosten worden wel verwacht, maar zijn nu nog niet bekend.

Aandachtspunten*Communicatie:*

Goede samenwerking vraagt om een gedeelde ambitie, de bereidheid invloed te delen, het zoeken naar een win-win situatie, oprechte interactie en vertrouwen. Met deze randvoorwaarden houden we uitdrukkelijk rekening in het proces én in onze communicatie.

*Risico's:**Overige:*

Bestuursopdracht

Ambitie: 3.3 Inkoop Sociaal Domein
Portefeuillehouder: Wethouder Van Beurden / Kiel

Wat willen we bereiken?

Beschrijving vanuit het Coalitieakkoord 2018-2022:

Zorg en welzijn

10. Bij de (regionale) inkoop zijn de Leusdense zorgbehoefte en resultaatgerichtheid maatgevend. De kosten van de inkoop moeten financieel onder controle gebracht worden. Beheersbaarheid en voorspelbaarheid van de kosten en eerlijke tarieven staan hierbij voorop.
14. Zonder in te boeten op de kwaliteit van de ondersteuning binnen het Sociaal Domein, willen we de doelmatigheid van het sociaal domein verhogen.

Jeugdzorg en onderwijs

5. We onderzoeken de mogelijkheid om meer regie te voeren op de inkoop van gespecialiseerde zorg en daarmee nadrukkelijker te kunnen sturen op de transformatie.

Doelstelling en kwaliteit van het resultaat:

Beheersbaar-en voorspelbaarheid van kosten én kwaliteit en doelmatigheid in het kader van zorg en ondersteuning op basis van contracten en/of raamovereenkomsten.

De toewijzingen van zorg richten zich op de resultaten die behaald moeten worden en niet meer op producten. De zorgaanbieders bepalen zelf welke zorg/product zij inzetten om het resultaat te behalen. We willen meer invloed op de monitoring en accountmanagement door inzet van beleidscapaciteit van Leusden en input van Larikslaan2. Om de uitvoering van de geleverde zorg te coördineren en te toetsen, is het essentieel dat de gemeente Leusden, de gemeente Amersfoort en Larikslaan 2 de taken/verantwoordelijkheden/bevoegdheden duidelijk beleggen. Nu voert het Regionaal Inkoop en Subsidiebureau accountmanagement uit voor het deel dat regionaal ingekocht is. We willen dit accountmanagement met name bij de lokaal gerichte aanbieders meer lokaal beleggen en daarbij inzetten op maatwerk binnen de ingekochte producten.

Inkoop van hulp bij het huishouden vindt plaats door lokaal gestuurde aanbesteding. We sturen op het bereiken van effecten zoals verwoord in de door de raad gestelde kaders en de programmalijnen van de gemeente. Door innovaties verhogen we de doelmatigheid.

Afbakening:

Als basis om te bepalen hoe het contract beheert moet worden om de doelstellingen te bereiken is een risicoanalyse de eerste stap. De risicoanalyse wordt in 2018 uitgevoerd.

Met wie werken we samen?

Toelichting:

Gemeente Amersfoort als opdrachtnemer RISB
Inkoop Bureau Midden Nederland
Gemeenten in de Regio Amersfoort (beleidsrijke sturing)
Larikslaan2 voor de uitvoering van de toegang en toeleiding
Lokaal opererende zorgaanbieders
Maatschappelijk partners

Inbreng samenleving:

Participatieraad, Raad voor Cliëntenparticipatie, Cliëntervaringsonderzoeken, Samenlevingsakkoorden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Toelichting:

Aan de hand van de risico's en beheersmaatregelen wordt een contractbeheerstrategie / -plan opgesteld. Dit gebeurt in alle fasen: bij het opstellen van het contract, tijdens aanbesteding en tijdens realisatie/uitvoering van het contract. In het contractbeheersplan maken we gebruik van 3 instrumenten:

1. Interactie: samenwerken, informeel contact en proactieve sturing aan de voorkant.
2. Toetsing: vaststelling door middel van systeem-, proces- en producttoetsen.
3. Interventie: sanctioneren, managementsturing, escalatie.

We maken met de regiogemeenten afspraken over sturing, monitoringsbudget en kwaliteit (accountmanagement) voor de regionaal gecontracteerde aanbieders en zetten daar lokaal capaciteit op in. Door pilots onderzoeken we nieuwe werkwijzen en zorgvormen. Deze pilots én ontsluiting van informatie moeten doelmatigheid van indicaties, instroom, doorstroom en uitstroom bewerkstelligen. We maken hiertoe afspraken op regionaal niveau en reserveren tijd van beleidsadviseurs.

In het kader van hulp bij het huishouden (HH) kan lokaal worden gestuurd op hoeveelheid ondersteuning (uren) en het faciliteren van een algemene voorziening. Uitgangspunt daarbij is kwaliteitsbehoud tegen een eerlijke prijs. We sturen sterker op hoeveelheid ondersteuning (uren) door verzakelijking van de normering en het maken een scherpere afweging voor het inzetten van een voorliggende voorziening en/of benutten van het eigen netwerk.

Concreet betekent dit dat we

1. de KPMG normering van een schoon en leefbaar huis voor wat betreft het maatwerk "passend" zullen toepassen.
2. de AV voor 2019 in stand houden als volwaardige voorliggende voorziening op het maatwerk
3. via de overlegtafel HH blijven zoeken naar, en werken aan innovaties om de doelmatigheid te verhogen.
4. aan de slag gaan met (vroeg) signalering (aanpakken eenzaamheid en dementie).

Planning uitvoeringsjaren:

2018 Contractbeheerstrategie / -plan opstellen, onderzoek HH-maatregelen

2019 uitvoering geven aan nieuwe contractbeheer en eventueel HH-maatregelen

2020 evaluatie en eventuele interventie contractbeheer

2021 uitvoering geven aan contractbeheer

Wat gaat het kosten?

Raming financiën:

Incidenteel:

€ 40.000 (2018): onderzoeken en implementatie

4 x € 30.000 (2019 t/m 2022): uitvoering contractbeheer

Structureel:

-

Dekking:

Toelichting:

Uitvoeringskosten voor extra ureninzet.

Aandachtspunten

Communicatie:

Goede samenwerking vraagt om een gedeelde ambitie, de bereidheid invloed te delen, het zoeken naar een win-win situatie, oprechte interactie en vertrouwen. Met deze randvoorwaarden houden we uitdrukkelijk rekening in het proces én in onze communicatie.

Risico's:

- Mate van verzilvering binnen de zorgdoelstelling;
- Onverwachte overschrijdingen;
- Hogere zorgkosten;
- Geen innovatie of efficiëntieverbeteringen;
- Langere wachttijden als de afbouw van verblijfsplaatsen sneller gaat dan de opbouw van ambulante hulp en gezinsvervangende zorg (o.m. pleeggezinnen en gezinshuizen).

Overige:

Bestuursopdracht

Ambitie: 3.4 Extra focus op jeugd
Portefeuillehouder: Wethouder Kiel

Wat willen we bereiken?

Beschrijving vanuit het Coalitieakkoord 2018-2022:

In algemene zin kunnen we stellen dat het goed gaat met de jeugd in Leusden. De jeugd zonder problemen is daarmee niet minder belangrijk en daarvoor zetten we ons reguliere beleid in. Daarnaast is er zeker ook een groep die wel meer aandacht vraagt en daar leggen we een extra focus op.

Jeugdzorg en onderwijs

1. Binnen het Sociaal Domein, leggen we extra focus op de jeugdhulp. Het gaat hierbij om het sturen op toegang en toeleiding, het bevorderen van de doorstroming van (jeugd)hulp en het stimuleren van de uitstroom daarvan.
2. We willen investeren in preventie en vroeg signalering in het gehele netwerk van jongerenwerk, buurtsportcoaches, huisarts en onderwijs. (zie ook 4.4)
3. We sturen nadrukkelijker op samenwerking en coördinatie tussen de vele en diverse partijen (van lokaal maatschappelijk, tot 1e en 2e-lijnszorg), die in Leusden op hun eigen manier betrokken zijn binnen de jeugdhulp. Waar mogelijk bieden we laagdrempelige zorg dicht bij huis aan.

Doelstelling en kwaliteit van het resultaat:

We willen:

- Dat alle kinderen en jeugdigen zich binnen hun mogelijkheden optimaal kunnen ontwikkelen
- Voorkomen dat kinderen en jeugdigen jeugdhulp nodig hebben
- Dat meer kinderen zo thuis mogelijk kunnen opgroeien
- De toegang tot jeugdhulp voor kinderen en gezinnen verbeteren
- Kwetsbare jongeren beter op weg helpen zelfstandig te worden.

Afbakening:

Jeugd en jongeren van -9 maanden tot 21 jaar waar opvoedingsvaardigheden van de (pleeg- en gezinshuis-) ouders onderdeel van zijn. Jeugdbeleid is doelgroepbeleid.

We nemen de jeugdige doelgroep zo veel mogelijk mee in de andere bestuursopdrachten.

Met wie werken we samen?

Toelichting:

We werken samen met:

Alle lokale partijen die zich richten op jeugd en jongeren en opvoedingsvaardigheden van ouders, zoals: verloskundigen, GGD, huisartsen, Larikslaan2, onderwijs en samenwerkingsverbanden, kinderopvang, Fort33, sportverenigingen, buurtsportcoaches en lokaal gevestigde, regionaal gecontracteerde partijen zoals praktijken van jeugdpsychologen.

Daarnaast werken we samen met -regionaal- gecontracteerde partijen van zorg voor kinderen in Leusden en uit Leusden. Op regionaal niveau werken we samen met de Eemlandse gemeenten voor inkoop, contractmanagement en monitoring.

Inbreng samenleving:

Elk jaar vindt er een cliëntervaringsonderzoek plaats. De participatieraad betrekken we bij beleidsontwikkeling. Via de samenlevingsontwikkelaar, lokale partners en middels klachten/bezwaren krijgen we inzicht in de behoeften. De samenlevingsakkoorden (3.2) geven directe input vanuit belanghebbenden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Toelichting:

De transformatie van het jeugd- en sociaal stelsel heeft kans van slagen als er sprake is van een sterke basis voor de jeugd. De transformatie van de jeugdhulp gaat over de inhoudelijke vernieuwing: het versterken van de preventieve voorzieningen, het verbeteren van de kwaliteit en professionaliteit, het verbeteren van de integraliteit van de hulp aan gezinnen.

Het vormgeven van de transformatie van de jeugdhulp en het versterken van de preventie heeft onze focus vanwege de kwetsbaarheid van de doelgroep, de grote uitdagingen in sturing op meerdere schaalniveaus, de complexiteit van de processen en de financiële opgaven. We formuleren daarom een breed pakket van maatregelen op basis van de financiële analyse van de budgetoverschrijdingen, al ingezette initiatieven en interventies, lessen uit pilots, de aanbevelingen van het Nederlands Jeugdinstituut (NJI), de nieuwe regionale aanbestedingsafspraken en de preventiematrix van het NJI.

Deze collegeperiode willen wij ons in elk geval extra richten op een aantal aspecten:

- Versterkte preventie

Onderzoek naar de behoefte aan extra jeugd- en jongerenwerk

Invoering vroeg signalering als methodiek

Opbouw van netwerken van gezinnen

Verbeterde inzet van buurtsportcoaches

Evaluatie beleid Peuteropvang en voor- en vroegschoolse educatie

Doorontwikkelen Taalschool Voila

- Beperkte instroom en versnelde en verbeterde doorstroom en uitstroom

Verhoging van het kostenbewustzijn

Gerichtere verwijzingen naar de gespecialiseerde jeugdhulp door betere triage aan de voorkant (poh j-GGZ en inzet GZ-psycholoog)

Meer –duurzame- pleegzorg en gezinshuizen met betere ondersteuning (pilot Gezinsparaplu i.s.m. de regio)

Uitvoeren pilot poortwachtersfunctie dyslexie

- Verbeterde netwerksamenwerking op lokaal en regionaal niveau

Uitwerking van de samenwerking/fusie van Fort33 en Larikslaan2

Versterking van de samenwerking en nauwere aansluiting tussen jeugdhulp en onderwijs

Verbetering van de coördinatie in de hele keten (lokaal en regionaal) met een gemeenschappelijke focus

- Verbeterde monitoring en sturing

Verbeteren van de informatiehuishouding

Inzichtelijk maken van het totale pakket (keten) en de beschikbaarheid

Verbeteren van de sturingsmogelijkheden

De monitoring en sturing is een integrale opgave en is uitgewerkt in bestuursopdracht 3.1 Transformatie in Sociaal Domein.

Het pakket wordt nader ingevuld door de partners in een samenlevingsakkoord (zie 3.2).

Planning uitvoeringsjaren:

2018 onderzoek, pakket formuleren en begroten, afspraken met betrokken partijen, pilots en afstemming

2019 evaluatie van pilots en implementatie; vaststelling in beleidskader en uitvoeringsplan

2020 monitoring, bijsturing en (financiële) borging

2021 borging van resultaten en voorbereiding nieuw beleidskader

Wat gaat het kosten?

Raming financiën:

Incidenteel 2019

Preventie: € 80.000

Instroom, doorstroom en uitstroom: GZ psycholoog 12 tot 16 uur = € 60.000

+ POH-jGGZ € 20.000 = 80.000

Netwerksamenwerking: PM

Monitoring: zie 3.1

Structureel 2020 e.v.:

Preventie: € 60.000 + PM

Instroom, doorstroom en uitstroom: 80.000

Netwerksamenwerking: PM

Monitoring: zie 3.1

Toelichting:

- Versterkte preventie

Incidenteel budget voor 4 onderdelen: gemiddeld € 20.000 per onderdeel; uitgezonderd het onderzoek naar extra jongerenwerk (€ 20.000), is de verwachting dat de overige onderdelen structureel zullen worden in 2020. Voor extra inzet jongerenwerk is PM geraamd omdat we de behoefte, noodzaak en omvang nog niet weten (afhankelijk van het onderzoek).

- Beperkte instroom en versnelde en verbeterde doorstroom en uitstroom

Incidenteel:

(extra) Incidenteel budget 2019 voor Pilot J-GGZ aan de voorkant € €20.000 +

de GZ-psycholoog : begroot voor 12 tot 16 uur per week. We spreken daarbij af dat de werkelijke uren worden gefactureerd tot een maximum van € 60.000 per jaar.

Structureel:

De inzet van de POH en de GZ-psycholoog worden naar verwachting structureel: € 20.000 + € 60.000.

De lopende pilot Gezinsparaplu (netwerkopbouw specifiek rond pleegouders en gezinshuizen) kan nog niet worden begroot, maar zal uit het inkoopbudget bekostigd moeten worden.

In de regio lopen daarnaast verschillende pilots en onderzoeken waarbij we nu nog niet weten wat en hoe we de eventueel daaruit voortkomende kosten gaan dekken.

- Ervaringsgericht therapieën (gericht op wel of niet opnemen in aanbesteding om indicatie naar J-GGZ te verminderen)
- Digitale tool voor informatie en inzicht in plaatsen en wachttijden
- Werkwijze betere triage bij complexe cases (gericht op meer doelmatig en snellere verwijzing).

- Verbeterde netwerksamenwerking op lokaal en regionaal niveau

De kosten voor het optimaliseren van de netwerksamenwerking zal naar verwachting pas duidelijk zijn na formulering van het samenlevingsakkoord. Larikslaan2 bouwt aan de samenwerking met het lokale onderwijs uit reguliere middelen. In de regio lopen of starten pilots gericht op onderwijs-zorgarrangementen: hier kunnen nog kosten uit voortkomen.

- Verbeterde monitoring en sturing

Op dit moment loopt er nog een onderzoek naar mogelijkheden (3.1).

Aandachtspunten

Communicatie:

Goede samenwerking vraagt om een gedeelde ambitie, de bereidheid invloed te delen, het zoeken naar een win-win situatie, oprechte interactie en vertrouwen. Met deze randvoorwaarden houden we uitdrukkelijk rekening in het proces én in onze communicatie.

Risico's:

De vraag naar jeugdzorg kan blijven stijgen ondanks de maatregelen; de kosten worden gemaakt terwijl de baten nog niet zijn gegarandeerd. Effecten zijn pas na enige jaren zichtbaar. De benodigde uren voor de GZ-psycholoog kunnen onvoldoende zijn. In de regiogemeenten ligt het aantal uren hoger. Inschatting van kosten van nieuwe initiatieven kunnen te laag zijn.

Overige:

Bestuursopdracht

Ambitie: 3.5 Integrale Kind Centra
Portefeuillehouder: Wethouder Kiel

Wat willen we bereiken?

Beschrijving vanuit het Coalitieakkoord 2018-2022:

Jeugdzorg en onderwijs

6. Het strategische integraal huisvestingsplan wordt gecontinueerd en de Integrale Kind Centra Berkelwijk en Groenhouten worden in deze bestuursperiode gerealiseerd.
7. Een van de doelen van het inrichten van de Integrale Kind Centra is een nadrukkelijker samenwerking tussen basisscholen, buitenschoolse opvang, peuterspeelzalen, het Centrum voor Jeugd en Gezin, welzijnsorganisaties en organisaties voor passend onderwijs. Dit willen we deze bestuursperiode verder stimuleren en evalueren.

Doelstelling en kwaliteit van het resultaat:

Het realiseren van 2 hoogwaardige, nieuwe kindvoorzieningen waar kinderen tot 12 jaar kunnen leren, spelen, ontwikkelen en ontmoeten. Daarmee versterken we de doorlopende leerlijn van kinderopvang naar basisonderwijs en opvang. Wij streven naar een passende onderwijsplek voor elk kind en proberen kinderen met gedrags- of opvoedproblemen weer op de basisschool te krijgen en te houden.

Afbakening:

Efficiënte afstemming en uitvoering binnen de huidige wet- en regelgeving vormen, naast de inhoudelijke uitgangspunten een deel van de ambitie. Onderwijs en jeugdhulp worden gefinancierd uit verschillende budgetten en door verschillende partijen in het onderwijs en zorglandschap. Men kan in de regel niet én geld voor zorg én geld voor onderwijs krijgen. Om dit toch te bewerkstelligen is creativiteit en doorzettingsmacht noodzakelijk.

De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van de jeugdwet, maar gaat niet over de onderwijskosten. Dit vraagt dus om goede afstemming en delen van visie en ambitie met het onderwijs.

Met wie werken we samen?

Toelichting:

- Basisonderwijs in Leusden
- Samenwerkingsverband De Eem
- Kinderopvangorganisatie(s)
- Scholen in de Kunst
- Zorgverzekeraar (bekostiging zorglevering op school)
- Zorgaanbieders (zorglevering en jeugdhulp op school)
- Larikslaan2 in de rol van indicatiesteller/verwijzer en uitvoerend partner in het kader van de zogenoemde basisinfrastructuur.

Inbreng samenleving:

Via de samenlevingsakkoorden onderzoeken we hoe de samenleving een bijdrage kan en wil leveren aan de doelstellingen.

Bij de nieuwbouw consulteren we omwonenden via klankbordgroepen. Inhoudelijk wordt door belanghebbenden in aparte werkgroepen bijdragen geleverd.

Wat gaan we daarvoor doen?

Toelichting:

De gemeente voert een scan uit om snel zicht te krijgen op kansen op inhoudelijke verbinding en versnellers en presenteert resultaten zichtbaar en helder voor alle betrokken partners.

We werken in gezamenlijkheid met partners aan alle pijlers van het IKC (inhoud, partners, doorgaande lijn, pedagogische basis, zorgbeleid, ouderbetrokkenheid, communicatie, ruimte, kwaliteitszorg en duurzaamheid, bedrijfsvoering.)

We werken samen met partners aan visieontwikkeling en uitwerking van onderwerpen als goed basisonderwijs, doorgaande ontwikkelingslijn en de samenwerking tussen passend onderwijs en jeugd(hulp) in Leusden.

We ondersteunen de schoolbesturen en andere partners bij de planvorming van de nieuwe gebouwen en stellen voor de realisatie de financiële middelen ter beschikking.

De gemeente organiseert en financiert de sloop van de bestaande gebouwen en de herinrichting van het gebied rondom de nieuwe gebouwen.

Planning uitvoeringsjaren:

2018 Afronden onderzoek en voorbereiding planvorming IKC Berkelwijk
2019 Onderzoeken en voorbereiden planvorming IKC Groenhouten / start bouw IKC Berkelwijk

2020 Oplevering IKC Berkelwijk / afronden onderzoek en voorbereiding planvorming IKC Groenhouten

2021 Start bouw IKC Groenhouten Uitvoering en afronding

2022 Oplevering IKC Groenhouten

Wat gaat het kosten?

Raming financiën:

Voor de realisatie van het huisvestingscomponent van beide IKC's (onderwijsdeel) is vanuit het SIHPL € 7,2 miljoen gereserveerd. Dit is ontoereikend vanwege sterk gestegen bouwkosten. In de Voorjaarsnota 2018 is hiervoor een aanvullende stelpost van € 29.000 voor de hogere kapitaallasten opgenomen.

Daarnaast verzorgen we de voorfinanciering ten behoeve van duurzaamheidsmaatregelen inclusief gasloos maken. Met Voila wordt een vergoedingsovereenkomst afgesloten, waarbij de investering budgetneutraal wordt terugbetaald aan de gemeente.

De huisvestingsvoorzieningen voor kinderopvang in de IKC's worden voorgefinancierd door de gemeente en verhuurd aan de organisaties. Ook deze worden budgetneutraal terugbetaald aan de gemeente.

Samenwerking: p.m.

Incidenteel: Scan en onderzoek € 25.000

Stimulering transformatie € 50.000

Toelichting:

Incidentele kosten om een scan uit te laten voeren door een onafhankelijk deskundige.

Daarnaast is mogelijk inzet nodig om uitvoering te stimuleren en mogelijk financiële hiaten – door het afwijken van de reguliere declaratievoorwaarden - bij zorgpartners te beperken. Daarbij is het uitgangspunt dat kosten voor de baten uitgaan.

Aandachtspunten

Communicatie:

In communicatie met omwonenden communiceren we vanuit de behoeften, tijdig en zo volledig mogelijk. Procescommunicatie maakt duidelijk wat partijen wel en wat ze niet van elkaar kunnen verwachten. Het geeft helderheid over individuele belangen en inzicht in gemeenschappelijke waarden.

Risico's:

Inhoudelijke doelen zijn veelal onlosmakelijk verbonden aan bouwkundige voorwaarden.

Montessorischool 't Ronde heeft besloten geen deel meer uit te willen maken van IKC Berkelwijk.

Overige:

Bestuursopdracht

Ambitie:	3.6 Positieve gezondheid en zorg
Portefeuillehouder:	Wethouder Van Beurden

Wat willen we bereiken?

Beschrijving vanuit het Coalitieakkoord 2018-2022:

Zorg en welzijn

1. Positieve gezondheid en zorg zijn voor ons het doel: we willen graag dat mensen in staat zijn eigen regie te voeren over hun leven(suitdagingen), zo lang mogelijk actief meedoen en zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen.
2. We ondersteunen waar nodig initiatieven op buurt- en wijkniveau, waarbij bewoners elkaar informele zorg en ruimte voor ontmoeting bieden en geven inwoners, die kwaliteit kunnen bieden, de ruimte om collectieve zorgvoorzieningen voor zichzelf en andere inwoners te organiseren. Binnen bepaalde afspraken is inzet van zorgbudget daarbij bespreekbaar.
11. Inwoners die voor langere tijd niet actief (kunnen) zijn in werk of samenleving, ondersteunen we zelfredzamer te worden en stimuleren we mee te doen in Leusden.

Doelstelling en kwaliteit van het resultaat:

Inwoners van Leusden nemen de regie over hun leven door in (fysieke) beweging te blijven en sociaal actief te zijn door bijvoorbeeld ontmoetingen in de buurt en/of hun netwerk. Inwoners nemen ook zelf regie om zolang mogelijk zelfstandig thuis te kunnen blijven wonen. Als inwoners ondersteuning nodig hebben, kunnen ze een beroep doen op informele of formele ondersteuning. Zij gaan uit van hun mogelijkheden en niet van hun beperkingen. Deze mindset draagt eraan bij dat inwoners blijven of opnieuw gaan participeren, weer zelfredzamer worden en/of zolang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen met kwaliteit van leven.

Afbakening:

Met wie werken we samen?

Toelichting:

Larikslaan2, Zorgkantoor, en specifiek de Samenlevingsontwikkelaar, LeusdenZet, Dava, VanOnderop, SMBL, WSL, De Smederij, de SESA, kerken, Stichting Eerstelijnszorg Leusden (SEL), zorgpartijen, buurtsportcoach, sportverenigingen, fonds Samenlevingsinitiatieven, Stadsring51, Sociale Dienst, etc.

Inbreng samenleving:

Inwoners en organisaties organiseren nieuwe initiatieven
Participatieraad en Raad voor Cliëntenparticipatie

Wat gaan we daarvoor doen?

Toelichting:

Positieve gezondheid gaat uit van eigen regie. Op verschillende niveaus leveren we inspanningen om de eigen regie te bevorderen:

- We voeren een pilot uit gericht op positieve gezondheid met de samenleving en daarvoor zoeken we ook samenwerking met de zorgverzekeraar.
- We organiseren bijeenkomsten en geven informatie over langer zelfstandig thuis blijven wonen (domotica/aanpassingen/vervoer, Algemene Voorziening)
- We bieden mogelijkheden voor algemene voorzieningen en gaan in op de behoefte aan inloop- en ontmoetingspunten in Leusden.
- We continueren de subsidie van de samenlevingsontwikkelaar.
- We continueren het fonds Samenlevingsinitiatieven.
- Promoten en verhogen gebruiksgemak en/of gebruiksmogelijkheden van digitale kanalen zoals Leusdenleeft App, Social media etc. voor het vergroten van de saamhorigheid.
- Mantelzorgers, sociaal geïsoleerde inwoners, inwoners met dementie, vrijwilligers, statushouders, mensen met afstand tot de arbeidsmarkt of een beperkt inkomen bieden we met collectieve projecten en campagnes ondersteuning aan.
- Inzet op ketensamenwerking met eerstelijnszorg en zorgkantoor en lokaal gecontacteerde partners.
- Als het valt binnen de gestelde kaders, is het breder inzetten van gemeentelijk zorgbudget ten behoeve van samenlevingsinitiatieven mogelijk. Hiermee kunnen collectieve zorgvoorzieningen gerealiseerd worden.

Planning uitvoeringsjaren:

2018 Introduceren en implementeren van het gedachtegoed positieve gezondheid .

2019 Ontwikkelen van het beleidskader 2019 - 2022

2019-2021 Uitvoeren, monitoren, bijstellen

Wat gaat het kosten?

Raming financiën:

Incidenteel:

€ 20.000 (2018): pilot positieve gezondheid

4 x € 35.000 (2019 t/m 2022): lokale initiatieven (w.o de LeusdenLeeftapp, bewustwordingscampagnes voor dementie, eenzaamheid en innovatieve initiatieven).

Structureel:

€ 10.000: borgen van het gedachtegoed positieve gezondheid

€ 5.000: Ondersteuning participatie in samenleving

Dekking:

Incidentele kosten vanuit reserve sociaal domein

Toelichting:

Bij deze activiteiten geldt dat kosten voor de baten uitgaan. Door investering in positieve gezondheid en het toekennen van een zorgbudget willen we zorgtoename, en daarmee zorgkosten, beperken.

Aandachtspunten

Communicatie:

Het accent in de communicatie ligt op het betrekken van de inwoners of hulpvragers. Communicatie ondersteunt dit proces. Ook dragen we met onze communicatie bij aan de noodzakelijke mindshift en brengen we initiatieven die eigen regie stimuleren onder de aandacht.

Risico's:

De kosten gaan voor de baten uit: geen gegarandeerd financieel succes op korte termijn.

Afhankelijk van de inzet van partners.

Deze bestuursopdracht behelst veel niet-meetbare resultaten.

Overige:

Bestuursopdracht 3.1 heeft raakvlakken/overlap met de programmalijn versterken van saamhorigheid van het beleidskader Sociaal Domein.

Bestuursopdracht

Ambitie:	3.7 LeusdenFit
Portefeuillehouder:	Wethouder Van Beurden

Wat willen we bereiken?

Beschrijving vanuit het Coalitieakkoord 2018-2022:

Zorg en welzijn

7. We gaan door met LeusdenFit als programma voor een bewuste levensstijl en bevorderen een bredere inzet van en betere communicatie over dit programma.

Doelstelling en kwaliteit van het resultaat:

Het bevorderen van een gezonde leefstijl van alle inwoners van Leusden, gericht op gezond gewicht, bewegen, gezonde voeding en mentale gezondheid. We stimuleren inwoners om eigen regie te nemen over hun gezondheid en het uitgangspunt hierbij is dat de inwoner kijkt naar zijn mogelijkheden in plaats van naar zijn beperking(en).

Afbakening:

We gaan uit van de behoefte en vraag en niet van het aanbod.

Met wie werken we samen?

Toelichting:

We continueren en optimaliseren de samenwerking met kinderopvang (SKA, Humanitas, Wiebelwagen) GGD, alle scholen in Leusden, Groene Belevens, Larikslaan2, Buurtsportcoach, SEL, SESA, Fort33 en Zorgverzekeraar.

Daarnaast willen we LeusdenFit uitbreiden met ouderenzorg en paramedici zoals fysiotherapeuten, diëtisten etc.

Inbreng samenleving:

LeusdenFit wordt breed gedragen door de samenwerkende partijen rond de eerstelijnszorg (SEL) en we stimuleren de verdere samenwerking met private partijen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Toelichting:

- We zorgen voor inbedding van LeusdenFit in de sociale basisinfrastructuur.
- We hebben daarbij specifieke aandacht voor alle leeftijden en preventie/bewustwordingsmaatregelen gericht op alcohol/drugs.
- LeusdenFit wordt geborgd bij een lokale kernpartner en daarmee de projectleiding/coördinatie van LeusdenFit.
- We verbeteren de zichtbaarheid en bekendheid van LeusdenFit door inzet van de lokale krant, LeusdenLeeft app, sociale media en websites.
- We zetten in op uitbreiding van private partners en intensievere samenwerking met de sportverenigingen.
- We leggen verbindingen met 'natuurlijk' spelen.
- We zetten LeusdenFit beter op de kaart bij de eerstelijnszorgprofessionals en paramedici (SEL).

Planning uitvoeringsjaren:

2018 Doorontwikkeling van LeusdenFit en structureel borgen bij een lokale organisatie

2019 Continu proces van uitvoeren, monitoren, evalueren en bijsturen

2020 Continu proces van uitvoeren, monitoren, evalueren en bijsturen

2021 Continu proces van uitvoeren, monitoren, evalueren en bijsturen

Wat gaat het kosten?

Raming financiën:

Incidenteel:

Structureel: Totaal € 25.000 per jaar (inzet uren buurtsportcoach, communicatiebudget en activiteitenbudget)

Dekking : voor de buurtsportcoach is de financiering gebaseerd op 40% geld van het Rijk en 60% bijdrage van verenigingen.

Monitoring: € 2000 per jaar.

Toelichting:

Dit hangt samen met inzet van de buurtsportcoaches en de gemaakte afspraken.

Aandachtspunten

Communicatie:

De communicatie richt zich op het duidelijk positioneren en sterk profileren van LeusdenFit en de bijbehorende activiteiten.

Risico's:

Overige:

Bestuursopdracht

Ambitie: 3.8 Signalering van armoede
Portefeuillehouder: Wethouder Kiel

Wat willen we bereiken?

Beschrijving vanuit het Coalitieakkoord 2018-2022:

Zorg en welzijn

12. Samen met onze partners treden we preventief op door te werken aan signalering van armoede en brede bekendheid van de mogelijkheden voor (financiële) ondersteuning.

Doelstelling en kwaliteit van het resultaat:

Inwoners met een laag inkomen en weinig financiële ruimte kunnen in hun dagelijks leven voorzien en meedoen in de samenleving.

Afbakening:

Met wie werken we samen?

Toelichting:

We werken samen met betrokken kernpartners zoals in ieder geval Larikslaan2, schuldhulpverlening, minimacoach/klantmanagers, lokale fondsen binnen de Huiskamer van Leusden en Voedselbank. Daarnaast betrekken we partijen zoals onderwijs, huis- en jeugdartsen.

Inbreng samenleving:

De samenleving is betrokken via veel van de genoemde partners. Daarnaast consulteren we de Participatieraad en Raad voor Cliëntenparticipatie.

Wat gaan we daarvoor doen?

Toelichting:

Samen met kernpartners ontwikkelen we een preventieve aanpak. De aanpak richt zich in ieder geval op:

- het breder bekendmaken van de mogelijkheden voor (financiële) ondersteuning onder inwoners en organisaties.
- het beter signaleren van financiële problematiek en verborgen armoede door inwoners/organisaties.
- het meer laagdrempelig en toegankelijk maken van financiële ondersteuning door onder andere te zorgen voor een lokaal advies- en informatiepunt rondom financiën.

We monitoren de behoefte aan financiële ondersteuning en de verstrekkingen van onze minimaregelingen, en stellen deze regelingen waar nodig bij. Daarbij hebben we met name aandacht voor kinderen/jongeren in armoede.

We nemen een regiefunctie in de aanpak van armoede. Samenwerking en afstemming binnen het sociaal domein, met ketenpartners en met partijen uit het veld, draagt positief bij aan de effectiviteit van de interventies. Daarom is integraal beleid een speerpunt van onze gemeente.

Planning uitvoeringsjaren:

2018

- Samenbrengen kernpartners en afspraken maken over preventieve aanpak
- Starten met lokaal financieel advies- en informatiepunt

2019 - 2021

- Uitvoeren van preventieve aanpak

Wat gaat het kosten?

Raming financiën:

Incidenteel:

-Lokaal financieel advies- en informatiepunt € 30.000

-Werkbudget kernpartners € 5.000

Per jaar gedurende drie jaar (2018-2020)

Dekking:

Via de meicirculaire heeft het Rijk extra middelen beschikbaar gesteld voor armoedebeleid. Het gaat voor Leusden om:

2018: € 25.000

2019: € 21.000

2020: € 21.000

Deze middelen worden als dekking van de bestuursopdracht ingezet.

Toelichting:

Aandachtspunten

Communicatie:

Communicatie maakt onderdeel uit van de preventieve aanpak die we samen met de kernpartners ontwikkelen. We richten ons op optimale bekendheid van de inkomensondersteunende voorzieningen en communiceren in samenwerking met de ketenpartners regelmatig richting:

- Inwoners: met speciale aandacht voor passende communicatie richting laaggeletterden, ouderen, nieuwkomers die de taal niet beheersen, mensen met een licht verstandelijke beperking of ggz-problemen.
- Vrijwilligers en medewerkers van zorg- en welzijnsorganisaties en sociale dienst.

Risico's:

Overige:

Bestuursopdracht

Ambitie: 4.1 Transitieagenda energie
Portefeuillehouder: Wethouder Van Beurden

Wat willen we bereiken?

Beschrijving vanuit het Coalitieakkoord 2018-2022:

Duurzaamheid

1. We stellen samen met onze inwoners, (agrarische) bedrijven en organisaties een Energieakkoord op over doelen, inzet en prestaties en stimuleren een gezamenlijke aanpak.
2. We blijven het goede voorbeeld geven door onze bestaande gebouwen, de gemeentelijke organisatie, inkoop en wagenpark verder te verduurzamen.
3. We maken werk van de energietransitie. We ontwikkelen scenario's waarbij we de doelstelling "Leusden energieneutraal en gasloos" kunnen versnellen t.o.v. de energieambitie 2040.
4. We kiezen voor een ondernemende en innovatieve aanpak, waarbij we regionale, provinciale en landelijke middelen, financieringsmogelijkheden en innovaties voor Leusden mobiliseren en communiceren.
5. We zorgen ervoor dat er goede informatie dichtbij onze inwoners met een eigen Energieloket beschikbaar is. We onderzoeken de oprichting van een professionele onafhankelijke werkorganisatie ('Energiehuis Leusden') om inwoners en bedrijven goed te ondersteunen bij de energietransitie.
6. We onderzoeken de mogelijkheden van grootschalige energieopwekking en starten die zo mogelijk op.

Financiën

5. Investerings in duurzaamheid moeten zichzelf terugverdienen.
7. Er worden plannen aangemeld bij het Interbestuurlijk Programma op de thema's zorg en duurzaamheid, waardoor de kansen op extra enveloppegelden toenemen.

Doelstelling en kwaliteit van het resultaat:

Centraal staat de doelstelling uit de Duurzaamheidsagenda om uiterlijk in 2040, maar liever eerder, energieneutraal te zijn. Voor het samenlevingsakkoord zijn de doelen en tussendoelen zoals opgenomen in het EnergieAkkoord 2.0. en die als handreiking aan de nieuwe raad zijn meegegeven, het vertrekpunt.

Samenlevingsakkoord Transitieagenda Energie

Doel van deze opdracht is om, met de Duurzaamheidsagenda en het Energieakkoord als input, met verschillende groepen uit de Leusdense samenleving een uitvoeringsagenda voor de energietransitie te vormen. De Transitieagenda heeft anno 2018 de volgende subdoelen:

- Het informatie- en projectaanbod van Energieloket en Energiehuis sluit goed aan bij de vragen en behoeftes van inwoners, bedrijven en instellingen. Ook is de onafhankelijkheid van de informatievoorziening en ondersteuning gewaarborgd.
- Een uitvoeringsprogramma om de boeren te verbinden aan het energieakkoord en te komen tot een energieneutrale melkveehouderij is in uitvoering genomen.
- De niet-agrarische bedrijven zijn betrokken bij de energietransitie en zijn door ondersteuning vanuit het Energiehuis in staat om daar aan mee te doen.
- De dilemma's en keuzes die voorliggen ten aanzien van duurzame energieproductie in relatie tot de ruimtelijke kwaliteit en de doelstelling van een Energieneutraal Leusden zijn in beeld gebracht. In pilotprojecten zijn de dilemma's verkend en is ervaring opgedaan met het wegen van verschillende belangen.

Deze Transitieagenda Energie is dynamisch van karakter (zie ook bijlage Samenlevingsakkoorden) . Dit houdt in dat de agenda kan worden aangepast als actuele thema's en kansen in de samenleving daarom vragen of wanneer een (deel)opgave niet meer relevant is of niet wordt opgepakt.

Warmteplan

Met een warmteplan voor de transitie naar een aardgasloze gebouwde omgeving geven we duidelijkheid aan gebouweigenaren over de uitfasering van het gebruik van aardgas, welke wijken wanneer en met welke vervangende techniek, van het aardgas af gaan.

De duurzame organisatie, de gemeente als voorbeeld

Doel is dat de inkoop, bedrijfsvoering en het vastgoed- en accommodatiebeleid van de gemeente Leusden maximaal duurzaam is, als voorbeeld kan dienen en dat waar mogelijk de keus voor duurzaamheid ook gebruikt wordt om innovaties van het (Leusdense) bedrijfsleven te stimuleren. Voor (meer-) investeringen geldt dat deze binnen de economische levensduur moeten zijn terugverdiend.

Versnelling Leusden energieneutraal en gasloos

Doel is om middels realistische scenario's in beeld te krijgen hoe Energieneutraal Leusden bereikt kan worden en hoe een versnelling ten opzichte van doeljaar 2040 mogelijk is.

Energieloket en Energiehuis

Inwoners, bedrijven en instellingen weten wat ze kunnen doen om hun woning, bedrijfsgebouw en/of bedrijfsvoering te verduurzamen. Door ondersteuning van het in te richten Energiehuis zetten (collectieven van) inwoners, bedrijven en instellingen daadwerkelijk stappen om deze verduurzaming te realiseren. De inspanningen zijn onder meer gericht op het wijksgewijs van het gas af gaan, energiebesparing en de opwekking van duurzame energie.

Afbakening:

De kaders voor de energietransitie volgen voor een belangrijk deel uit rijksbeleid, zoals de aangekondigde stop van de gaswinning in Groningen en de ontwikkeling van een nieuw landelijk energie- en klimaatakkoord. De regie over de energietransitie van de gebouwde omgeving is nadrukkelijk bij de gemeenten neergelegd. Zo volgt de verplichting om een Warmteplan vast te stellen ook uit het rijksbeleid.

Met wie werken we samen?

Toelichting:

Inwoners, vertegenwoordigers van inwonersgroepen en milieugroepen, boeren en vertegenwoordigers van boerenorganisaties, bedrijfsleven en instellingen in Leusden, WSL.

Inbreng samenleving:

In 2017 is samen met de partners van het energieakkoord een aanpak ontwikkeld om tot een betere ondersteuning van initiatieven te komen. Deze aanpak is verwerkt in het CUP.

De inwoners, huurdersorganisatie, vertegenwoordigers van wijkwerkgroepen, boeren en boerenorganisaties, bedrijfskoepels betrekken we bij de uitvoering.

Voor de opgave van een energieneutraal Leusden staat de samenleving (waaronder de gemeente) aan de lat.

Wat gaan we daarvoor doen?

Toelichting:

Samenlevingsakkoord Transitieagenda Energie

Bij het opstellen van de Dynamische duurzaamheidsagenda (2016) en de vernieuwing van het Energieakkoord Leusden (2017) is een uitgebreide dialoog gevoerd met andere partners binnen de samenleving over de doelen, gewenste ontwikkelrichting, werkwijze en hoe de gemeente het transitieproces kan ondersteunen. Deze informatie is input voor de Transitieagenda.

- Met vertegenwoordigers van onder andere bewonersorganisaties en milieugroepen vormen we een governance structuur voor het Energieloket en het Energiehuis. Hierin borgen we de onafhankelijkheid van de informatievoorziening en bewaken we dat informatie en projecten aansluiten bij de vraag.
- Vallei-Horstee heeft als beoogd trekker van het energieakkoord buitengebied een projectvoorstel opgesteld met als doel om 80% van de boeren te committeren aan energiebesparing. Gezocht wordt naar aanvullende middelen voor de financiering van dit projectvoorstel. Onderdeel van de aanpak is een inventarisatie en verbetertraject.
- Met het niet agrarisch bedrijfsleven werken we aan netwerkvorming en samenwerking voor de energietransitie om kennisoverdracht, handelingsperspectief en financieringsmogelijkheden te vergroten.
- Een voorkeursvolgorde van minder naar meer belastende vormen van duurzame energieproductie wordt bepaald. In dialoog zetten we de te maken keuzes over duurzame energieproductie op een rij.

Warmteplan

In het warmteplan staat hoe en in welk tempo de woningen en werklocaties in onze gemeente van het gas af gaan. Onder meer WSL, huurdersorganisaties, (vertegenwoordigers van) particuliere woningeigenaren en andere gebruikers worden hierbij betrokken. We stellen een technische verkenning van de potentie voor duurzame warmte en duurzame energie op als input voor onder meer dit warmteplan.

De duurzame organisatie, de gemeente als voorbeeld

We verduurzamen ons inkoopbeleid.. Voor nieuw gemeentelijk vastgoed of accommodaties geldt energieneutraal als standaard. Voor bestaande accommodaties nemen we rendabele duurzaamheidsmaatregelen. Overige aspecten van bedrijfsvoering, zoals afvalscheiding op de werkplek, worden ook verder verduurzaamd waar zich kansen voordoen.

Versnelling Leusden energieneutraal en gasloos

We stellen scenario's op met verschillende transitiesnelheden, op weg naar een energieneutraal Leusden. Deze scenario's leggen we voor aan de raad. De opwekking van duurzame energie is onderdeel van deze scenario's.

Energieloket en Energiehuis (D5)

Het Energieloket bedient de inwoners van Leusden met informatie over de energetische woningverbetering, met een focus op het aardgasvrij maken. Het Energiehuis ondersteunt (collectieven van) inwoners, bedrijven en instellingen bij het daadwerkelijk nemen van energiemaatregelen, waaronder de eerste wijkgerichte projecten om van het aardgas af te gaan en de collectieve realisatie van energieopwekking en besparing bij bedrijven. Het Energiehuis wordt een open werkorganisatie waarin Leusdense en niet Leusdense bedrijven en ZZP-ers voor eigen rekening en risico kunnen participeren.

Planning uitvoeringsjaren:

2018 start Energieloket en Energiehuis en start De duurzame organisatie

2018 - 2019 Samenlevingsakkoord transitieagenda energie

2019 Scenario's versnelling energietransitie aangeboden aan raad

2019 - 2020 Warmteplan aangeboden aan raad

Wat gaat het kosten?

Raming financiën:

Incidenteel: € 170.000

Structureel: € 190.000 per jaar

Toelichting:

Incidenteel:

Bijdrage Energieakkoord buitengebied: € 50.000 (verdeeld over 2018 en 2019)

Versnelling energietransitie € 20.000 (2019)

Warmteplan: € 20.000 (2020)

Onderzoek Duurzame Warmte en Duurzame Energie: € 20.000 (2021)

Communicatie Energietransitie: 3 x € 20.000 (2019, 2020, 2021)

Structureel:

1 fte extra: € 80.000

opdrachtverlening Energieloket: € 50.000

coördinatie en cofinanciering werkbudget Energiehuis: € 60.000

Aandachtspunten

Communicatie:

Communicatie is een integraal onderdeel van de aanpak. Onze inwoners en bedrijven hebben recht op eerlijke en heldere communicatie over de gevolgen van de energietransitie. De impact zal in elk bedrijf en elk huishouden van onze gemeente voelbaar en tastbaar zijn. Daarom werken we samen met onze partners een communicatieplan uit met aandacht voor het tijdig communiceren van concrete consequenties en duidelijke handelingsperspectieven.

Een ander belangrijk deel van onze communicatie is het betrekken van onze inwoners in de uitvoering van ons gezamenlijk energieplan en het actief worden in onze energieke samenleving.

We stellen een strategisch communicatieplan op om structureel en planmatig over duurzaamheid te communiceren. De transitieagenda energie maakt hier onderdeel van uit.

Risico's:

De energietransitie is een enorme opgave. Alle woningen en bedrijfsgebouwen in Leusden zullen worden voorbereid op afsluiting van aardgas, reductie van de warmtevraag en zo mogelijk benutting van het dakoppervlak voor duurzame energieopwekking. De totale kosten voor de energietransitie in Leusden zijn indicatief ingeschat op € 500 miljoen over de komende 22 jaar. Het draagvlak om hier in te investeren is onder meer afhankelijk van de economische ontwikkeling en bewustzijn van klimaatverandering. Cruciaal is het beschikbaar komen van financieringsarrangement voor objectgebonden financiering van woningrenovatie. Hier wordt separaat aan gewerkt in regioverband.

De transitie om circa 12.000 bestaande woningen in Leusden van het gas af te krijgen, vraagt een inzet van technici in de bouw. De beschikbaarheid van vakbekwaam personeel voor deze transitie is een uitdaging waar op dit moment langs verschillende lijnen aan wordt gewerkt (intensiveren van werving en opleiding, verkorte opleidingen, industrialisatie en ontwikkeling van plug-and-play en prefab oplossingen). Deze ontwikkeling is moeilijk direct te beïnvloeden door de gemeente Leusden.

Overige:

Wet- en regelgeving die de energietransitie mogelijk maakt is nog in ontwikkeling. Dit betreft in ieder geval de Omgevingswet.

Bestuursopdracht

Ambitie: 4.2 Duurzame mobiliteit
Portefeuillehouder: Wethouder Van Beurden

Wat willen we bereiken?

Beschrijving vanuit het Coalitieakkoord 2018-2022:

Duurzaamheid

7. We stimuleren duurzame mobiliteit en brengen goede fiets- en looproutes en elektrische laadmogelijkheden in bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen en de (her)inrichting van de openbare ruimte.

Doelstelling en kwaliteit van het resultaat:

Leusden stimuleert duurzame mobiliteit waarbij extra aandacht wordt besteed aan het elektrisch rijden, auto delen, de fiets (in al zijn vormen), het wandelen en het openbaar vervoer.

Afbakening:

Met wie werken we samen?

Toelichting:

Provincie Utrecht, Regionale UitvoeringsDienst (RUD), buurgemeenten, U15, 033opdefiets, lokale fietsersbond, DGB Energie PON, ondernemers, ontwikkelaars, inwoners en toekomstige bewoners.

Inbreng samenleving:

De gemeente Leusden wil de kracht van andere partners in de samenleving zoveel mogelijk benutten. We kiezen bij de uitvoering van de verschillende acties bewust uit een van de volgende vormen: de gemeente regelt het, partner en gemeente staan samen aan de lat, de gemeente draagt haar steentje bij en als laatste, de gemeente laat het over aan de samenleving.

Wat gaan we daarvoor doen?

Toelichting:

Februari 2018 heeft de raad het Fietsplan 'Fietsend Leusden' vastgesteld. In dit plan wordt een groot aantal maatregelen genoemd die de doelstelling van het plan dichterbij brengen. De doelstelling luidt: we willen het fietsen voor afstanden tot 15 km zo positioneren dat de fiets een nog aantrekkelijker, comfortabeler en concurrerender vervoermiddel wordt en we willen Leusden als fietsgemeente op de kaart zetten. Door de opgenomen maatregelen uit te voeren, dragen we bij aan de doelstelling van deze CUP-opdracht.

Duurzame mobiliteit is breder dan fietsen alleen. In de 2e helft van 2018 starten we met het opstellen van het mobiliteitsplan, zie ook bestuursopdracht 10.4. Daarin wordt het bevorderen van duurzame mobiliteit in de volle breedte meegenomen, waaronder innovatieve vormen van mobiliteit.

Tevens zorgt de gemeente dat er bij alle nieuwe ruimtelijke (her) ontwikkelingen en (her) inrichting van de openbare ruimte voldoende veilige en comfortabele loop- en fietsroutes en elektrische laadmogelijkheden zijn. Hiervoor moeten we bestaande milieukwaliteitsprofielen uitbreiden en toetsen op bruikbaarheid.

Planning uitvoeringsjaren:

Voor de planning van de uitvoering wordt verwezen naar het recent vastgestelde fietsplan en de nog tot stand te komen mobiliteitsplan.

2018 opstellen mobiliteitsplan, opstellen en toetsen milieukwaliteitsprofielen

2019 vaststellen mobiliteitsplan, vaststellen milieukwaliteitsprofielen, uitvoeren maatregelen fietsplan

2020 eventueel start uitvoering maatregelen mobiliteitsplan

2021 evaluatie laadpalen plaatsingsbeleid

Wat gaat het kosten?

Raming financiën:

Incidenteel:

A: laadpalen, € 10.000 per jaar tot en met 2021

B: opstellen/toetsen milieukwaliteitsprofielen € 10.000

Structureel:

A: -

B: -

Dekking:

A: -

B: -

Toelichting:

A: continuering uitvoering collegebesluit van 15-12-2015 met registratiekenmerk 258647

B: raming: ondersteuning door externe inhuur van 100 uur á € 100 = € 10.000

Aandachtspunten

Communicatie:

Hiervoor wordt verwezen naar het mobiliteitsplan en de uitvoering van de het fietsplan.

We stellen een strategisch communicatieplan op om structureel en planmatig over duurzaamheid te communiceren. Duurzame mobiliteit maakt hier onderdeel van uit.

Risico's:

Overige:

Deze bestuursopdracht heeft duidelijke raakvlakken met het fietsplan en het nog op te stellen mobiliteitsplan.

Bestuursopdracht

Ambitie: 4.3 Afval
Portefeuillehouder: Wethouder Van Beurden

Wat willen we bereiken?

Beschrijving vanuit het Coalitieakkoord 2018-2022:

Duurzaamheid

8. We onderzoeken de mogelijkheden om het ontstaan van niet meer herbruikbaar (rest)afval te voorkomen. We gaan door met 'omgekeerd inzamelen' om zoveel mogelijk herbruikbare grondstoffen uit het afval te halen. We evalueren of het systeem werkt en we de hierbij gestelde doelen behalen.

Doelstelling en kwaliteit van het resultaat:

We houden vast aan de doelstellingen in het door de raad vastgestelde "Grondstoffenplan 2016 – 2020", van 75 kg restafval per inwoner in 2020, 25 kg restafval per inwoner in 2030 en een optimale verhouding tussen de factoren - kosten, milieu en dienstverlening.

- 1, Gezinnen met kinderen in de luiers en anderen die incontinentiemateriaal als afval hebben, kunnen dit afval gescheiden aanbieden waarna dit gerecycled wordt. Hierdoor recylen we ten minste 100 tot 150 ton per jaar aan luierafval van huishoudens.
- 2, Bewoners van appartementen worden in staat gesteld hun PMD-afval dicht bij huis aan te bieden. Voor 90% van de bewoners van appartementen wordt de richtlijn gehaald dat PMD op maximaal 250 meter afstand kan worden aangeboden. (voor specifieke seniorencomplexen, maximaal 75 m).
3. Kansen voor verbetering van het milieuresultaat en het financiële resultaat van de papierinzameling zijn onderzocht en indien kosteneffectief gerealiseerd.
4. De invoering van het Nieuwe Inzamelen, inclusief het milieurendement, de financiële effecten en de ervaringen van verschillende groepen gebruikers op gebied van service en gebruiksgemak, wordt na het eerste volledige jaar, geëvalueerd en gerapporteerd aan de raad. Om de inwoners meer grip op de kosten te geven en inzicht in de milieueffecten, geven we inzicht in de stortgeschiedenis.
5. Kansen die zich voordoen voor daling van het restafval, recycling van reststromen en het stimuleren van de circulaire economie worden waar mogelijk gegrepen.

Afbakening:

Betreft alleen het afval van de huishoudens in de gemeente Leusden.

Per voorstel wegen we het duurzaamheidseffect ten opzichte van de eventuele meerkosten. Implementatie vindt alleen plaats indien het effect op de kosten positief is of acceptabel wordt geacht in relatie tot de milieu- en servicevoordelen.

Met wie werken we samen?

Toelichting:

Ketenpartners in de inzameling en verwerking van de verschillende afvalstromen.

Kinderdagverblijven (voor onderwerp luiers)

Inwoners

Inbreng samenleving:

Uiteraard betrekken we de doelgroepen van de verschillende deelprojecten. Voor alle deelprojecten geldt dat de samenleving en de gemeente samen aan de lat staan, waarbij het initiatief in de meeste gevallen bij de gemeente ligt.

De keus voor het Nieuwe Inzamelen is indertijd mede gebaseerd op de inbreng van het Leusden panel. Naast specifieke groepen gebruikers, vragen we in een steekproef onder Leusdenaren naar de ervaringen van het nieuwe Inzamelen.

Rondom afval, zwerfafval en het beheer van voorzieningen voor inzameling stimuleren we de betrokkenheid van onze inwoners.

Wat gaan we daarvoor doen?

Toelichting:

1. In 2019 willen we luiers gescheiden gaan inzamelen en recyclen. Daartoe bereiden we in 2018 een voorstel voor. Door een combinatie in de inzameling met kinderdagverblijven recyclen we ook de luiers uit het bedrijfsafval. Voor de recycling sluiten we een verwerkingscontract.
2. In 2018 wordt een voorstel voor de verbetering van de inzameling van PMD bij appartementen uitgewerkt en ingevoerd. Het betreft maatwerk voor elke situatie, in overleg met de bewoners.
3. We werken een voorstel uit voor de optimalisatie van de papierinzameling (zowel huis-aan-huis als bij verenigingen en scholen). Hierbij bekijken we ook de invoering van minicontainers voor de huis-aan-huis inzameling van papier.
4. We stellen een evaluatie op van de milieu- en financiële effecten van het Nieuwe Inzamelen en de beleving van de verschillende gebruikersgroepen wat betreft service en gebruiksgemak. Hierbij betrekken we onder andere de ouderenbonden, inwoners (steekproef), Larikslaan 2 en de thuishulporganisaties. In de evaluatie geven we ook een doorkijk naar de doelen voor na 2020 (25 kg restafval per persoon per jaar in 2030). Hiervoor wordt een extern bureau gezocht. Middels een webapplicatie krijgen de inwoners inzicht in hun eigen stortgedrag en hoe ze het doen ten opzichte van het gemiddelde. In 2018 krijgt iedereen inzicht via deze webapplicatie, of wanneer deze niet tijdig beschikbaar is, via een brief met de tussenstand.
5. Door aangesloten te blijven bij markt- en sectorontwikkelingen zijn we op de hoogte van nieuwe kansen en reageren hierop wanneer deze zich voordoen. In bestuursopdracht 4.1, onderdeel de duurzame organisatie, de gemeente als voorbeeld, wordt circulaire economie als aandachtspunt meegenomen. Bij bouwprojecten in Leusden stimuleren we circulair bouwen.

Planning uitvoeringsjaren:

2018 voorbereiding luierinzameling, verbetering PMD inzameling, eerste tussentijdse communicatie van stortgeschiedenis en kosten.

2019 invoering luierinzameling, evaluatie Nieuwe inzamelen, optimalisatie papierinzameling, webapplicatie stortgeschiedenis.

2020

2021

Wat gaat het kosten?

Raming financiën:

Incidenteel:

2. PMD bij appartementen € 20.400
3. optimalisatie papier € 5.400
4. Evaluatie Nieuwe Inzamelen € 15.000

Structureel:

1. luierinzameling en verwerking € 30.000 per jaar

Dekking:

De dekking wordt gevormd door o.a.:

Daling kosten restafval

Daling kosten inzameling papier

Toename opbrengst papier en PMD

Het netto resultaat (positief en negatief) wordt betrokken bij de afvalstoffenheffing.

Toelichting:

Incidenteel

2. PMD bij appartementen, dit betreft:

Tijdelijke uitbreiding "werkvoorbereiding" t.b.v. aanpak PMD bij appartementen 120 uur * € 45 = € 5400

Inzamelvoorzieningen PMD (minicontainers en verzamelcontainers): € 15.000

3. optimalisatie papier, dit betreft:

Tijdelijke uitbreiding "werkvoorbereiding" t.b.v. inventarisatie optimalisatie papierinzameling 120 uur * € 45 = € 5400.

Indien gekozen wordt voor papierinzameling met minicontainers zal het benodigde investeringskrediet voorzien van een dekkingsplan voorgelegd worden aan de raad.

4. evaluatie Nieuwe Inzamelen, dit betreft inhuur van een extern bureau.

Structureel

luierinzameling en verwerking:

inzameling volgens calculatie Stichting Luierreclycling Nederland: € 15.000

verwerking: 150 ton a € 100 = € 15.000

Aandachtspunten

Communicatie:

De inwoners en specifiek de bewoners van appartementen en de ouders van jonge kinderen in de luiers zijn doelgroep van de verschillende deelprojecten en zullen zorgvuldig geïnformeerd en betrokken worden.

We stellen een strategisch communicatieplan op om structureel en planmatig over duurzaamheid te communiceren. Het thema afval maakt hier onderdeel van uit.

Risico's:

De invoering van een extra minicontainer voor de inzameling van papier wordt mogelijk als belastend ervaren. Wanneer hiervoor wordt gekozen kan deze optie facultatief worden aangeboden.

Overige:

Bestuursopdracht

Ambitie: 5.1 Nota bovenwijkse voorzieningen
Portefeuillehouder: Wethouder Vos

Wat willen we bereiken?

Beschrijving vanuit het Coalitieakkoord 2018-2022:

Financiën

6. Er komt een nota bovenwijkse voorzieningen waarin we de financiële draagkrachtvorming voor investering in grote infrastructurele werken structureel organiseren.

Doelstelling en kwaliteit van het resultaat:

Deze nota geeft de kaderstelling voor de benodigde middelen ter dekking van de investeringen in de grootschalige infrastructurele voorzieningen. Het gaat om de afstemming tussen de beschikbare middelen in de huidige reserve bovenwijkse voorzieningen en de aanvullend benodigde middelen.

Voor de bijdragen vanuit grondexploitaties/ruimtelijke ontwikkelingen, gemeentelijk en particulier, geeft de nota het beleidskader dat als basis dient voor de toerekening. Deze bijdragen betreffen het kostenverhaal in het kader van het BBV. Duidelijk moet worden wat, naast de bijdragen vanuit ruimtelijke ontwikkelingen, aan dekking nodig is vanuit overige gemeentelijke middelen.

Afbakening:

- Het formeren van een financiële dekkingsstructuur voor de grootschalige infrastructurele voorzieningen in de gemeente;
- Het in beeld brengen van het financiële verband en ratio tussen mogelijke ontwikkellocaties en het infrastructurele investeringsprogramma;
- Stand van de reserve bovenwijkse voorzieningen per 1-1-2018;
- De scope van deze nota sluit aan bij de woonvisie, tot en met 2025.

Met wie werken we samen?

Toelichting:

Het een lokale beleidsnota die in samenwerking met de gemeentelijke vakspecialisten vanuit projecten, financiën, verkeer en civiele techniek wordt opgesteld.

Inbreng samenleving:

Wat gaan we daarvoor doen?

Toelichting:

- Inventariseren van de mogelijke ontwikkellocaties en het investeringsprogramma van de grootschalige infrastructurele voorzieningen;
- Monitoringsstructuur opzetten voor de ontvangen bijdragen, het gaat daarbij om een inschatting van planning versus de daadwerkelijke realisatie;
- Meerjarige prognose van de ontwikkeling van de reserve bovenwijkse voorzieningen in relatie tot de benodigde middelen.

Planning uitvoeringsjaren:

2018 Voorbereiding en vaststelling van de nota.

2019 - 2025 Continue monitoring van de ontwikkellocaties in relatie tot het investeringsprogramma.

Wat gaat het kosten?

Raming financiën:

Opstellen nota

Incidenteel: inzet van het ambtelijk apparaat (circa 80 uur) en specialistisch extern advies (circa 20 uur á € 150 = € 3.000) voor het opstellen van de nota.

Structureel: inzet van de adviseur financiën (32 uur per jaar) en de financieel adviseur grondbedrijf (32 uur per jaar) voor 2019 en verder.

Dekking: onderdeel van de going concern werkzaamheden van de adviseur financiën en de financieel adviseur grondbedrijf.

Financiële draagkrachtvorming

Voor deze coalitieperiode ramen we een investeringsvolume van € 3,75 miljoen. De structurele lasten zijn € 45.000 per jaar (cumulatief vanaf 2018).

Toelichting:

Opstellen nota

De inzet in 2018 betreft het opstellen van de nota. De nota heeft een integraal karakter (onder andere ruimte, civiel, verkeer, financiën); er wordt een beroep gedaan op ongeveer tien ambtenaren voor het leveren van input en reflectie op de nota.

Financiële draagkrachtvorming

Er is onderzocht hoeveel er de afgelopen jaren is geïnvesteerd in infrastructuur waarbij de reserve bovenwijkse voorzieningen als dekking is ingezet. Dit betreft een gemiddelde van € 1 miljoen per jaar.

De nota geeft de beleidskaders en het infrastructurele investeringsprogramma. Vooruitlopend hierop is het van belang om de structurele gevolgen van het benodigde investeringsvolume indicatief te ramen.

Binnen de beschikbare financiële ruimte wordt vooralsnog een stelpost opgenomen van € 0,75 miljoen per jaar (€ 3,75 miljoen in deze planperiode). Deze financiële reservering is noodzakelijk omdat het om een structureel fors bedrag gaat en het budgettaire beslag daarvoor nu 'geclaimd' moet worden.

Aandachtspunten

Communicatie:

- Intern. De nota moet bekend zijn bij projectleiders, adviseurs ruimte en adviseurs financiën.

Risico's:

- Als we geen financiële draagkrachtvorming organiseren, is er onvoldoende financiële ruimte om grote infrastructurele werken te bekostigen.

Overige:

- De Nota zal als scope 2025 hebben. De financiële uitvoeringsparagraaf is afhankelijk van de voortgang van ontwikkeling en investeringen. Deze moet jaarlijks geactualiseerd worden.

Bestuursopdracht

Ambitie: 6.1 Stimuleren initiatieven sport en welzijn
Portefeuillehouder: Wethouder Kiel / Van Beurden / Vos

Wat willen we bereiken?

Beschrijving vanuit het Coalitieakkoord 2018-2022:

Sport en cultuur

1. We stimuleren initiatieven die sport en welzijn combineren, onder meer door de organisaties met elkaar in contact te brengen.
2. We vinden het verenigingsleven belangrijk en willen de contacten met de verenigingen intensiveren.

Doelstelling en kwaliteit van het resultaat:

Sport en bewegen is belangrijk om mensen fitter en actiever te krijgen en – langer zelfredzaam - mee te laten doen in de maatschappij. Ook voor de jeugd is het belangrijk om te sporten enerzijds voor de fysieke kant maar zeker ook voor de mentale ontwikkeling.

Voor veel inactieve inwoners en ouderen is de drempel vaak wat hoger om uit zichzelf meer te gaan bewegen. Daarom willen we een betere samenwerking (sportinfrastructuur) realiseren tussen onze welzijnsprofessionals en sportverenigingen. Zo willen we stimuleren dat er laagdrempelige initiatieven (toegankelijk) ontstaan en meer inwoners bereiken om te gaan bewegen en mee te doen in de samenleving.

Afbakening:

Met wie werken we samen?

Toelichting:

We werken samen met sport- en beweegaanbieders, zorg- en welzijnsorganisaties en de SRO. Het college zal ook scholen erbij betrekken.

Inbreng samenleving:

De sportverenigingen willen graag middels een platform in gesprek blijven met de gemeente en vragen om ondersteuning van de vereniging. Tevens hebben ze de behoefte om op te hoogte te zijn van elkaars agenda en dat ze vindbaar zijn op de (gemeentelijke) website.

Wat gaan we daarvoor doen?

Rechtstreekse ondersteuning

De gemeentelijke sport uitvoeringstaken van beheer en verhuur worden niet meer uitbesteed, maar ingebed in de gemeentelijke organisatie.

We verbeteren de samenwerking door inzet van buurtsportcoaches

Met buurtsportcoaches werken we aan een meer intensieve samenwerking tussen zorg, onderwijs, welzijn, sport en bewegen binnen een wijk- of buurtgericht netwerk.

- We voeren een wijkscan uit om inzicht te krijgen in de gezondheidsverschillen per wijk. Hierdoor kunnen we beter bepalen welke wijken het meeste baat hebben bij de inzet van de buurtsportcoach
- We zetten buurtsportcoaches in om de samenwerking tussen zorg, sport en bewegen te faciliteren en ondersteunen. Zij bouwen aan lokale netwerken en begeleiden mensen naar passend sport- en beweegaanbod. Als het gewenste aanbod er niet is, zorgen zij dat het wordt opgestart.
- We werken zo veel mogelijk wijkgericht en betrekken daar de lokaal relevante partijen bij, zoals de eerstelijnszorg, welzijn, sociale wijkteams, wijkverpleegkundigen, sportverenigingen, commercieel aanbod (bijv. fitness 2.0), onderwijs en anders georganiseerd sport- en beweegaanbod, woningbouwverenigingen, woonzorginstellingen en thuiszorg. We sluiten zoveel mogelijk aan bij bestaande structuren.

We intensiveren de samenwerking met verenigingen

- Verenigingen krijgen ondersteuning vanuit de gemeente via de inzet van een verenigingsondersteuner vanuit de Buurtsportcoach regeling. Ook actualiseren we de beleidsregel voor de inzet van Buurtsportcoach (subsidie) en brengen deze bij verenigingen onder de aandacht.
- We zetten een sportplatform op om een optimaal klimaat voor sportbeoefening en sportbeleving voor de inwoners van Leusden te bevorderen. Dit platform heeft een adviserende functie richting de gemeente. Voorwaarde is dat leden van het sportplatform contributie betalen en de gemeente een subsidie bijdrage levert.
- We zetten een digitaal sportnetwerk op.

Toelichting inzet buurtsportcoaches

Vanuit het Rijk krijgt de gemeente financiering voor 40% van de kosten voor de inzet van 6 fte buurtsportcoaches. Om beter aan te sluiten bij het sociaal domein is het voornemen buurtsportcoaches in te zetten bij de CUP onderdelen:

- 3.4 Extra focus op jeugd (0,70 fte)
- 3.7 Leusden Fit (0,22 fte)
- 6.1 Stimuleren initiatieven sport en welzijn (1 fte).

Ook voor verenigingsondersteuning wordt een buurtsportcoach ingezet. De totale gemeentelijke (co)financieringskosten bedragen voor deze 2,92 fte € 87.600. Deze kosten financieren we uit de beleidsvelden jeugd, welzijn, gezondheid en sport. Door deze cofinanciering kunnen we meer fte inzetten voor initiatieven uit de samenleving. De overige 3,08 fte kan ingezet worden voor aanvragen vanuit de sportverenigingen en andere organisaties zoals naschoolse opvang. Voorwaarde is wel dat deze organisaties zelf de benodigde cofinanciering regelen.

Om in aanmerking te komen voor rijkssubsidie van de buurtsportcoach (i.c. 40% van € 50.000 per fte) geldt de randvoorwaarde om niet meer dan 6 fte in te zetten. Honoreren van alle in dit CUP opgenomen aanvragen voor buurtsportcoaches, betekent dat in totaal 0,92 fte minder beschikbaar is voor derde partijen die een buurtsportcoach willen inzetten.

Planning uitvoeringsjaren:

2018 1,2 en 3

2019 aansluiten samenlevingsakkoord en aanstellen buurtsportcoaches

2020 continuering 2019

2021 continuering 2019

Wat gaat het kosten?

Raming financiën:

	2018	2019	2020	2021	2022	Dekking
Uitvoeringstaken sport beheer en verhuur	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	Bestaand budget
Verenigings-ondersteuning en taken van verhuur cofinanciering	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	Sportbeleid budget
Subsidie sportraad	€ 5.000	€ 5000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	Sportbeleid budget
Inzet cofinanciering BSC voor Intensievere samenwerking zorg, sport en welzijn.		€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	Nader te bepalen
Digitaal sportnetwerk		€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	Nader te bepalen

Structureel: € 32.000

Toelichting:

Voor de 'inzet cofinanciering buurtsportcoaches voor Intensievere samenwerking zorg sport en welzijn' is € 30.000 nodig. Mogelijk dat in het samenlevingsakkoord afspraken te maken zijn over (mede) cofinanciering door de partners. Voor het hosten van een digitaal sportnetwerk is € 2.000 nodig.

Aandachtspunten*Communicatie:**Risico's:**Overige:*

Bestuursopdracht

Ambitie:	6.2 Onderhoud sportomgeving
Portefeuillehouder:	Wethouder Vos

Wat willen we bereiken?

Beschrijving vanuit het Coalitieakkoord 2018-2022:

Sport en cultuur

3. Sportverenigingen worden uitgedaagd om zelf in het onderhoud van de sportomgeving te voorzien.

Doelstelling en kwaliteit van het resultaat:

We willen bereiken dat een groter aantal sportverenigingen meer zelf doen in het onderhoud van hun sportomgeving.

Afbakening:

Sportverenigingen worden niet gedwongen om zelfvoorzienend te zijn. Financieel voordeel komt ten goede aan de verenigingen.

Met wie werken we samen?

Toelichting:

Sportverenigingen die een accommodatie van de gemeente huren.

Inbreng samenleving:

Verenigingen die al geheel of gedeeltelijk zelf het onderhoud van hun sportomgeving doen, delen hun ervaringen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Toelichting:

We stellen een helder en inzichtelijke rapportage op waarin de mogelijkheden van zelfwerkzaamheid in kaart zijn gebracht. Hierin staan ook de (financiële) voordelen die sportverenigingen extra zullen uitdagen. De uitkomsten van de rapportage bepalen eventuele vervolgstappen.

We organiseren ontmoetingen met Leusdense collega sportverenigingen die al gedeeltelijk of geheel zelfvoorzienend zijn. Zij kunnen luisteren en in gesprek gaan aan de hand van best practices. Nadien gaan we individueel in gesprek om de mogelijkheden te inventariseren en uit te werken. Daarbij dagen we ze ook uit om zich aan te sluiten bij het energieakkoord (cup 4.1) en om afval te scheiden (cup 4.3).

Planning uitvoeringsjaren:

2018

2019 Gesprek met verenigingen en uitwerking resultaten.

2020

2021

Wat gaat het kosten?

Raming financiën: Budget neutraal

Incidenteel:

Structureel:

Dekking:

Toelichting:

Besparingen die verenigingen realiseren door zelfwerkzaamheid komen ten goede aan de verenigingen.

Aandachtspunten

Communicatie:

Met communicatie vergroten we de interne motivatie van sportverenigingen. We communiceren over de voordelen en zetten sportverenigingen in die als rolmodel fungeren om ze hiermee te activeren.

Risico's:

Weerstand bij sportverenigingen.

Overige:

Bestuursopdracht

Ambitie: 6.3 Parkeren bij sportfaciliteiten
Portefeuillehouder: Wethouder Vos

Wat willen we bereiken?

Beschrijving vanuit het Coalitieakkoord 2018-2022:

Sport en cultuur

1. Parkeerproblemen rond sportfaciliteiten worden aangepakt.

Doelstelling en kwaliteit van het resultaat:

We zorgen ervoor dat onze sportfaciliteiten goed toegankelijk en veilig zijn voor sporters, bezoekers en eventuele hulpdiensten.

Afbakening:

Met wie werken we samen?

Toelichting:

(sport) verenigingen, aannemer

Inbreng samenleving:

Kerstens sportpark: Waar mogelijk is/zijn de vereniging(en) bereid middels zelfwerkzaamheid bij te dragen aan de herinrichting van de parkeervoorziening op het park.

Wat gaan we daarvoor doen?

Toelichting:

Zowel bij het Kerstens sportpark als het Burgemeester Buining sportpark halen we verbeter ideeën op bij de verenigingen

Burgemeester Buiningpark

We monitoren tot eind 2018 de parkeerdruk op het gehele Burgemeester Buiningpark. (motie van de raad van 27/10/16). Als blijkt dat er een tekort aan parkeerplaatsen is, dan leggen we extra parkeerplaatsen aan.

In de monitoring bekijken we ook de parkeerdruk rondom het zwembad, tennisvereniging Lockhorst en Roda '46. Als blijkt dat er tijdens piekmomenten nog voldoende capaciteit is in de nabijgelegen parkeerstroken, dan bespreken we met verenigingen hoe we de drukte beter kunnen stroomlijnen. Ook zullen we meer handhaven op fout parkeren.

Kerstens Sportpark

We realiseren een fietszone langs het trainingsveld van SV Achterveld en verwijderen de bochten in de toegangsweg. Hierdoor ontstaan ook extra mogelijkheden om parkeerplaatsen te realiseren.

Planning uitvoeringsjaren:

2018 voorbereiding
2019 realisatie
2020
2021

Wat gaat het kosten?*Raming financiën:*

Incidenteel: Kerstens Sportpark PM

Structureel:

Dekking: geen

*Toelichting:***Aandachtspunten***Communicatie:*

We informeren gebruikers duidelijk en vroegtijdig over werkzaamheden bij het Kerstens Sportpark die hinder kunnen veroorzaken. We communiceren proactief en in samenwerking met de sportverenigingen de uitkomsten van de monitoring en de voorgenomen inspanningen.

*Risico's:**Overige:*

Bestuursopdracht

Ambitie: 6.4 Een bruisend en leuker Leusden
Portefeuillehouder: Wethouder Van Beurden

Wat willen we bereiken?

Beschrijving vanuit het Coalitieakkoord 2018-2022:

Sport en cultuur

6. We zetten ons in voor een bruisend en Leuker Leusden en ondersteunen initiatieven van inwoners en organisaties die daaraan bijdragen.
7. We onderzoeken de mogelijkheden om binnen het fonds samenlevingsinitiatieven ruimte te vinden waarmee de samenwerkende cultuurorganisaties een jaarlijks cultuurprogramma kunnen opstellen. Dit programma draagt eraan bij dat zoveel mogelijk (en zeker meer kwetsbare) inwoners van cultuur kunnen genieten en lokale kunst-, muziek- en zangverenigingen meedoen.

Doelstelling en kwaliteit van het resultaat:

Alle inwoners van Leusden zijn in de gelegenheid en worden gestimuleerd in hun eigen woonomgeving mee te doen aan culturele activiteiten, passief en actief.

Naast dat cultuur bijdraagt aan een gezonde samenleving (persoonlijke ontwikkeling/saamhorigheid), zorgt cultuur ook voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor inwoners en bedrijven. Dit geldt ook voor het cultureel erfgoed in Leusden. Door deze (door middel van kunst) zichtbaar en beleefbaar te maken, wordt Leusden een 'leukere' plaats om te wonen of naar toe te gaan.

Afbakening:

We continueren de prestatieafspraken met Scholen in de Kunst, Bibliotheek Eemland, Theater de Tuin en Fort33. De komende vier jaar zetten we in op extra activiteiten die door samenwerking met lokale (culturele) organisaties tot stand komen. Onderzocht wordt of een deel van het Fonds Samenlevingsinitiatieven geormerkt kan worden voor financiering van deze extra activiteiten.

Met wie werken we samen?

Toelichting:

Scholen in de Kunst, Bibliotheek, Theater de Tuin, Fort33 (Cultuurkoepel Leusden), Stichting Opera Leusden, Larikslaan2, lokale culturele organisaties, recreatie en toerisme, gemeente Amersfoort en Provincie Utrecht.

Inbreng samenleving:

De leden van de Cultuurkoepel schrijven een vervolg op de notitie Leuker Leusden en een uitvoeringsplan 2019-2022. Aandachtspunt is de samenwerking met de lokale (culturele) organisaties en het bereik van kwetsbare inwoners.

Wat gaan we daarvoor doen?

Toelichting:

Op basis van het uitvoeringsplan maken we opnieuw een cultuurarrangement met de organisaties verbonden aan de Cultuurkoepel. Met dit arrangement zorgen we voor een goede afstemming tussen de inzet van gemeentelijke middelen en het leveren van een bijdrage aan de bovengenoemde doelstelling. Ook wordt samenwerking bevorderd door verbinding te zoeken met organisaties op het gebied van Cultureel Erfgoed en Recreatie en Toerisme.

Planning uitvoeringsjaren:

2018

Onderzoek naar financiële ruimte binnen het Fonds Samenlevingsinitiatieven.

Het schrijven van een uitvoeringsplan 2019-2022 door de Cultuurkoepel.

Het maken en ondertekenen van een nieuw Cultuurarrangement 2019-2022.

Indien financiële ruimte:

2019 uitvoering

2020 uitvoering

2021 uitvoering

2022 uitvoering en evaluatie

Wat gaat het kosten?

Raming financiën:

Incidenteel:

Structureel: € 30.000 per jaar

Dekking: De intentie is om in financieel betere tijden opnieuw te kijken wat we hier voor over hebben. Zo mogelijk uit het Fonds Samenlevingsinitiatieven.

Toelichting:

Jaarlijks wordt € 100.000 door de gemeente gestort in het Fonds Samenlevingsinitiatieven. Niet uitgegeven middelen worden overgeheveld naar het volgend jaar. In de afgelopen 2 jaar is gemiddeld zo'n € 70.000 per jaar verstrekt voor diverse samenlevingsinitiatieven. Van de overheveling 2016 en 2017 is 2x een grote bijdrage verstrekt aan de stichting Opera Leusden.

We onderzoeken of voor de jaren 2019 en 2020 er voldoende financiële ruimte is waarmee we culturele en sportieve activiteiten kunnen financieren die bijdragen aan de realisering van een leuker en bruisend Leusden. Vooralsnog verstrekken we deze bijdragen als subsidie. In 2020 wordt een evaluatie Fonds Samenlevingsinitiatieven uitgevoerd. Dan ook bezien of naast een Fonds Samenlevingsinitiatieven een Cultuurfonds ingesteld kan worden.

Aandachtspunten

Communicatie:

De leden van de Cultuurkoepel schrijven een vervolg op de notitie Leuker Leusden en een uitvoeringsplan 2019-2022. Dit past goed in het streven van de gemeente veel meer initiatieven vanuit de samenleving en (maatschappelijke) organisaties te honoreren. De rol van de gemeente hierin is vooral kaderstellend voor waar de nota aan zou moeten voldoen en faciliterend voor en tijdens de totstandkoming van de nota en het uitvoeringsplan. Omdat er uiteindelijk altijd keuzes gemaakt moeten worden, is het van belang helder te communiceren over de wederzijdse verwachtingen/inzet van de gemeente en de culturele organisaties.

Risico's:

De inzet van financiële middelen (door sponsors, fondsen, provincie, deelnemers en gemeente) heeft invloed op hoe leuk en bruisend gemeente Leusden is. Als het Fonds Samenlevingsinitiatieven niet kan bijdragen en er geen extra gemeentelijke middelen beschikbaar worden gesteld, is de verwachting dat ook externe financiers niet meefinancieren. Dit betekent dat minder culturele activiteiten uitgevoerd worden.

Overige:

Met het bovenstaande is geen rekening gehouden met de eventuele wens van de gemeente (in het kader van Leusden op de kaart) om in Leusden een groot festival (opera, jazz, pop, dance) te organiseren. Geschat wordt dat hiervoor extra € 50.000 per jaar gemeentelijke financiering nodig is.

Bestuursopdracht

Ambitie: 7.1 Realiseren woningbouwprogramma
Portefeuillehouder: Wethouder Van Beurden

Wat willen we bereiken?

Beschrijving vanuit het Coalitieakkoord 2018-2022:

Ruimte en wonen

1. We willen graag dat onze inwoners ook in de toekomst goed kunnen wonen in Leusden, daarom zetten we het woningbouwprogramma stevig in om de toenemende druk op de woningmarkt te verlichten.
2. Een grotere differentiatie in woningtypen, meer doorstroming en meer passende huisvesting vanuit de behoeften voor onder andere senioren, starters en jonge gezinnen en één- en tweepersoonhuishoudens hebben onze speciale aandacht.
8. We spannen ons actief in om voldoende huisvesting te bieden voor kwetsbare groepen zoals 18+ jongeren in de zorg en mensen met verward gedrag. Waar nodig vullen we op dit punt de Woonvisie en de prestatieafspraken met de Woningstichting Leusden aan.
9. Waar mogelijk ondersteunen we inwoners en stimuleren we (markt)partijen in het vinden van nieuwe (tijdelijke) woonconcepten, flexibel bouwen, betaalbare middenhuur en transformatie van leegstaande kantoren.

Doelstelling en kwaliteit van het resultaat:

1. Nieuwe projecten en mogelijke herprogrammering van bestaande projecten voorzien aantoonbaar kwalitatief en kwantitatief in de Leusdense woningbehoefte.
2. Door het bouwen van de goede woningen voor de Leusdense woningbehoefte ontstaat doorstroming op de woningmarkt en daarmee meer keuzemogelijkheden voor verschillende doelgroepen woningzoekenden. In ieder geval voor de categorieën senioren en goedkopere huisvesting wordt overall en per locatie met de initiatiefnemers een betere en daarmee ook meer 'afdwingbare' invulling van de bandbreedtes uit de Woonvisie overeengekomen.
8. Het woonbeleid wordt op het aspect wonen – zorg – en welzijn geactualiseerd en aangevuld.
9. Nieuwe en vernieuwende woonconcepten en -vormen die helpen de druk op de woningmarkt te verlichten worden bevorderd. Belangrijk is dat we de homogeniteit van onze woningvoorraad doorbreken, waarbij ook bijzondere woonvormen als groepswonen of collectief particulier opdrachtgeverschap tot de mogelijkheden behoren. Vragen om medewerking hieraan te verlenen treden we welwillend tegemoet. Waar nodig worden financiële instrumenten ingezet om deze projecten mogelijk te maken.

Afbakening:

Voor een groot deel van het woningbouwprogramma voor deze raadsperiode liggen de kaders reeds vast in met ontwikkelende partijen gemaakte afspraken. De hiervoor geformuleerde doelstelling geldt daarom vooral voor nieuwe ontwikkelingen.

Met wie werken we samen?

Toelichting:

Inwoners, initiatiefnemers, ontwikkelende partijen, vastgoedeigenaren, woningstichting Leusden, Huurders Leusden Voor Elkaar (HLVE), SMBL.

Inbreng samenleving:

Op basis van de consultatie van de samenleving op deze CUP-opdracht wordt door het college een prioriteitstelling bepaald voor het woningbouwprogramma. Over het algemeen is het realiseren van het woningbouwprogramma en de woningtypologie iets van initiatiefnemer en gemeente en staan we dus samen aan de lat. Waar nodig en mogelijk brengen we de hiervoor bedoelde prioriteitstelling in. Van de initiatiefnemer wordt verwacht dat deze in toenemende mate draagvlak zoekt bij de samenleving.

Wat gaan we daarvoor doen?

Toelichting:

- 1/2/8 - Voor het in beeld brengen van de woningbehoefte gaan we, in de wetenschap dat de cijfers slechts een indicatie zijn, een kwantitatief en kwalitatief woningbehoefteonderzoek uitvoeren.
- Kwantitatieve en kwalitatieve woningbehoefte en het aanbod van woningen in Leusden continue monitoren.
  - Kaders voor woningbouwprogrammering bij nieuwe projecten opstellen, inbrengen en borgen.
  - Bestaande instrumenten (waaronder woonruimteverdeling, starterslening) evalueren en de mogelijke inzet van nieuwe instrumenten overwegen die leiden tot meer doorstroming binnen de koop en de sociale huur.
  - In samenspraak met de betrokken stakeholders (WSL, LL2, zorgaanbieders) wordt de Woonvisie 2016-2025 aangevuld met een (geactualiseerde) paragraaf over wonen - welzijn - zorg. Nieuwe concepten vanuit zorg worden beoordeeld vanuit het perspectief of dit aansluit bij de, vooral lokale, behoefte en bij regionale afspraken hierover. Daarnaast wordt gekeken naar het beslag op lokaal zorgbudget en inpassing in de (woon-)omgeving.
  - We gaan de inzet van bestaande middelen (startersleningen, fonds volkshuisdoeleinden) evalueren op de mogelijkheid dit (meer) als "aanjaaggeld" te gebruiken voor het bereiken van de hiervoor aangegeven doelstellingen.

9. Nieuwe woonvormen en – concepten uitlokken door hiervoor planologische ruimte te geven, waar mogelijk eigen gronden hiervoor beschikbaar te stellen en initiatiefnemers van bouwprojecten hiertoe uit te dagen.

Planning uitvoeringsjaren:

2018:

- de woonruimteverdeling wordt samen met WSL en HLVE in de tweede helft van 2018 geëvalueerd. Zo nodig worden voorstellen gedaan voor wijziging van de Huisvestingsverordening cum annexis (met bijlagen).;
- de starterslening evalueren;
- voorstellen voorbereiden voor het bewerkstelligen van doorstroming binnen de koop- en de sociale huursector;

2019: aanvullen van het woonbeleid op het aspect wonen – zorg en welzijn.

Wat gaat het kosten?

Raming financiën:

Incidenteel: voor de actualisatie de Woonvisie is naar schatting eenmalig € 25.000 nodig.

Structureel: p.m.

Dekking: bestaande middelen

Toelichting:

Voor de dekking van de eventueel te maken kosten zijn twee bronnen beschikbaar:

- Budget startersleningen (per mei 2018: € 334.000)
- Fonds volkshuisvestingsdoeleinden (per mei 2018: € 330.000)

Aandachtspunten

Communicatie:

Het opstellen van aanvullend woonbeleid op het aspect wonen – zorg- en welzijn gebeurt in nauwe samenspraak met de betrokken samenwerkingspartners.

Voor de evaluatie van startersleningen en voorstellen voor de inzet van eventuele nieuwe instrumenten voor de doorstroming binnen de koop- en de sociale huursector, wordt gebruik gemaakt van de kennis en ervaringen uit de doelgroepen en van betrokken partners.

Risico's:

Overige:

9. De ontwikkelingen moeten ruimtelijk passen in de omgeving en daarnaast als middel bijdragen aan de gewenste woningdifferentiatie.

Bestuursopdracht

Ambitie: 7.2 Nieuwe woningbouwlocaties
Portefeuillehouder: Wethouder Vos

Wat willen we bereiken?

Beschrijving vanuit het Coalitieakkoord 2018-2022:

Ruimte en wonen

3. Na het realiseren van het woningbouwprogramma mag Leusden beperkt groeien. In deze bestuursperiode wordt ruimte gezocht voor nieuwe locaties waar na 2025 plek(ken) is/zijn voor zo'n 50 woningen per jaar. We maken ons sterk voor het handhaven van de groene buffer om Leusden, van De Schammer tot Den Treek.
4. We volgen de Regionale Ruimtelijke Visie, met de kanttekening dat de verantwoordelijkheid voor (boven)regionale woningbouw, met inachtneming van de door Leusden ingediende zienswijze, wordt gespreid over de gehele regio.
7. Inbreiden mag niet ten koste gaan van speelvelden en groene linten.

Doelstelling en kwaliteit van het resultaat:

3/4.

- Voor een krachtig en vitaal Leusden is het nodig in de eigen woningbehoefte te blijven voorzien. Zie ook ambitie 7.1 voor wat betreft de monitoring hiervan

- De planologische borging van de continue bouw van gemiddeld 50 woningen per jaar wordt zo veel mogelijk voorbereid.

3/7

- Binnenstedelijk groen is beeldbepalend voor Leusden, draagt bij aan de vitaliteit en gezondheid van Leusden en wordt daarom beter herkenbaar, toegankelijk en beleefbaar gemaakt. De groengebieden worden waar nodig functioneel versterkt en verbeterd.

- Zoekrichtingen voor binnenstedelijk bouwen zijn bestaand verstedend gebied. Voorkomen moet worden dat door verschillende kleinschalige ingrepen in het groen (woningbouw, bomenkap, enzovoort) een ongewenste aantasting van de groenstructuur van Leusden plaatsvindt.

Woningbouw buiten de huidige rode contouren vindt in ieder geval niet plaats in een nader te definiëren groene bufferzone aan de noord- en oostzijde van Leusden (van de Schammer tot Landgoed Den Treek - Henschoten).

Afbakening:

3.

- De meeste binnenstedelijke bouwlocaties zijn in beeld en onderdeel van het in uitvoering en voorbereiding zijnde woningbouwprogramma tot 2025.

- In de Omgevingsvisie voor het landelijk gebied is een aantal gebieden aangegeven die worden uitgesloten van grotere ruimtelijke ontwikkelingen, waaronder woningbouw. Het gaat hierbij grofweg om de volgende gebieden: het gebied van Schammer tot en met Den Treek, het Langesteeggebied, de beekdalen aan de oostzijde van Leusden en de omgeving van kasteel Stoutenburg.

- Voor bouwen buiten de rode contour is planologische medewerking van de provincie nodig.

Met wie werken we samen?

Toelichting:

Provincie Utrecht, regiogemeenten, LTO, inwoners, WSL, ontwikkelaars, initiatiefnemers, makelaars, Bedrijvenkring Leusden.

Inbreng samenleving:

Zoals de Omgevingsvisies en het besluit op de Brede Maatschappelijke Discussie in hoge mate zijn gebaseerd op de inbreng vanuit de samenleving, zo zal dat ook zo zijn bij de uitwerking hiervan in de vorm van het aanwijzen van nieuwe buitenstedelijke bouwlocaties.

Wat gaan we daarvoor doen?

Toelichting:

3.

- In beeld brengen welke nieuwe binnenstedelijke bouwlocaties er zijn en medewerking verlenen aan bouwplannen hiervoor.
- Een studie verrichten naar buitenstedelijke locaties waar woningbouw kan plaatsvinden na 2025. Zie hiervoor ook 7.3
- Overleg starten met de provincie over nut en noodzaak van deze studie en het planologisch mogelijk maken hiervan.
- We gaan voor de landschappelijke inpassing van woningbouw buiten de rode contouren een groene ontwikkelstrategie vaststellen.

3/4. In deze collegeperiode worden (zoek-)gebieden aangewezen waar de buiten de contour te bouwen woningen kunnen worden gerealiseerd.

4.

- Voor een krachtig en vitale regio Amersfoort wordt met de regiogemeenten invulling gegeven aan de uitvoering van de Regionale Ruimtelijke Visie. Uitzondering hierop is de invulling van de bouwopgave na 2030, zoals verwoord in het raadsbesluit van 14 december 2017, namelijk dat Leusden voor de eigen woningbehoefte zorgt (50 woningen per jaar) en geen extra bijdrage kan leveren aan de bovenregionale vraag.

- Samen met de regiogemeenten worden de vraag naar en het aanbod van woningen in de regio voortdurend gemonitord.

7. Ter uitwerking van de Omgevingsvisie stedelijk gebied wordt een samenhangende visie op het binnenstedelijk groen opgesteld.

Planning uitvoeringsjaren:

2018

- (continue) Monitoren van de vraag naar en het aanbod van woningen in Leusden en de regio Amersfoort.
- in beeld brengen binnenstedelijke bouwlocaties

2019

Studie naar mogelijke buitenstedelijke bouwlocaties

Overleg met de provincie over buitenstedelijke bouwlocaties

2020 Voorbereiden van het planologisch borgen van de buitenstedelijke bouwlocaties

Wat gaat het kosten?

Raming financiën:

Incidenteel: € 10.000

Structureel: € 5.000

Dekking: Voor zowel het monitoren van de woningvraag als het onderzoek naar nieuwe woningbouwlocaties kan binnen de eigen formatie ruimte worden gevonden. Dit neemt niet weg dat voor specialistische kennis aanvullend moet worden ingehuurd. Dit kan ten laste van bestaande middelen.

Toelichting:

Voor de dekking van de te maken kosten voor de studie naar buitenstedelijke bouwlocaties is als bron beschikbaar het Fonds volkshuisvestingsdoeleinden (per mei 2018: € 330.000).

Aandachtspunten

Communicatie:

De ruimtelijke toekomst van Leusden is iets van bewoners, bedrijven, andere belanghebbenden en de gemeenten samen. Dit vraagt om een goede communicatiestrategie om alle belangen en belanghebbenden tijdig in beeld en aangehaakt te hebben.

Risico's:

Het risico dat marktpartijen grondposities innemen. Om dit te ondervangen wordt bij de aanpak het juridisch instrumentarium in beeld gebracht om te voorkomen dat de gemeente op achterstand raakt.

Een van de risico's om ook na 2025 te kunnen blijven bouwen is de rol en opvatting van de provincie over de locaties buiten de rode contour.

Overige:

Bestuursopdracht

Ambitie: 7.3 Omgevingsvisie landelijk gebied
Portefeuillehouder: Wethouder Van Beurden

Wat willen we bereiken?

Beschrijving vanuit het Coalitieakkoord 2018-2022:

Ruimte en wonen

5. We geven samen met onze partners voortvarend uitvoering aan de omgevingsvisie landelijk gebied “kwaliteit en vitaliteit voorop” en werken de visie uit in een uitvoeringsprogramma.
6. De landbouw is de drager van ons cultuurlandschap. Deze groene waarde kan alleen bestaan indien er vitale landbouw is. Het is belangrijk dat Leusden bijdraagt aan een goed agrarisch ondernemersklimaat. Met de landbouw zoeken we een koers die toekomstbestendig en duurzaam is.

Doelstelling en kwaliteit van het resultaat:

Samen met onze partners geven we voortvarend uitvoering aan de ambities en doelen uit de omgevingsvisie landelijk gebied “kwaliteit en vitaliteit voorop”. Dit op basis van de volgende strategische keuzes.

1. We kiezen voor een brede economische basis van ons platteland, die bijdraagt aan de kwaliteit en het beheer van onze groene kernkwaliteiten en een vitaal platteland. Dit betekent dat er niet alleen ruimte is voor agrarische activiteiten, maar ook voor recreatie, bedrijvigheid, wonen en energieopwekking zolang dit een bijdrage levert aan de kwaliteiten en vitaliteit van het buitengebied.
2. We zien een hoofdrol voor de grondgebonden veehouderij (melkrundveehouderij). Met de landbouw zoeken we een koers die toekomstbestendig en duurzaam is.
3. We kiezen voor een sterkere verbinding van stad en platteland en het vergroten van de maatschappelijke betrokkenheid bij het landschap.
4. Het watersysteem en landschap zijn sturend bij het realiseren of uitbreiden van functies (deze keuze heeft een relatie met de CUP-opdracht Nieuwe woningbouwlocaties).
5. We werken samen met bewoners, eigenaren en gebruikers om in te spelen op klimaatverandering en energietransitie (deze keuze heeft een relatie met de CUP-opdrachten Energieakkoord en Energietransitie).
6. We blijven ons inzetten voor natuur en ecologie en het versterken van het Groene Valleilint.

Afbakening:

- De uitvoering van de omgevingsvisie landelijk gebied vraagt om afstemming met meerdere CUP-opdrachten.
- De voortvarendheid waarmee uitvoering wordt gegeven aan de omgevingsvisie wordt mede bepaald door de mate waarin onze partners actief bijdragen (met inzet en investeringen).
- Er staan veel maatregelen in de omgevingsvisie en dit vraagt om een gefaseerde uitvoering over meerdere jaren.

Met wie werken we samen?

Toelichting:

- Met andere partners en stakeholders in de samenleving (Leader Gelderse Vallei, Vallei Horstee, LTO Gelderse Vallei, vrijwilligersgroepen, landgoederen enzovoort), ondernemers, gebiedscoöperatie O-gen, overheidspartijen, De Groene Belevenis enzovoort.

Inbreng samenleving:

De vertaling van de omgevingsvisie landelijk gebied in een uitvoeringsprogramma en de uitvoering hiervan wordt gezamenlijk met andere partners in de samenleving opgepakt. De actieve inbreng die de samenleving had bij het maken van de omgevingsvisie wordt hiermee voortgezet.

Wat gaan we daarvoor doen?

Toelichting:

- Samen met onze partners maken we een uitvoeringsprogramma voor meerdere jaren.
- Samen uitvoering geven aan het programma.
- Waar mogelijk en haalbaar vooruitlopend op het programma uitvoering geven aan de Omgevingsvisie (dit betekent onder meer dat we nieuwe initiatieven niet strikt vanuit de regels benaderen maar vanuit de meerwaarde/bijdrage die ze leveren aan de ambities en doelen uit de Omgevingsvisies. Daarnaast gaan we aan de slag met een nieuw omgevingsplan ter vervanging van het huidige bestemmingsplan buitengebied).

Planning uitvoeringsjaren:

2018 Maken uitvoeringsprogramma en waar mogelijk en haalbaar tegelijk uitvoering geven aan de omgevingsvisie.

2019 De raad ontvangt programma (ter kennisname of formatieve/financiële consequenties moeten besluitvorming door de raad vragen), en starten met uitvoering programma.

2020 Uitvoeren programma.

2021 Uitvoeren programma.

Wat gaat het kosten?

Raming financiën:

Incidenteel: € 10.000 voor maken uitvoeringsprogramma (in 2018 nodig) en p.m. voor uitvoering programma.

De kosten van de verschillende beleidsonderdelen (zoal bijv. wonen, duurzaamheid, mobiliteit, groen, etc) worden meegenomen bij deze onderwerpen.

Structureel: p.m. voor uitvoering programma

Dekking:

Toelichting:

- Voor het maken van het programma: dit wordt zoveel mogelijk met bestaande formatie opgepakt, mogelijk incidenteel € 10.000 aan kosten voor inhuur en organiseren bijeenkomsten.
- Voor het uitvoeren van het programma: het programma zal uitwijzen wie welke rol kan en wil vervullen om uitvoering te geven aan de maatregelen uit de omgevingsvisie. Dan wordt ook duidelijk of dit lukt met de bestaande formatie en beschikbare gemeentelijke budgetten.

Aandachtspunten

Communicatie:

Het realiseren van de ambities en doelen van de Omgevingsvisies wordt voor een deel opgepakt in andere CUP-opdrachten. Daar waar het uitvoeringsprogramma nog andere inspanningen vraagt, is de communicatie er vooral op gericht om daar waar we samen aan de lat staan of we de samenleving willen inspireren een bijdrage te leveren, enthousiasme, inzet en/of commitment te creëren. Het moment en de wijze waarop we dat doen, is afhankelijk van de onderwerpen zelf.

Risico's:

Het risico bestaat dat er de via verschillende CUP-opdrachten afzonderlijk en zonder samenhang wordt bijgedragen aan de uitvoering van de Omgevingsvisie stedelijk gebied. Daarom is het van belang de verschillende onderdelen wel te blijven verbinden aan onder andere de doelen van de Omgevingsvisie en de uitvoering van andere onderdelen.

Overige:

Bestuursopdracht

Ambitie: 7.4 Omgevingsvisie stedelijk gebied
Portefeuillehouder: Wethouder Vos

Wat willen we bereiken?

Beschrijving vanuit het Coalitieakkoord 2018-2022:

Ruimte en wonen

Dit onderwerp is niet in het Coalitieakkoord opgenomen. Uitvoering van de Omgevingsvisie landelijk gebied wel. Om die reden is ook uitvoering van de Omgevingsvisie stedelijk gebied in het CUP opgenomen.

Doelstelling en kwaliteit van het resultaat:

Samen met onze partners geven we inhoud aan de volgende strategische hoofdkeuzen en uitgangspunten.

1. We willen dat Leusden een gezinsdorp blijft en een gevarieerd en compleet woningaanbod heeft voor de eigen inwoners;
2. We kiezen voor het vasthouden aan een stabiele werkgelegenheid, zowel qua hoeveelheid als in de zin dat het makkelijker 'klappen kan opvangen'.
3. We behouden een kwalitatief hoog niveau aan maatschappelijke voorzieningen die regionaal concurrerend zijn (afvloeiing op basis van kwaliteit zou niet nodig moeten zijn), maar tegelijk laagdrempelig en betaalbaar blijven.
4. We gaan ons nog sterker profileren met ons groen en de kwaliteit ervan versterken;
5. We willen in de toekomst als Leusden (nog) beter verbonden zijn met onze omgeving.
6. We werken toe naar een steeds gezondere samenleving.

Afbakening:

- In de Omgevingsvisies voor het stedelijke gebied zijn strategische hoofdkeuzen en uitgangspunten neergelegd. Deze vinden hun weerslag in bestuursopdrachten voor verschillende beleidsvelden. (zie 1.2, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 4.1, 4.3, 6.1, 7.1, 7.2., 7.6, 7.7, 8.1., 9.1, 9.2, 9.3, 9.4, 9.5, 10.1, 10.2, 10.3, 10.4) Voor de volledigheid zijn deze voor het stedelijk gebied integraal opgenomen.
- Om de samenhang tussen de verschillende beleidsvelden en de relatie met de doelstellingen te bewaken, wordt de Omgevingsvisie stedelijk gebied uitgewerkt in een uitvoeringsagenda en wordt de voortgang hiervan gemonitord.
- De voortvarendheid waarmee uitvoering wordt gegeven aan de Omgevingsvisie wordt mede bepaald door de mate waarin onze partners actief bijdragen (met inzet en investeringen).
- Er staan veel maatregelen in de Omgevingsvisie en dit vraagt om een gefaseerde uitvoering over meerdere jaren.

Met wie werken we samen?

Toelichting:

Bewoners, bedrijven, verenigingen, belangenvertegenwoordigers, ondernemers.

Inbreng samenleving:

Net zoals de Omgevingsvisie zelf tot stand is gekomen met inbreng vanuit de samenleving, wordt ook aan de doorwerking hiervan in activiteiten en programma's samen met anderen in de samenleving inhoud gegeven. Deze vertaling krijgt zijn uitwerking in een uitvoeringsagenda.

Wat gaan we daarvoor doen?

Toelichting:

- Samen met onze partners maken we een uitvoeringsagenda.
- Samen uitvoering geven aan de uitvoeringsagenda.
- Waar mogelijk en haalbaar vooruitlopend op de uitvoeringsagenda wordt uitvoering gegeven aan de Omgevingsvisie (dit betekent onder meer dat we nieuwe initiatieven niet strikt vanuit de regels benaderen maar vanuit de meerwaarde/bijdrage die ze leveren aan de ambities en doelen uit de Omgevingsvisies).

Planning uitvoeringsjaren:

2018 Maken uitvoeringsagenda en waar mogelijk en haalbaar tegelijk uitvoering geven aan de omgevingsvisie.

2019 De raad ontvangt uitvoeringsagenda (ter kennisname of formatieve/financiële consequenties vragen om besluitvorming door de raad), en starten met uitvoering programma.

2020 Uitvoeren agenda.

2021 Uitvoeren agenda.

Wat gaat het kosten?

Raming financiën:

Incidenteel: € 10.000 voor maken uitvoeringsprogramma (in 2018 nodig) en p.m. voor uitvoering
De kosten van de verschillende beleidsonderdelen (zoal bijv. wonen, duurzaamheid, mobiliteit, groen, etc) worden meegenomen bij deze onderwerpen.

Structureel: PM

Dekking:

Toelichting:

De uitvoeringsagenda zal uitwijzen wie welke rol kan en wil vervullen om uitvoering te geven aan de maatregelen uit de omgevingsvisie. Dan wordt ook duidelijk of dit lukt met de bestaande formatie en beschikbare gemeentelijke budgetten.

Aandachtspunten

Communicatie:

Het realiseren van de ambities en doelen van de Omgevingsvisies wordt voor een deel opgepakt in andere CUP-opdrachten. Daar waar het uitvoeringsprogramma nog andere inspanningen vraagt, is de communicatie er vooral op gericht om daar waar we samen aan de lat staan of we de samenleving willen inspireren een bijdrage te leveren, enthousiasme, inzet en/of commitment te creëren. Het moment en de wijze waarop we dat doen, is afhankelijk van de onderwerpen zelf.

Risico's:

Het risico bestaat dat er de via verschillende CUP-opdrachten afzonderlijk en zonder samenhang wordt bijgedragen aan de uitvoering van de Omgevingsvisie stedelijk gebied. Daarom is het van belang de verschillende onderdelen wel te blijven verbinden aan onder andere de doelen van de Omgevingsvisie en de uitvoering van andere onderdelen.

Overige:

Bestuursopdracht

Ambitie: 7.5 Andere planopzet Tabaksteeg-zuid
Portefeuillehouder: Wethouder Vos

Wat willen we bereiken?

Beschrijving vanuit het Coalitieakkoord 2018-2022:

Ruimte en wonen

10. De mogelijkheden voor een andere planopzet Tabaksteeg-zuid worden, met respect voor de antwoordbrief Duurzame Oplossing Langesteeggebied van 21 februari 2018, besproken met Stichting De Boom, Heijmans en omwonenden.

Doelstelling en kwaliteit van het resultaat:

Hoofddoelstelling is een duurzame inrichting met natuur, landschap en water (groen-blauwe inrichting) van de Langesteeg. Om dit te bewerkstelligen wordt voorwaardelijk meegewerkt aan woningbouw in Tabaksteeg –Zuid. Om meer draagvlak hiervoor te krijgen, wordt samen met Stichting Boom, Heijmans Vastgoed BV en de bewoners verkend of een andere opzet voor het plan voor woningbouw en park haalbaar is en tot een breder draagvlak leidt.

Afbakening:

De kaders en randvoorwaarden, zoals neergelegd in de brief van het College aan Stichting “De Boom” van 21 februari 2018, staan vast en bepalen daarmee het speelveld voor de gesprekken met partijen.

Met wie werken we samen?

Toelichting:

Stichting “De Boom”, Heijmans Vastgoed BV, aanwonenden van het plangebied en belanghebbenden bij het park.

Inbreng samenleving:

Op basis van een inventarisatie van mogelijke alternatieven voor het plan voor de 28 woningen door Heijmans Vastgoed BV en Stichting “De Boom” vindt samen met de gemeente het gesprek hierover plaats met de omwonenden. Het bespreken en wegen van de mogelijke alternatieven is een eerste stap in de afgesproken co-creatie van woningen en park.

Wat gaan we daarvoor doen?

Toelichting:

1. In gesprek gaan met Heijmans Vastgoed BV en Stichting “De Boom” over de wens mogelijke alternatieve oplossingen te onderzoeken;
2. Bespreken en wegen van deze alternatieven met de initiatiefnemers;
3. De alternatieven bespreken met aanwonenden van het plangebied en belanghebbenden bij het park;
4. Op basis van de bespreking en weging van de alternatieven wordt besloten tot en vervolgens meegewerkt aan het nieuwe plan.

Planning uitvoeringsjaren:

2018 afronden gesprekken

2019

2020

2021

Wat gaat het kosten?*Raming financiën:*

Incidenteel: p.m.

Structureel:

Dekking: anterieure overeenkomst

Toelichting:

Mogelijk dat voor het organiseren en begeleiden van de gesprekken kosten (zoals zaalhuur of gespreksleider) moeten worden gemaakt. Deze worden betrokken bij de nog met Heijmans Vastgoed BV te sluiten anterieure overeenkomst.

Aandachtspunten*Communicatie:*

In samenspraak met Heijmans Vastgoed BV en Stichting "De Boom" wordt een communicatie- en participatietraject bepaald voor het betrekken van belanghebbenden en omwonenden.

*Risico's:**Overige:*

Als de verkenning voor alle participanten geen beter of acceptabeler alternatief oplevert, dan worden aan de zuidzijde van Tabaksteeg 28 woningen en een park gerealiseerd zoals in de brief van 21 februari 2018 aan Stichting "De Boom" staat vermeld.

Bestuursopdracht

Ambitie: 7.6 Openstelling Leusderheide
Portefeuillehouder: Wethouder Van Beurden / Kiel

Wat willen we bereiken?

Beschrijving vanuit het Coalitieakkoord 2018-2022:

Ruimte en wonen

11. We onderzoeken de mogelijkheden tot openstelling van de Leusderheide voor recreatief gebruik, opwekking duurzame energie of een combinatie daarvan.

Doelstelling en kwaliteit van het resultaat:

We hebben de ambitie recreatief gebruik, opwekking duurzame energie of een combinatie daarvan mogelijk te maken op de Leusderheide (heeft een relatie met de CUP-opdrachten Energietransitie en Leusden op de kaart). Dit vraagt om gedeeltelijke openstelling van de Leusderheide.

Afbakening:

- De Leusderheide is eigendom van de gemeente Amersfoort en wordt gepacht door het Ministerie van Defensie.
- Openstelling vraagt om zonering vanwege natuurwaarden, vandaar “gedeeltelijke” openstelling.

Met wie werken we samen?

Toelichting:

- We zoeken partners voor het starten van een lobbytraject.

Inbreng samenleving:

Wat gaan we daarvoor doen?

Toelichting:

- We zoeken partners voor het bedenken en uitvoeren van een aansprekende lobby-strategie. Samen met onze partners wordt een wervend wensbeeld gemaakt. De lobby richt zich op het Ministerie van Defensie, specifiek de staatssecretaris van Defensie, de gemeente Amersfoort en het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug waarvan de Leusderheide onderdeel uitmaakt.
- Uitwerken lobby-strategie.
- Uitvoeren lobby-strategie.

Planning uitvoeringsjaren:

2018 Zoeken naar partners.
2019 Uitwerken en uitvoeren lobbystrategie.
2020 Uitvoeren lobby-strategie.
2021 Uitvoeren lobby-strategie.

Wat gaat het kosten?

Raming financiën:

Incidenteel: € 5.000 voor maken wensbeeld.

Structureel: p.m.

Dekking:

Toelichting:

Structurele kosten voor een lobbytraject kunnen niet worden uitgesloten.

Aandachtspunten

Communicatie:

Het opstarten van een lobbytraject vraagt om uitgebreide communicatie; het zal er veel meer om gaan om met de juiste partners in gesprek te komen.

Risico's:

- Voor het realiseren van onze ambitie zijn wij sterk afhankelijk van de medewerking van de gemeente Amersfoort als eigenaar en het Ministerie van Defensie als gebruiker van het terrein.
- Openstelling van de Leusderheide zal onderwerp van gesprek zijn binnen het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug, dit biedt kansen maar kan ook discussie opleveren.

Overige:

Bestuursopdracht

Ambitie: 7.7 Invoeren Omgevingswet
Portefeuillehouder: Wethouder Vos

Wat willen we bereiken?

Beschrijving vanuit het Coalitieakkoord 2018-2022:

Ruimte en wonen

12. Er wordt verder gewerkt aan de voorbereiding van invoering van de Omgevingswet.

Doelstelling en kwaliteit van het resultaat:

De Omgevingswet is een grote stelselherziening met waarschijnlijk ingrijpende gevolgen voor de gemeentelijke organisatie. Het motto van de wet is "eenvoudig beter". Het integreren van diverse regelstelsels en het introduceren van maatwerk kan het er voor burgers en bedrijven eenvoudiger en beter op maken. Achter de voordeur kan het echter bij de gemeentelijke organisatie ook een toename van complexiteit en werkdruk opleveren. De transitie naar het nieuwe stelsel is veelomvattend.

Leusden behoort tot de voorhoede wat betreft het ontwikkelen van en werken met de nieuwe instrumenten van de Omgevingswet, die op 1-1-2021 in werking treedt. Die voorsprong willen we behouden en benutten om:

- de voorspelbaarheid, consistentie en flexibiliteit van beleid en regelgeving in de fysieke leefomgeving te vergroten.
- De samenleving te faciliteren in het zelf nemen van initiatieven in de fysieke leefomgeving.
- De (versnelling van de) realisatie van de Leusdense duurzaamheidsambities beter mogelijk te maken.
- Tijdig nieuwe afspraken te maken tussen raad en college over kaderstelling, uitvoering en controle van beleid in de fysieke leefomgeving. Snelheid en eenvoud van procedures, maatwerk kunnen leveren binnen de bedoeling en heldere kaderstelling zijn hierbij sleutelwoorden.
- De implementatie van opgave gestuurd werken en het uitvoeren van de samenlevingsakkoorden in de gemeentelijke organisatie te faciliteren.
- Integraler te werken in beleidsvorming en uitvoering in de fysieke leefomgeving: integrale beleidscyclus, niet alleen binnen de gemeentelijke organisatie maar ook met de partners daarbuiten.
- Tijdig en efficiënt de informatisering en juridische instrumenten op orde te hebben voor het nieuwe stelsel en passend bij Leusden.

Afbakening:

Voor de invoering is een kleine programmaorganisatie opgericht. De pilots en projecten die in dit kader nu al worden uitgevoerd bestonden al, of zouden ook zonder Omgevingswet in enigerlei vorm opgestart moeten worden. Dit zal worden uitgebreid met nu nog onbekende ICT opgaven, trainingen en cursussen en het opstellen/ontwikkelen nieuwe instrumenten in het kader van het nieuwe stelsel en het inkaderen en verwerken van financiële en formatieve gevolgen. De structurele effecten (personeel en financieel) zijn nog niet bekend.

Met wie werken we samen?

Toelichting:

Provincie, Waterschap (beleid en handhaving), RUD (Regionale Uitvoeringsdienst, handhaving), BLNP-verband (= Samenwerking bedrijfsvoering Bunschoten, Leusden, Nijkerk, en Putten, (bedrijfsvoering en kennisuitwisseling) en Regio Amersfoort (beleid).

Inbreng samenleving: In de diverse deelprojecten en pilots (ook elders in het CUP beschreven, zoals omgevingsvisies) worden ook de bevolking en maatschappelijke partners betrokken. We gebruiken de Omgevingswet om doorontwikkeling van de 'Samenleving Voorop' verder vorm te geven.

Wat gaan we daarvoor doen?

Toelichting:

Door er op tijd bij te zijn en de kansen die de nieuwe wet biedt optimaal te benutten, verminderen we het 'schok-effect' dat een stelselwijziging kan hebben en benutten we de nieuwe instrumenten Omgevingswet voor de Leusdense manier van werken: maatwerkvoorschriften, open normen en uitnodigingsplanologie in het bestemmingsplan/omgevingsplan en de omgevingsvisie. Vooruitlopend op de inwerkingtreding in 2021 maken we gebruik van de experimenteerruimte die de Crisis- en Herstelwet biedt om zoveel mogelijk volgens het nieuwe stelsel te gaan werken.

Uitvoeren van diverse (deels zelfstandige) projecten en pilots:

- Omgevingsvisie
- Omgevingsprogramma's
- Omgevingsplan / bestemmingsplan verbrede reikwijdte
- Processen en procedures rondom Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) herijken en aanpassen aan nieuwe stelsel
- Welstandsbeleid
- Burenakkoord
- Aanpassen diverse verordeningen
- Diverse ICT projecten (pas duidelijk na vaststelling Digitaal Stelsel Omgevingswet; DSO)
- Opleidingen & training medewerkers over de nieuwe werkwijze en bijbehorende houding en gedrag.
- In kaart brengen van financiële en personele effecten; de hierover te maken keuzes en effecten hiervan.

We voeren de Omgevingswet zoveel mogelijk in langs de lijn van geleidelijkheid en ervarend leren. Aan de hand van pilots en projecten zoals het omgevingsplan buitengebied, één of meerdere omgevingsprogramma's (zie betreffende bestuursopdrachten 7.3 en 7.4) en het burenakkoord, wordt de geest van de omgevingswet direct de in de praktijk gebracht waarbij regelmatig actualisaties, uitbreidingen en verbeteringen te verwachten zijn. Mogelijk vallen pilots af en komen er nieuwe bij.

Om de nieuwe manier van werken mogelijk te maken, is ook cultuur- en organisatie gerichte training/coaching van medewerkers nodig. Dit wordt gekoppeld aan de organisatieontwikkeling.

Voor Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) is herontwerp van processen en beleid nodig vanwege de stelselwijziging. De eventuele financiële en/of personele consequenties worden in beeld gebracht.

Ten aanzien van het (DSO is landelijk nog veel onduidelijk. Zodra het kan zal Leusden zich verder op de komst van het DSO voorbereiden, inclusief het in beeld brengen van de financiële consequenties.

Planning uitvoeringsjaren:

2018 Start omgevingsplan buitengebied, start werken met crisis en herstelwet, start omgevingsprogramma's (zie 7.3 en 7.4); inventarisatie en beeldvorming VTH.

2019 Start voorbereiden VTH en ICT, afronden omgevingsplan (buitengebied); keuzes financiële en personele impact voorbereiden.

2020 Concrete voorbereiding op nieuwe stelsel, externe communicatie over wijzigingen vergunningen, besluitvorming over kosten en effecten invoeren, verordeningen enzovoort.

2021 Wet in werking, doorontwikkelen instrumenten, start met uitbreiden omgevingsplan tot gehele grondgebied (vervangen bestemmingsplannen), continue evaluatie beleid en uitvoering.

Wat gaat het kosten?

Raming financiën:

Incidenteel: p.m.

Structureel: p.m. Aan de hand van het implementatieplan worden de vervolgcosten in beeld gebracht.

Dekking: p.m.

Toelichting:

Incidenteel:

Het in 2017 beschikbaar gestelde budget van € 300.000 voor het invoeren van de Omgevingswet is waarschijnlijk voldoende voor de plan- en proceskosten in 2018, 2019 en mogelijk 2020. Als er aanvullend budget noodzakelijk is, dan zal dat worden aangevraagd via de P&C-cyclus.

Structureel:

De kosten van ICT zijn nog onbekend. Zodra er duidelijkheid ontstaat over het DSO en de financiële consequenties hiervan, volgt een kredietaanvraag. De investeringen worden afgeschreven in 3 a 5 jaar. Waarschijnlijk zal de Omgevingswet ook leiden tot een structurele toename van (formatie)kosten door meer maatwerk en ander toezicht en handhaving. Dit is nog niet in beeld en mede afhankelijk van nog te maken inhoudelijke keuzes.

Dekking:

Ook is nog onbekend in hoeverre er (gedeeltelijke) compensatie komt vanuit het Gemeentefonds.

Aandachtspunten

Communicatie:

De communicatie opgave richting samenleving zit eerst en vooral in de pilots en deelprojecten. Overall communicatie richt zich op de nieuwe manier van werken, meer eigen verantwoordelijkheid, sturen op de bedoeling en draagvlak (ook door initiatiefnemers zelf) en concrete wijzigingen in vergunningsvereisten, bevoegd gezag enzovoort.

Risico's:

- Kosten en inhoudelijke risico's ICT opgave (landelijk) nog niet in beeld.
- Structurele effecten in formatie nog niet in beeld
- Mogelijk daling legesopbrengsten
- Cultuuromslag/andere werkwijze vraagt tijd en energie
- Experimenteerruimte Crisis en herstelwet is nog niet zeker gesteld (aanvraag bij ministerie BZK loopt)

Overige: De raad en het college moeten door de stelselwijziging nieuwe afspraken maken over mandaat, rol van de raad, wijze en moment van sturen en controleren.

Bestuursopdracht

Ambitie:	8.1 Onderhoud Buitenruimte (w.o. groenonderhoud)
Portefeuillehouder:	Wethouder Vos

Wat willen we bereiken?

Beschrijving vanuit het Coalitieakkoord 2018-2022:

Beheer openbare ruimte

1. Het vele groen is een kwaliteit van de gemeente Leusden. De groenbeheerder en de inwoners worden uitgedaagd om nadrukkelijker dan voorheen het groenonderhoud te realiseren in samenwerking, om te komen tot een hogere dan de afgesproken kwaliteitsbeleving.
3. We zorgen voor een veilige, adequaat onderhouden, openbare buitenruimte.

Doelstelling en kwaliteit van het resultaat:

Het doel is om de betrokkenheid van bewoners en bedrijven bij het onderhoud van de buitenruimte nog verder te vergroten, waardoor de belevingswaarde en de biodiversiteit worden vergroot. Gestreefd wordt naar een gebruikersbeoordeling 'ruim voldoende' van de belevingswaarde van de buitenruimte. Daarnaast wordt het aantal participatie initiatieven de komende jaren verbreed en uitgebreid. Streven is om de komende jaren 5 tot 10 participatietrajecten vorm te geven, waarbij mee DENKEN van gebruikers van de buitenruimte wordt gevraagd. Gestreefd wordt om het aantal initiatieven om mee te DOEN in de buitenruimte uit te breiden tot 300, waarbij minimaal 1.000 huishoudens betrokken zijn.

Kwalitatief en kwantitatief voldoende goede groenvoorzieningen, met voldoende biodiversiteit, worden gezien als bijdrage aan de maatregelen tegen effecten van klimaatadaptatie (wateroverlast, hittestress, biodiversiteit).

Afbakening:

Het beheer/onderhoud van de openbare ruimte gaat nu nog vooral om het dagelijks-/regulier onderhoud van groen, het onkruidvrij en schoon houden van fiets-/voetpaden, goten, het legen van afvalbakken en het verwijderen van (zwerf)vuil. Daarnaast het schoon, heel en veilig houden van zitbanken en verkeersborden. Het klein onderhoud van verhardingen, voor zover niet van invloed op de technische kwaliteit (en daarmee groot-/cyclisch onderhoud), kan onderdeel uitmaken van de vergroting van de belevingskwaliteit. De gemeente blijft verantwoordelijk voor de technische kwaliteit van verhardingen, groen en riolering. Wettelijke verplichtingen zoals gladheidsbestrijding blijven ook de verantwoordelijkheid van de gemeente. Bewoners kunnen hier uiteraard in meedenken, maar meedoen is niet/nauwelijks mogelijk.

Met wie werken we samen?

Toelichting:

We werken samen met de universiteit van Groningen voor wat betreft onderzoek naar belevingswaarde en met CROW (kennisorganisatie op het gebied van infrastructuur, openbare ruimte, verkeer en vervoer en werk en veiligheid) met betrekking tot de ontwikkeling van een methodiek voor de meting van belevingswaarde. Daarnaast werken we samen met de aannemer die het onderhoud van de buitenruimte uitvoert (Sight Landscaping). Zij stimuleren en faciliteren bewonersinitiatieven. En tot slot maken we gebruik van ervaringen van andere gemeenten en/of adviseurs die zich bezig houden met belevingswaarde.

Inbreng samenleving:

Alles draait om de beleving van de openbare ruimte door bewoners. Metingen van beleving worden dus steeds onder/met bewoners gedaan. In hoeverre biodiversiteit bijdraagt aan de belevingswaarde, zal blijken uit de metingen. Ook wordt gekeken of (en zo ja welke) verschillen in belevingswaarde ontstaan bij meer/minder betrokkenheid van de samenleving.

Wat gaan we daarvoor doen?

Toelichting:

Nog meer dan in de afgelopen jaren in het kader van de Samenleving Voorop binnen het huidige contract is gedaan, wordt ingezet op de betrokkenheid van bewoners bij het onderhoud van de buitenruimte. Bewoners en bedrijven worden gestimuleerd en uitgedaagd om mee te doen en/of mee te denken. Intensiever dan voorheen wordt gecommuniceerd over de kansen en mogelijkheden om de uitdaging aan te gaan om het 'beter' te doen.

Meedoen door (bijvoorbeeld) groenonderhoud op een andere wijze uit te voeren, bijvoorbeeld door te streven naar grote biodiversiteit waardoor de kwaliteitsbeleving wordt verhoogd, kan vooral in de directe woonomgeving. Vanuit de gemeente en de aannemer worden bewonersinitiatieven, indien gewenst, ondersteund en gefaciliteerd door inbreng van gereedschappen, materialen en kennis. Successen worden gevierd en mee-doeners worden gestimuleerd om als ambassadeur andere Leusdenaren te inspireren. Meedenken wordt vooral gevraagd bij visie- en planvorming rondom de ontwikkeling van een innovatieve methodiek voor de meting van belevingswaarde in de openbare ruimte. Hierbij zoeken we aansluiting bij landelijke ontwikkelingen en onderzoeken (onder andere door CROW) en doen we mee aan pilots. Goede resultaten gebruiken we om verder door te ontwikkelen op weg naar een betere belevingswaarde van de openbare ruimte, waarvan groen een belangrijk onderdeel uitmaakt.

In het kader van klimaatadaptatie voeren we een stresstest uit, waaruit duidelijk wordt op welke onderdelen in de buitenruimte maatregelen kunnen worden genomen. Knelpunten die uit de stresstest blijken, worden zo nodig met voorrang opgepakt. Maatregelen in de inrichting van de openbare ruimte worden integraal meegenomen bij herinrichtingen en reconstructies.

- A. Samen met de samenleving onderzoeken we op welke wijze we beter en effectiever kunnen communiceren, stimuleren en faciliteren, zodat de kansen en mogelijkheden beter bekend worden. We zetten de voorgestelde werkwijze in en monitoren de resultaten.
- B. We doen mee in de ontwikkeling van een methodiek voor de meting van belevingswaarde, door pilots te doen en resultaten te monitoren en analyseren.
- C. We passen onze werkwijze voor het onderhoud van de buitenruimte aan als de samenleving daarom vraagt.
- D. Uitvoeren van de stresstest voor klimaatadaptatie om te maatregelen in de buitenruimte helder te krijgen. Het vervolgens in uitvoering nemen van deze maatregelen.

Planning uitvoeringsjaren:

2018 – A en B

2019 – A / B / D

2020 – B / C / D

2021 – C

Wat gaat het kosten?

Raming financiën:

Incidenteel: € 25.000 voor advies- en onderzoekskosten over belevingswaarde. Daarnaast € 20.000 voor de uitvoering van de stresstest + het voorstellen van maatregelen in het kader van beheer van de openbare ruimte.

Structureel: jaarlijks € 25.000 extra om bewonersinitiatieven (beter) te kunnen stimuleren/faciliteren. Daarnaast € 25.000 extra voor het onderhoud van (meer/betere/duurdere) groenvoorzieningen als gevolg van de maatregelen in het kader van hittestress en dergelijke.

Toelichting:

Aandachtspunten

Communicatie:

Zie 'wat gaan we daarvoor doen' punt A.

Risico's:

Blijven waken voor de technische kwaliteit van voorzieningen om kapitaalvernietiging te voorkomen.

Overige:

Bestuursopdracht

Ambitie:	8.2 Evaluatie onderhoud buitenruimte
Portefeuillehouder:	Wethouder Vos

Wat willen we bereiken?

Beschrijving vanuit het Coalitieakkoord 2018-2022:

Beheer openbare ruimte

2. Het lopende contract 'integraal onderhoud openbare ruimte' wordt geëvalueerd.

Doelstelling en kwaliteit van het resultaat:

Het huidige contract over het onderhoud van de openbare ruimte, waaronder groenonderhoud, is in 2015 gesloten voor een periode van 2 jaar vast en 6x de mogelijkheid om met een periode van 1 jaar te verlengen (dus maximaal tot en met 2022). De (juridische) basis van het contract was toen het werd aanbesteed op meerdere onderdelen innovatief.

Daarnaast is in het nieuwe contract, door een financiële taakstelling, een beleidsmatige keuze doorgevoerd om het beeldkwaliteitsniveau gemeentebreed van B (basis) naar niveau C (laag) terug te brengen. De door de aannemer gerealiseerde kwaliteit wordt gemonitord door frequent buiten rondgangen te maken en door wekelijks de resultaten en knelpunten te bespreken.

In 2016 zijn vooral de gevolgen van de doorgevoerde beleidswijziging nadrukkelijk in de buitenruimte zichtbaar geworden. Dit heeft geleid tot veel meldingen en ontevredenheid van bewoners. Naar aanleiding daarvan is vanaf 2017, door de gemeenteraad structureel extra budget voor onderhoud beschikbaar gesteld.

In samenspraak met de in het leven geroepen 'klankbordgroep groenonderhoud' is dit budget besteed, waardoor het beeldkwaliteitsniveau vooral in de directe woonomgeving weer op het originele beeldkwaliteitsniveau B is gebracht. De gevolgen hiervan zijn grotendeels in de loop van 2017 zichtbaar geworden. Verondersteld wordt dat dit in 2018 zal stabiliseren en beter zichtbaar zal worden. Op grond hiervan is begin 2018 besloten om de huidige wijze van onderhoud binnen het contract, ondanks de dalende bewonerstevredenheid, toch een jaar (tot april 2019) voort te zetten.

Vanwege de vernieuwende aspecten in het contract en de beleidswijzigingen die vooraf en tussentijds zijn doorgevoerd, is het nodig om het contract te evalueren.

Afbakening:

De evaluatie beperkt zich tot het onderhoud van de buitenruimte zoals dit in het huidige contract is ondergebracht. Wanneer knelpunten worden gesignaleerd die vragen om bijstelling van het vigerende (groen)beleid, dan worden deze alleen benoemd. Eventuele beleidswijzigingen worden in een aparte bestuursopdracht uitgewerkt.

Binnen de evaluatie wordt, wanneer dit een aanbeveling zou zijn, geen aanpassing in het contract uitgewerkt dan wel een nieuw contract voorbereid. Eventuele aanpassing dan wel vernieuwing van het contract vraagt om een nieuwe bestuursopdracht.

Met wie werken we samen?

Toelichting:

Voor de evaluatie werken we samen met de huidige contractpartij (Sight Landscaping) en de adviseur waarmee het contract is opgesteld (BTL advies), het onderzoeksbureau (I&O) dat betrokken is bij het opstellen van de bewonerstevredenheidsmeting en het IBMN (Inkoopbureau Midden Nederland) voor de juridische inkoopvoorwaarden. Daarnaast wordt inbreng gevraagd van de universiteit van Groningen die als omgevingspsycholoog onderzoek doet naar de belevingswaarde van de buitenruimte.

Inbreng samenleving:

De samenleving wordt betrokken door de bewonerstevredenheidsmetingen te evalueren en door (met de kennis vanuit de universiteit van Groningen) aanvullende metingen, in de vorm van interviews op straat, uit te voeren.

Daarnaast wordt de klankbordgroep groenonderhoud betrokken bij de evaluatie.

Wat gaan we daarvoor doen?

Toelichting:

Vanwege de vernieuwende aspecten in het contract en de beleidswijzigingen die vooraf en tussentijds zijn doorgevoerd, is het nodig om het contract te evalueren. Er wordt een evaluatieonderzoek uitgevoerd en een bijbehorende rapportage met knelpunten en verbetervoorstellen opgesteld.

Vooraf met betrekking tot 'belevingswaarde' spelen landelijk veel ontwikkelingen. Belevingswaarde kan worden gezien als doorontwikkeling van de (innovatieve) bewonerstevredenheidsmeting die als voorwaarde voor verlenging in het lopende contract is opgenomen. Deze ontwikkeling wordt nadrukkelijk in de evaluatie meegenomen.

De evaluatie leidt tot conclusies op welke onderdelen het contract wel, dan wel beperkt of niet voldoet. Er worden aanbevelingen gedaan om het huidige contract, binnen de juridische (aanbestedings)kaders te verbeteren. Mocht het aan de orde zijn, worden daarnaast aanbevelingen gedaan voor het opstellen van een nieuw contract, wanneer het huidige contract is volbracht dan wel (vervroegd) wordt ontbonden.

Planning uitvoeringsjaren:

2018 – 3^e kwartaal PvA opstellen / 4^e kwartaal onderzoek uitvoeren + rapportage opstellen

2019 – januari presentatie bevindingen aan Raad / 2^e kwartaal doorvoeren aanbevelingen voor zover (juridisch) mogelijk.

2020 – resterende aanbevelingen doorvoeren

2021 – evalueren door gevoerde aanpassingen

Wat gaat het kosten?

Raming financiën:

Incidenteel:

Externe adviseurs/partners (zie met wie werken we samen) € 15.000

Structureel: voor deze opdracht € 0.

Dekking:

Toelichting:

Als de uit de evaluatie voortkomende aanbevelingen worden opgevolgd, dan kan dit wel tot structurele kostenveranderingen leiden.

Aandachtspunten

Communicatie:

Inzet klankbordgroep tijdens onderzoek (metingen) en uitwerking van de resultaten.

Risico's:

Het opvolgen van aanbevelingen die voortkomen uit de evaluatie kunnen leiden tot het vervroegd ontbinden van de lopende overeenkomst met Sight Landscaping. Dit kan juridische en daardoor ook financiële gevolgen hebben.

Overige:

Bestuursopdracht

Ambitie: 9.1 Vestigingsmogelijkheden bedrijven
Portefeuillehouder: Wethouder Kiel

Wat willen we bereiken?

Beschrijving vanuit het Coalitieakkoord 2018-2022:

Economie

1. We houden stabiele werkgelegenheid vast door voldoende vestigingsmogelijkheden (locaties) te bieden aan lokale bedrijven (met name MKB en ZZP-ers) én aan bovenlokale, grotere partijen. Hiermee zetten we in op een robuuste economie, die minder kwetsbaar is voor regionale tendensen en keuzes van grote bedrijven.
2. Om te komen tot duurzame gebieden waarin menging van functies plaatsvindt, stellen we een transformatiestrategie op.

Doelstelling en kwaliteit van het resultaat:

Stabiele werkgelegenheid

Leusden wil een complete gemeente zijn, met naast wonen en recreëren juist ook ruimte voor het bedrijfsleven. We willen voorzien in vestigingsmogelijkheden voor MKB-ers en ZZP-ers; veelal kleinere ondernemingen die lokaal geworteld zijn. Maar ook in ruimte voor grote ondernemingen die zorgen voor een bovenlokale uitstraling, veel werkgelegenheid opleveren maar vaak ook vluchtiger zijn in hun vestigingsgedrag. De vestigingsmogelijkheden variëren van functionele bedrijventerreinen, tot grote kantoren en werken aan huis. Daarin zoekt Leusden de balans met als doel: een stabiele economie.

Transformatiestrategie

Ondanks de afname van de kantorenleegstand in Leusden en de wens kantoren te behouden voor bedrijven, wisselt het toekomstperspectief per gebied en pand. Er zijn naar verwachting panden die structureel een probleem zullen blijven, wat de kwaliteit en de leefbaarheid van die panden en gebieden aantast. Transformatie naar een andere functie, zoals wonen, biedt soms kansen voor het mogelijk maken van het doel: een toekomstbestendig en kwalitatief hoogwaardig gebied/pand.

Afbakening:

Uitgangspunt is de werkgelegenheid in Leusden, ongeacht het feit of die werkgelegenheid wordt ingevuld door Leusdenaren, bij een mix van ZZP-ers, MKB-ers en grotere ondernemingen. Het gaat om werkgelegenheid op formele bedrijventerreinen en kantorenlocaties, maar ook op informele locaties (vanuit huis of ontmoetingsplekken) in de brede zin van het woord.

De transformatiestrategie spitst zich toe op de kantoorpanden die niet meer aansluiten bij de eisen van de markt. Deze hebben structurele tekortkomingen zoals verkeerde ligging, te lage verdiepingshoogte, energie-onzuinig en ongewenste uitstraling met een laag toekomstperspectief. Leegstand zal hierdoor een structureel probleem blijven.

Met wie werken we samen?

Toelichting:

Ondernemers, vastgoedeigenaren, Regio Amersfoort, Provincie Utrecht

Inbreng samenleving:

De gemeente ontwikkelt een monitoringinstrument en staat hiervoor aan de lat. De informatie is afkomstig van BAG, Kadaster, NVM makelaars, provincie Utrecht en de gemeente. De informatie die beschikbaar komt, wordt gedeeld met de ondernemersverenigingen en andere belangstellenden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Toelichting:

We brengen een jaarlijkse rapportage uit over de ontwikkelingen in de Leusdense economie. Daarin monitoren we de ontwikkelingen in werkgelegenheid, vastgoed en transformatie, inclusief de balans tussen grote bedrijven, MKB en ZZP. Dit kan bijvoorbeeld gevolgen hebben voor de planologische medewerking van de gemeente aan initiatieven van vastgoedeigenaren, voor de aanjagende en stimulerende rol van de gemeente (focus), of voor de uitbreidingswens van bedrijventerreinen in de Regio Amersfoort. We gaan in gesprek met de Regio Amersfoort en de provincie Utrecht om de mogelijkheden voor extra bedrijventerreinen te verkennen.

Daarnaast wordt een transformatiestrategie opgesteld, om in de gemeentelijke beoordeling van transformatieverzoeken een eenduidige lijn en voldoende richting en houvast te creëren (zonder vastomlijnd eindbeeld) voor vastgoedeigenaren en betrokken partijen.

Tot slot doen we mee met de verkiezing MKB vriendelijkste gemeente om onszelf goed te kunnen meten en verbeteren.

Planning uitvoeringsjaren:

2018 Rapportage monitoring economie verschijnt jaarlijks
Start opstellen transformatiestrategie
Deelname aan verkiezing MKB vriendelijkste gemeente
2019 Opleveren transformatiestrategie
2020 -
2021 -

Wat gaat het kosten?

Raming financiën:

Incidenteel: € 25.000

Structureel: -

Dekking:

Toelichting:

Zowel de Rapportage monitoring economie als het verkennen van mogelijkheden voor extra bedrijventerreinen wordt gedekt uit de reguliere EZ-budgetten. Voor het opstellen van een transformatiestrategie moet incidenteel rekening gehouden worden met € 25.000

Aandachtspunten

Communicatie:

Risico's:

Voor het vasthouden van ruimte voor grote bedrijven zoals kantoren is tijd nodig (lange termijn). Dit uitgangspunt kan onder druk worden gezet door de wens om snel te transformeren (korte termijn).

Overige:

Accountmanagement bedrijven wordt actief toegepast. Ook door warme contacten met het bedrijfsleven en de inzet op 'korte' lijnen, wordt bijgedragen aan het vasthouden en creëren van stabiele werkgelegenheid.

Bestuursopdracht

Ambitie: 9.2 Kantorenlocatie De Horst
Portefeuillehouder: Wethouder Kiel

Wat willen we bereiken?

Beschrijving vanuit het Coalitieakkoord 2018-2022:

Economie

3. De Horst is en blijft de kantorenlocatie van Leusden. Daarom zetten we de samenwerking met ondernemers en vastgoedeigenaren in dit gebied voort en werken we samen aan onder meer profilering, duurzame mobiliteit, energiebesparende maatregelen en bereikbaarheid.

Doelstelling en kwaliteit van het resultaat:

De afgelopen periode hebben de gemeente en de provincie Utrecht een actieve rol gespeeld bij het versterken van de Horst als kantorenlocatie. In tegenstelling tot andere gebieden waar verouderde panden worden getransformeerd (Princenhof), is hier een samenwerking met vastgoedeigenaren en ondernemers ontstaan. De gezamenlijke ambitie is om hier HET kantorenpark van Leusden te behouden voor de toekomst. Doel van deze inspanningen: een levendig, goed gevuld kantorenpark midden in het land gelegen; niet alleen nu maar ook in de toekomst. Commitment van de bedrijven en vastgoedeigenaren blijkt inmiddels uit de oprichting van een bedrijvenvereniging Leusden Noord. Hierin wordt gewerkt aan een gezamenlijke agenda rondom profiel, duurzame mobiliteit, energiebesparing, bereikbaarheid en netwerken. De gemeente blijft de komende periode intensief betrokken bij deze vereniging als lid, als aanjager en facilitator.

Uiteindelijk doel is een zelfstandig en goed functionerende bedrijvenvereniging die volledig gefinancierd wordt door de partijen in het gebied. Deze vereniging is in staat om haar agenda over de verbetering van de Horst vorm te geven en te realiseren.

Afbakening:

Kantorenpark de Horst en aangrenzende gebieden waar bedrijvigheid ook in de toekomst blijft bestaan (rand Princenhof, Buitenplaats, 't Spieghel), te noemen Leusden Noord. Ook deze bedrijven kunnen zich aansluiten bij Bedrijvenvereniging Leusden Noord, zodat er een samenhangend geheel ontstaat.

Met wie werken we samen?

Toelichting:

Vastgoedeigenaren, ondernemers, eigenaar/gebruikers op de Horst / Princenhof, Plantage en 't Spieghel, het werkgeversnetwerk U15, Amersfoort, provincie Utrecht.

Inbreng samenleving:

Vastgoedeigenaren en ondernemers bepalen de agenda van de Bedrijvenvereniging. Daar waar hun energie in zit, zal de gemeente openstaan voor gesprek en ondersteuning. Naar verwachting zit de meeste energie op het thema "bereikbaarheid & duurzame mobiliteit."

Wat gaan we daarvoor doen?

Toelichting:

Daar waar vastgoedeigenaren en ondernemers concreet samen investeren in een parkeeroplossing, een mobiliteitsoplossing en het verduurzamen van het gebied, staat de gemeente open voor het incidenteel cofinancieren van projecten. Om gezamenlijke initiatieven van bedrijven echt van de grond te krijgen, is het noodzakelijk hiervoor budget te reserveren. Pas dan kunnen we adequaat inspelen op initiatieven die ook aansluiten bij andere ambities van de gemeente zoals het ondersteunen van een initiatief voor verbetering van de energielabels van kantoren.

Aansluiten op de energie van de betrokken ondernemers en vastgoedeigenaren, sluit aan bij de ambitie van de gemeente om meer "opgavegericht te werken" (=organisatie-ontwikkeling). Op de Horst wordt de komende periode in de vorm van een pilot invulling gegeven aan deze manier van werken met interne en externe partijen. We proberen de samenwerking te stimuleren door te werken met een dynamische agenda van zaken die we met elkaar oppakken.

Planning uitvoeringsjaren: Betrokkenheid van gemeente gedurende 2018 tot en met 2021, cofinancieringsmogelijkheden creëren in 2019 / 2020
2018

2019 cofinanciering initiatieven ondernemers / vastgoedeigenaren (dynamische gezamenlijke agenda) bijvoorbeeld ondersteunen verbetering energielabels kantoren, innovatieve parkeeroplossingen

2020 cofinanciering initiatieven ondernemers / vastgoedeigenaren (dynamische gezamenlijke agenda) bijvoorbeeld ondersteunen verbetering energielabels, innovatieve parkeeroplossingen enzovoort.

2021

Wat gaat het kosten?

Raming financiën:

Incidenteel: € 20.000

Structureel:

Dekking:

Toelichting:

Dit bedrag wordt ingezet als cofinanciering voor concrete projecten, waarin eigenaren en ondernemers samen investeren ter verbetering van de Horst als aantrekkelijke kantorenlocatie. Deze projecten vloeien voort uit de dynamische agenda en moeten aansluiten aan bij gemeentelijke doelstellingen, bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid en energie.

Aandachtspunten

Communicatie:

De Horst wordt gepromoot als moderne kantorenlocatie in het midden van het land, direct gelegen aan de A28. Als locatie met een energiek ondernemersnetwerk en korte lijnen met de burens.

We profileren de Horst als onderdeel van de website van de regio Amersfoort en filmpjes met ondernemers.

Risico's:

Commitment van vastgoedeigenaren en ondernemers moet versterkt worden (meer leden).

Overige:

Bestuursopdracht

Ambitie: 9.3 Doorontwikkeling winkelgebieden
Portefeuillehouder: Wethouder Kiel

Wat willen we bereiken?

Beschrijving vanuit het Coalitieakkoord 2018-2022:

Economie

4. Samen met ondernemers en vastgoedeigenaren, ontwikkelen we onze winkelgebieden door tot compacte dorpskernen en ontmoetingsplekken, waar volop ruimte is voor functiemenging. Het project Hart van Leusden wordt voortgezet, met bijzondere aandacht voor duurzame vitaliteit van De Hamershof. Het ambitieniveau voor De Korf en de bibliotheek wordt in deze bestuursperiode nader bepaald.

Doelstelling en kwaliteit van het resultaat:

We bieden mogelijkheden voor detailhandel in de winkelcentra (Hamershof, Biezenkamp, Maximaplein / Antares, Achterveld) en streven naar verplaatsing van verspreide detailhandel richting de centra. In de winkelcentra zetten we ook optimaal in op het bieden van ruime mogelijkheden voor functiemenging en verkleuring. Denk naast detailhandel ook aan bedrijvigheid, cultuur, welzijn, sport, publieksfuncties en ontmoetingsplekken in de winkelcentra. Voor gezondheidszorg bestaan kansen aan de randen van winkelcentra, niet midden de winkelstraat. Daarmee ontstaan compacte, complete en levendige centra. We stimuleren de versterking van ondernemersnetwerken.

Afbakening:

Voor de doorontwikkeling van de centra zijn tal van andere zaken ook van belang: variëteit in het winkelaanbod, marketing & promotie, openingstijden, afhaalpunten, samenwerking tussen ondernemers, samenwerking tussen vastgoedeigenaren, investeringsbereidheid van ondernemers en vastgoedeigenaren enzovoort.

Bij onvoldoende draagvlak en actiebereidheid op zaken waar de primaire verantwoordelijkheid bij ondernemers en vastgoedeigenaren ligt, neemt de gemeente een stimulerende rol aan. Verantwoordelijkheden nemen wij niet over. We trekken ons echter niet terug, maar richten onze energie op die onderdelen waar ook andere betrokken partijen energie op in zetten.

Met wie werken we samen?

Toelichting:

Ondernemers, belangenvereniging Hamershof, winkeliersvereniging de Biezenkamp, Leusder Ondernemers Federatie, ondernemers Maximaplein, ondernemers Achterveld, vastgoedeigenaren, inwoners, provincie Utrecht, zorgaanbieders, culturele instellingen.

Inbreng samenleving:

Investing in renovatie van woningen (Nul op de Meter) en winkelpanden. Investering in samenwerking en promotie door ondernemers.

Wat gaan we daarvoor doen?

Toelichting:

We onderzoeken of en zo ja hoe we het juridisch instrumentarium in kunnen inzetten om verkleuring van de winkelcentra te stimuleren en de ontmoetingsfunctie te vergroten (compact en compleet programma). Onder juridisch instrumentarium vallen onder andere bestemmingsplannen en regelgeving ten aanzien van vergunningen. Daarnaast onderzoeken we in samenwerking met de provincie Utrecht de haalbaarheid van het inzetten van een verplaatsingscoach, om verspreide detailhandel in de centra te concentreren.

Het openbaar gebied in het Hart van Leusden wordt heringericht (fase 1, 2 en 3), afronding wordt verwacht in 2021. In 2018 wordt het haalbaarheidsonderzoek naar nieuwbouw van De Korf afgerond, Besluitvorming hierover vindt plaats in het najaar van 2018. Ook de besluitvorming over de eventuele verhuizing van de bibliotheek vindt nog in 2018 plaats.

Planning uitvoeringsjaren:

2018 Onderzoek juridisch instrumentarium en verplaatsingscoach
Haalbaarheidsonderzoek nieuwbouw de Korf + besluitvorming
Besluitvorming (eventuele) verhuizing bibliotheek
2019 Afhankelijk van de resultaten: uitvoering geven aan de onderzoeken
2020
2021

Wat gaat het kosten?

Raming financiën:

Incidenteel: p.m.
Structureel:
Dekking:

Toelichting:

De resultaten van het onderzoek naar juridisch instrumentarium en verplaatsingscoach kunnen aanleiding zijn voor het reserveren van middelen vanaf 2019 / 2020.

Aandachtspunten

Communicatie:

Draagvlak creëren en behouden door goed overleg met stakeholders en accurate informatieverstrekking over projecten.

Risico's:

Verdeeldheid en gebrek aan "sense of urgency" bij ondernemers(netwerken) in de Hamershof.

Overige:

Bestuursopdracht

Ambitie:	9.4 Versterken economische positie en ondernemerscultuur
Portefeuillehouder:	Wethouder Kiel

Wat willen we bereiken?

Beschrijving vanuit het Coalitieakkoord 2018-2022:

Economie

5. We versterken de economische positie van Leusden én de regio door het intensiveren van de regionale samenwerking. We werken samen aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat, aan een helder profiel dat de basis vormt voor onze promotie en het aantrekken van nieuwe bedrijven.
6. We versterken de Leusdense ondernemerscultuur door netwerken van en rondom ondernemers te stimuleren.

Doelstelling en kwaliteit van het resultaat:

Het doel van de regionale samenwerking is een vitaal ondernemersklimaat met goede vestigingsmogelijkheden. We streven naar voldoende en vitale werklocaties in de regio. De regio Amersfoort is een aantrekkelijke regio voor ondernemers, competitief in Europa, centraal in het land gelegen en goed bereikbaar.

Met actief accountmanagement in Leusden zetten we in op het verankeren van al gevestigde bedrijven, het (her)kennen van uitbreidingsinvesteringen, het monitoren van de gemeentelijke dienstverlening aan ondernemers en daarmee het behouden en uitbreiden van de werkgelegenheid in Leusden.

Afbakening:

De gemeenten in de regio Amersfoort als onderdeel van de regio Utrecht. Met “accountmanagement bedrijven” bedienen we alle Leusdense ondernemers.

Met wie werken we samen?

Toelichting:

Regio Amersfoort, Economic Board Utrecht (EBU), provincie Utrecht, ondernemersverenigingen in Leusden. De rol die de EBU speelt reikt verder dan het beleidsveld economische zaken, maar gaat ook over wonen, duurzaamheid en energietransitie.

Inbreng samenleving:

De Leusdense ondernemersverenigingen (Bedrijven Kring Leusden, Leusder Ondernemers Federatie, winkeliersverenigingen, ZPoint, Koninklijke Horeca Nederland) bezinnen zich op hun organisatiestructuur, taakverdeling en onderlinge samenwerking. We verwachten van hen een visie op de manier waarop zij zich organiseren en profileren (en aanpassingen daarin) en treden daarin faciliterend op.

Wat gaan we daarvoor doen?

Toelichting:

Economic Board Utrecht (EBU) en de regio Amersfoort:

Utrecht is in 2017 opnieuw uitgeroepen tot uitgeroepen tot één van de meest competitieve regio's van Europa. De EBU levert een bijdrage aan het behouden van deze positie door het vergroten van de economische slagkracht van de gehele regio Utrecht, inclusief Regio Amersfoort. De EBU fungeert hierin als aanjager.

Samen met de regiogemeenten uit de Regio Amersfoort willen we de economische samenwerking versterken door de Economic Board Utrecht (EBU) te ondersteunen. EBU richt zich op 3 thema's: groene economie, gezond leven en diensteninnovatie (groen, gezond & slim). Zij heeft als doel om initiatieven op deze gebieden investeerbaar te maken door overheden, kennisinstellingen en bedrijven met elkaar te verbinden.

Er wordt een convenant gesloten tussen EBU en de gemeenten in de Regio Amersfoort. In dit convenant worden afspraken gemaakt over de inzet van EBU in deze regio en kan een actieve rol van EBU in Leusden verwacht worden in concrete projecten. Denk bijvoorbeeld aan een regiobreed Energiefonds waarmee VVE's verduurzaming van hun woningen kunnen financieren en het doorontwikkelen van concept Smart City.. Dit convenant wordt afgesloten voor een periode van 2 jaar (tot en met 2020) en jaarlijks geëvalueerd. Per gemeente wordt een jaarlijkse bijdrage van € 1,- per inwoner gevraagd.

Accountmanagement bedrijven

Om de ondernemerscultuur in Leusden te versterken, wordt actief accountmanagement gevoerd. Netwerken van ondernemers worden gefaciliteerd en gestimuleerd, de gemeente neemt een actieve rol in als het gaat om het verbeteren van het functioneren van ondernemersnetwerken en het aan elkaar verbinden van betrokken partijen.

Daarnaast vinden er bedrijfsbezoeken plaats, verkopen we bedrijfskavels en verschijnt er elk kwartaal een ondernemersnieuwsbrief. We versterken de samenwerking met Amersfoort als het gaat om het werven van nieuwe bedrijven.

Planning uitvoeringsjaren:

2018

2019 € 30.000

2020 € 30.000

2021 PM

Wat gaat het kosten?

Raming financiën:

Incidenteel: € 60.000

Structureel:

Toelichting:

Als na evaluatie blijkt dat de samenwerking zijn vruchten afwerpt, kan het convenant verlengd worden. De gemeentelijke bijdrage zou dan structureel gemaakt moeten worden vanaf 2021.

Aandachtspunten

Communicatie:

Elk kwartaal verschijnt er een nieuwsbrief voor ondernemers, met daarin brede informatie over ondernemen in Leusden en ontwikkelingen daarin.

Risico's:

Gemeenten Amersfoort, Baarn, Eemnes en Soest hebben al toegezegd deel te nemen aan het convenant met EBU. De overige regiogemeenten nemen hun bijdrage mee in de afwegingen rondom nieuw beleid.

Overige:

Bestuursopdracht

Ambitie: 9.5 Leusden op de kaart
Portefeuillehouder: Wethouder Kiel / burgemeester Bouwmeester

Wat willen we bereiken?

Beschrijving vanuit het Coalitieakkoord 2018-2022:

Economie

8. We zetten Leusden op de kaart, onder andere door wandel- en fietsgemeente te zijn, recreatie en toerisme te stimuleren en een goede vestigingsplaats voor bedrijven te zijn.

Sport en cultuur

5. We onderzoeken of Leusden Fietsgemeente van het jaar kan worden.

Doelstelling en kwaliteit van het resultaat:

Leusden staat beter op de kaart als wandel- en fietsgemeente in Midden Nederland. Wandelen en fietsen wordt waar mogelijk verbonden aan het cultureel erfgoed, culturele evenementen en bezienswaardigheden, zie onder andere bestuursopdracht 6.4.

Afbakening:

Leusden als woongemeente nadrukkelijker op de kaart zetten, is minder aan de orde omdat de bevolking en de raad een gematigd, op eigen groei gebaseerd bouwtempo aan willen houden. Het idee is om in te zetten op Leusden als wandel- en fietsgemeente, zowel gericht op inwoners van Leusden als op bezoekers aan Leusden.

Met wie werken we samen?

Toelichting:

De raad heeft de burgemeester bij zijn aanstelling uitdrukkelijk de opdracht gegeven om Leusden beter op de kaart te zetten: het 'branden' van Leusden. Daarom moet het duidelijk zijn wat Leusden aantrekkelijk maakt voor ondernemers en bezoekers.

Inbreng samenleving:

Belangrijk is om recreatie en toerisme te versterken en de verbinding met en tussen bedrijven en ondernemers te versterken en te benutten. Verder is het van belang de verbinding met de regio waar nodig te versterken, zoals bijvoorbeeld citymarketing en Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug. We nemen de resultaten mee van de bijeenkomst met de samenleving op 30 mei.

Wat gaan we daarvoor doen?

Toelichting:

- Opstellen van een visie waarom we recreatie en toerisme beter willen ontwikkelen.
- Begeleiding VVV, heroverweging Recreatiefonds.
- Stimuleren van op projectmatige basis oppakken van opgaven die recreatie en toerisme versterken, gerelateerd aan wandelen en fietsen: wandelfeest, fietsgemeente, fietsevenementen en WOII-beleving.
- Stage- en afstudeeropdrachten.

Planning uitvoeringsjaren:

2018 tweede helft start adviseur/projectleider. Inventarisatie fase
2019 projectmatig lostrekken thema's met samenleving
2020 projectmatig lostrekken thema's met samenleving
2021 afronding en vervolg

Wat gaat het kosten?

Raming financiën:

Werkzaamheden	inzet	2018	2019	2020	2021
Adviseur Recreatie *	16 uur	€ 18.250	€ 36.500	€ 36.500	€ 18.250
Recreatiefonds**			€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000
Leusden op de kaart ***		€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000

* Adviseur Recreatie voor 16 uur per week (schaal 10A, € 36.500) incidenteel voor 3 jaar.

** Voor de periode 2014-2018 was jaarlijks € 15.000 beschikbaar voor het stimuleren van initiatieven op het gebied van recreatie (recreatiefonds). Vanaf 2019 zijn er tot nu toe geen gelden in de begroting opgenomen.

*** Om Leusden op de kaart te zetten, zijn er middelen nodig voor promotieactiviteiten en communicatie.

Toelichting:

* In 2013 is op de R&T-inzet 14 uur gekort, waardoor 4 uur per week over is. De gedachte daarbij was dat de samenleving de ontwikkeling van recreatie en toerisme grotendeels zelf zou oppakken en dat eventuele initiatieven vanuit de samenleving vanuit de coördinatie buitengebied, natuur en landschap of economische zaken (EZ) opgepakt zouden worden, afhankelijk van de aard van het initiatief. De middelen die daarvoor de afgelopen tijd beschikbaar zijn gesteld, zijn niet benut. We willen structureel inzetten op recreatie & toerisme en daarvoor is uitbreiding van de capaciteit met 16 uur per week nodig, zodat 0,5 fte aan dit beleidsveld besteed kan worden.

** De evaluatie van het Recreatiefonds wordt eind 2018 aan de raad aangeboden. Op basis hiervan kan een besluit worden genomen over het al dan niet voortzetten van de inzet van gelden (€ 15.000 per jaar) voor het stimuleren van initiatieven, dan wel projecten op het gebied van recreatie. Verwachting is dat ook tijdens de Coalitieperiode 2018-2022 gelden nodig zijn voor het projectmatig lostrekken van thema's met de samenleving en het stimuleren van initiatieven op het gebied van recreatie.

*** Om Leusden op de kaart te zetten is het naast het inzetten van formatie, noodzakelijk om budget te hebben voor promotie en activiteiten die niet volledig uit de samenleving komen en daardoor geen gebruik kunnen maken van het recreatiefonds.

Aandachtspunten

Communicatie:

De promotie richt zich zowel op inwoners als op bezoekers.

Risico's:

Het is nog onduidelijk wat het resultaat van de evaluatie "recreatiefonds" is. Het kan gevolgen hebben voor de beschikbare middelen voor recreatie en toerisme en de rol van de gemeente.

Overige:

Bestuursopdracht

Ambitie: 10.1 Openbaar vervoer
Portefeuillehouder: Wethouder Vos

Wat willen we bereiken?

Beschrijving vanuit het Coalitieakkoord 2018-2022:

Verkeer

1. De provincie is verantwoordelijk en de beleidsmaker voor openbaar vervoer. We zetten ons in om het openbaar vervoer meer gespreid door de wijken van Leusden te krijgen.

Doelstelling en kwaliteit van het resultaat:

De huidige onevenwichtigheid qua lijnvoering van de bus binnen de kern Leusden moet ongedaan worden gemaakt. Dit betekent concreet dat zowel het noordelijk als het zuidelijk deel van de kern Leusden tijdens de spitsperiodes minimaal 1 x per half uur via een reguliere lijnbus moet worden ontsloten. Dit houdt in dat in ieder geval het zuidelijk deel van de kern Leusden, dat voorheen via lijn 77 werd ontsloten, opnieuw een rechtstreekse verbinding met het centrum van Amersfoort moet krijgen. Buiten de spitsperiodes is een frequentie van 1 keer per uur in het deelgebied ten zuiden van de Noorderinslag de ondergrens.

Voor wat betreft de oplossingen kan gedacht worden aan een verlaging van de frequentie van buslijn 17 of door aanpassing van de route van deze lijn.

Afbakening:

Onder openbaar vervoer wordt in dit kader verstaan het regulier busvervoer en dus niet het doelgroepenvervoer (regiotaxi) of andere vormen van maatwerkvervoer.

Met wie werken we samen?

Toelichting:

Met de regiogemeenten en belangenorganisaties. Samen met regiogemeenten proberen we de provincie, ROCOV en Syntus te overtuigen van het belang van een evenwichtige gebiedsontsluiting. De huidige buslijn laat een aantal woongebieden links liggen.

Inbreng samenleving:

We staan hierbij samen aan de lat met regiogemeenten en belangenorganisaties.

Wat gaan we daarvoor doen?

Toelichting:

We gebruiken alle mogelijke kanalen om het Leusdense ov-belang bij voortdurend onder aandacht van provincie (zowel PS als GS) te brengen en te houden. Ook proberen we ROCOV en Syntus te overtuigen van het belang van een evenwichtige gebiedsontsluiting.

Bij de jaarlijkse actualisering van het vervoerplan voor het komende dienstregelingsjaar blijven we ons sterk maken voor terugkeer van de lijnbussen door de woongebieden. Onze wensen brengen we dan zowel onder aandacht van de provincie als opdrachtverlener, als van Syntus als opdrachtnemer.

Planning uitvoeringsjaren:

2018 Dit proces is al gestart. Zolang het beoogde resultaat niet bereikt is gaan we hier de komende jaren mee door.

2019

2020

2021

Wat gaat het kosten?

Raming financiën:

Incidenteel: € 5.000 + p.m.

Structureel:

Dekking:

Toelichting:

Wellicht dat het nodig is om expertise in te huren ter onderbouwing of als second opinion. Hiervoor wordt een bedrag van € 5.000 geraamd.

Omdat de provincie verantwoordelijk is voor de vormgeving en inrichting van het openbaar busvervoer en vanuit die hoedanigheid als opdrachtgever richting vervoerders optreedt, ligt het niet voor de hand dat de gemeente structureel bijdraagt aan de exploitatie van het openbaar vervoer systeem.

Een bijdrage aan pilots is wat ons betreft wel bespreekbaar. Omdat de gemeenteraad het budgetrecht heeft zullen voorstellen daartoe altijd vooraf ter accordering aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

Aandachtspunten

Communicatie:

Via de gebruikelijke kanalen laten w weten dat we ons blijven inzetten voor terugkeer van een rechtstreekse busverbinding tussen het zuidelijk deel van de kern Leusden en het centrum van Amersfoort.

Risico's:

Het blijven hameren op aanpassing van de lijnvoering kan de bestuurlijke verhoudingen tussen provincie en Leusden onder druk zetten. Dit kan nadelige gevolgen hebben op andere (verkeers-)dossiers.

Overige:

Bestuursopdracht

Ambitie: 10.2 Entree van Leusden
Portefeuillehouder: Wethouder Vos

Wat willen we bereiken?

Beschrijving vanuit het Coalitieakkoord 2018-2022:

Verkeer

- De entree van Leusden bij de Randweg wordt verbeterd, gericht op kwaliteit van de openbare ruimte en optimale afwikkeling van het verkeer. Indien mogelijk wordt dit samen met lokale partners gerealiseerd.

Doelstelling en kwaliteit van het resultaat:

De entree van Leusden, met de Randweg als hoofdinvalsweg, is uitnodigend en maakt beleefbaar dat Leusden een gemeente is met hoogwaardige ruimtelijke kwaliteiten. Daarnaast worden de verkeersafwikkeling en de doorstroming op de Randweg verbeterd (zie CUP 10.4). De ruimtelijke ontwikkelingen langs de Randweg, waarvan de nieuwbouw van AFAS en die op de 'Buitenplaats' de belangrijkste zijn, bieden kansen om dit doel ook samen met de eigenaren van de belendende percelen te bereiken. Om voldoende doorstroming te garanderen en de kans op sluipverkeer door woonwijken zoveel mogelijk te beperken dan wel te voorkomen, mogen de wachttijden bij de verkeerslichten niet langer dan 2 minuten zijn.

Leusden heeft meerdere entrees, de Randweg is de meest prominente. Bij voorgenomen aanpassingen in de infrastructuur/openbare ruimte in de omgeving van de overige entrees wordt bezien of ook daar een kwaliteitsslag kan worden gemaakt en zo ja in welke mate.

Afbakening:

De aanpassing/verbreding van de A28 (in het kader van plan Reconstructie Knooppunt Hoevelaken) zal ook impact hebben op de Randweg. De opgave richt zich op het gebied tot en met de kruising met de Zwarteweg.

De verkeerskundige analyse richt zich op een wat groter gebied in verband met de invloed van omliggende kruispunten die op onderstaand overzichtskaartje zijn weergegeven.

Met wie werken we samen?

Toelichting:

Bij deze opgave willen we in ieder geval met de 'buren' optrekken. Het uiteindelijke resultaat komt immers ook de kwaliteit en de uitstraling en daarmee ook de waarde van de aanliggende panden ten goede.

Inbreng samenleving:

Er zijn enkele belangrijke randvoorwaarden voor deze opgave, waaronder het adequaat verwerken van de te verwachten verkeersstromen. Een uitbreiding van de infrastructuur zal wellicht ten koste gaan van de overige ruimte. Mogelijk moet/kan de fysieke ruimte voor de beoogde kwalitatieve verbetering (mede) worden gezocht op de aanliggende particuliere percelen. Dit betekent dat we samen met deze grondeigenaren aan de lat staan om de ruimtelijke kwaliteit op de 'Entree' een impuls te geven.

Wat gaan we daarvoor doen?

Toelichting:

Nadat de verkeerskundige opgave duidelijk in beeld is gebracht, wordt in overleg met de 'omgeving' een bureau geselecteerd dat in staat wordt geacht de hierboven geformuleerde opgaven naar een ontwerp te vertalen. Hierbij kan ook worden gedacht aan een ruimtelijke prijsvraag.

In vijf stappen wordt de Entree van Leusden ontworpen:

- 1) Analyse (ruimtelijk, verkeerskundig en programmatisch)
- 2) Toekomstscenario's
- 3) Oplossingsrichtingen met globale kostenraming

Op basis van deze drie stappen kiezen we welke oplossingsrichting(en) we verder uitwerken en op welke wijze.

- 4) Schetsontwerpen (ruimtelijk en verkeerskundig)
- 5) Kostenraming

De laatste twee stappen kunnen mogelijk in een ruimtelijke prijsvraag worden uitgezet. Na deze stappen volgt besluitvorming en daarna realisatie.

Planning uitvoeringsjaren:

2018

2019 Planvorming (stappen 1 t/m 5)

2020 Voorbereiding

2021 Start uitvoering

Wat gaat het kosten?

Raming financiën:

Incidenteel: € 40.000

Structureel:

Dekking:

Toelichting:

Het bedrag dat als incidenteel wordt genoemd, heeft uitsluitend betrekking op de kosten van het proces om te komen tot de keuze voor de voorkeursvariant. Op dat moment wordt duidelijk welke kosten gemoeid zijn met verdere voorbereiding en de uitvoering daarvan. Verwacht mag worden dat met de uitvoering een substantieel bedrag gemoeid is. Vooralsnog worden deze kosten globaal geraamd op € 2.000.000.

Dit heeft een relatie met CUP-opdracht 10.4.

Aandachtspunten

Communicatie:

De communicatie met grondeigenaren is een belangrijk punt. Dit moet tijdig worden opgestart. Dit geldt ook voor (verkeers)partners als Rijkswaterstaat (A28), de provincie Utrecht en de huidige gebruikers van gronden binnen het plangebied.

Daarnaast, het gaat tenslotte om de Entree van Leusden, is participatie vanuit de inwoners en belangenverenigingen zeer welkom. Hoe en in welke vorm wordt bepaald als de planvorming in 2019 van start gaat.

Risico's:

De verwachte toename van verkeer op de Randweg kan conflicteren met de ruimtelijke kwaliteitsopgave.

De gemeentelijke beheergrenzen kunnen daarbij als knellend worden ervaren. Daarom willen we over deze grenzen heen kijken.

Overige:

Bestuursopdracht

Ambitie: 10.3 Snelle fietsroutes
Portefeuillehouder: Wethouder Vos

Wat willen we bereiken?

Beschrijving vanuit het Coalitieakkoord 2018-2022:

Verkeer

3. We stimuleren het gebruik van de (elektrische) fiets door snelle fietsroutes te realiseren. Hierbij maken we optimaal gebruik van subsidiemogelijkheden.

Doelstelling en kwaliteit van het resultaat:

In Leusden wordt bij korte en middellange ritten (tot 15 kilometer) gebruik gemaakt van de (elektrische) fiets door het reistijdverschil met de auto te verkleinen.

Deze doelstelling kan bijdragen aan verkorting van de filelengtes, vermindering van de uitstoot van schadelijke stoffen, minder verbruik van brandstof en tot minder geluidsoverlast. Daarnaast heeft het gebruik van de fiets een positief effect op de gezondheid en vitaliteit van de fietser en levert het milieurendement op.

Afbakening:

We richten ons met name op de verbinding met Amersfoort. Niet alleen vanuit Leusden maar ook vanuit Achterveld en Stoutenburg.

Met wie werken we samen?

Toelichting:

We werken daarbij samen met de lokale afdeling van de Fietzersbond maar ook met andere organisaties die zich sterk maken voor de rol van de fiets als snel en gezond vervoermiddel. Een daarvan is Fietscommunity 033opdefiets. Daarnaast zijn Amersfoort als buurgemeente en de provincie Utrecht partners in deze opgave. In haar Realisatieplan Fiets kent de provincie hoge prioriteit toe aan een snelfietsroute tussen Amersfoort en Utrecht. Een snelfietsroute tussen Leusden en Amersfoort zou daar mooi op kunnen aansluiten.

Inbreng samenleving:

We hebben samen met Amersfoort en de provincie aan 033opdefiets gevraagd om met gerichte acties de fietscommunity in Leusden vorm te geven. Bij dit onderwerp staan we samen aan de lat, waarbij de gemeente de nadruk legt op de aanleg van fietsvoorzieningen/routes en de samenlevingspartners meer het accent op het gebruik daarvan kunnen leggen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Toelichting:

Het fietsgebruik wordt gestimuleerd door het realiseren van snelle, directe fietsroutes waarover met hoge snelheid veilig kan worden gefietst. We gaan uitvoering geven aan de maatregelen die zijn benoemd in het uitvoeringsprogramma van het Fietsplan Leusden dat in maart 2018 is vastgesteld (en waarvoor de financiële middelen reeds zijn toegekend).

Een studie naar de haalbaarheid van een fietspad langs de Ponlijn is in dat verband wel een speerpunt. In het kader van het Leusdense fietsplan is de route langs de PON-spoorlijn als gewenste route naar voren gekomen. Deze is ook onderdeel van de route die de provincie opgenomen heeft in haar Realisatieplan Fiets. Op deze manier kunnen we naar verwachting optimaal gebruik maken van subsidies.

Planning uitvoeringsjaren:

2018

2019 Start haalbaarheidsonderzoek Fietsroute Ponlijn.

2020

2021

Wat gaat het kosten?

Raming financiën:

Incidenteel: € 10.000 voor achtergrondonderzoeken, bijvoorbeeld op het gebied van flora en fauna.

Structureel:

Dekking: incidentele middelen zijn beschikbaar in het budget uitvoering fietsplan.

De aanleg van een nieuwe snelfietsroute is een relatief kostbare ingreep.

Vooralsnog wordt rekening gehouden met een investering van € 1.000.000

Deze investering zal worden opgenomen in het uitvoeringsprogramma behorend bij het in CUP 10.4 genoemde Mobiliteitsplan.

Toelichting:

De voor het Fietsplan benodigde middelen zijn in maart 2018 beschikbaar gesteld.

De kosten voor de aanleg van snelle fietsroutes zelf kunnen op dit moment nog niet exact worden aangegeven. Deze zullen mede afhankelijk zijn van het gekozen traject en voorzieningen die moeten worden getroffen voor bijvoorbeeld flora en fauna. . De hoogte van een eventuele subsidie is ook nog niet bekend.

Aandachtspunten

Communicatie:

De communicatie met grondeigenaren is een belangrijk punt. Dit moet vroegtijdig worden opgestart.

Risico's: de haalbaarheidsstudie kan aangeven dat een snelle fietsroute niet haalbaar is. In het verleden is een fietsroute langs de Pon-lijn om ecologische redenen door de provincie geblokkeerd.

Overige:

Bestuursopdracht

Ambitie: 10.4 Verbeteren doorstroming verkeer
Portefeuillehouder: Wethouder Vos

Wat willen we bereiken?

Beschrijving vanuit het Coalitieakkoord 2018-2022:

Verkeer

4. We verbeteren de doorstroming van het verkeer, onder meer door optimale afstemming van verkeerslichten en het toepassen van smartcity-concepten.

Doelstelling en kwaliteit van het resultaat:

Hoofddoelstelling is om het verkeer (in brede zin) zo af te wikkelen dat Leusden bereikbaar, veilig en leefbaar blijft.

Afbakening: Dit mobiliteitsplan heeft (alleen) betrekking op de gemeentelijke infrastructuur.

Met wie werken we samen?

Toelichting:

Omdat mobiliteit niet ophoudt bij bestuurlijke of beheersmatige grenzen, werken we nauw samen met buurgemeenten, de provincie, Rijkswaterstaat en met belangengroeperingen.

Inbreng samenleving:

We gaan een 'samenspraaktraject' opzetten. Hierbij beginnen we met het ophalen van belangen en prioriteiten bij diverse groepen. Ook de gemeenteraad wordt tijdig bij de inrichting van dit proces betrokken.

Wat gaan we daarvoor doen?

Toelichting:

We laten een Mobiliteitsplan vaststellen. Dit plan krijgt een uitvoeringsprogramma waarin staat welke maatregelen nodig zijn om Leusden op langere termijn duurzaam bereikbaar, leefbaar en veilig te houden. Daarbij wordt aan duurzaamheid een prominente plaats toegekend (zie onder meer Cup 4.2). Aan de hand van dit Mobiliteitsplan wordt bepaald welke maatregelen nodig zijn en op welk moment en in welke volgorde deze uitgevoerd moeten worden.

Belangrijke aandachtspunten zijn:

- De ontsluitingswegen moeten voldoende capaciteit hebben om het verkeersaanbod te kunnen faciliteren en sluipverkeer door woonwijken zoveel mogelijk te beperken.
- Er wordt doorlopend slim gebruik gemaakt van de technische mogelijkheden om de doorstroming te waarborgen, bijvoorbeeld de optimale afstemming van verkeerslichten.
- Waar technische mogelijkheden niet meer toereikend zijn om de groei van het autoverkeer op te vangen, is uitbreiding van de beschikbare capaciteit oftewel het aanbrengen van extra asfalt nodig.
- De mogelijkheden en toegevoegde waarde van het openbaar vervoer worden meegenomen in het mobiliteitsplan.

Planning uitvoeringsjaren:

2018 Opstellen Mobiliteitsplan
2019 Vaststellen Mobiliteitsplan
2020 Uitvoeren maatregelen
2021 Uitvoeren maatregelen

Wat gaat het kosten?

Raming financiën:

Incidenteel:

€ 30.000 en investeringen in infrastructurele werken van € 3.750.000

Structureel:

Dekking:

De investeringen worden betrokken bij de nota bovenwijkse voorzieningen (opdracht 5.1).

Toelichting:

In dit stadium, waarin nog geen uitvoeringsprogramma is opgesteld, is het niet mogelijk om de uitvoeringskosten in beeld te brengen. Maar een investeringsopgaaf van € 750.000 per jaar lijkt in het licht van de uitgaven die in voorgaande jaren zijn gedaan verdedigbaar. De voortgaande (versnelde) groei van de mobiliteit vraagt om uitbreiding van de infrastructuur.

In het genoemde bedrag (€ 3.750.000) zijn de kosten van de maatregelen genoemd in CUP 10.2 (verbeteren Entree Leusden/verbetering doorstroming Randweg) en die uit CUP 10.3 (snelle fietsroute langs Pon-lijn) verwerkt.

Aandachtspunten

Communicatie:

Samenspraaktraject van opdrachtomschrijving tot vaststelling.

Risico's:

Aanleg/verbreding van wegen kan betekenen dat kabels en leidingen verlegd moeten worden. Dit is een belangrijke onzekere kostenfactor.

Overige:

Bijlage a: Algemene uitgangspunten

Voor de hierna genoemde punten uit het Coalitieakkoord 2018 – 2022 zijn geen afzonderlijke bestuursopdrachten van het college aan de organisatie nodig.

Zorg en welzijn

13. Voor hen die dat nodig hebben, houden we de regiotaxi in stand, net als het maatwerkvervoer.

Financiën

1. Uitgangspunt van financieel beleid is:
  - a. een sluitende meerjarenbegroting,
  - b. de uitvoering van onze (kern)taken binnen de beschikbare budgetten,
  - c. dat begrotingsoverschotten ten gevolge van een hogere uitkering uit het gemeentefonds in het bijzonder worden aangewend voor zorg en duurzaamheid,
  - d. dat de financiële ruimte in algemene reserves boven de genormeerde ratio kunnen worden ingezet voor andere doelen.
2. De te verwachte begrotingstekorten voor 2018 en 2019 worden bij voorkeur gedekt door zorgvuldig om te gaan met de uitgaven. Gelet op het te verwachte begrotingsoverschot vanaf 2020 is het verantwoord om eventuele tekorten te dekken ten laste van de algemene reserve.
3. De gemeentelijke belastingen worden in beginsel niet verhoogd. Inflatiecorrectie is wel toegestaan.
4. Slechts in bijzondere omstandigheden vindt externe financiering voor gemeentelijke investeringen plaats, onder vooraf afgesproken voorwaarden.
8. Indien door de Rijksoverheid niet de voorziene extra financiële middelen aan de gemeenten beschikbaar worden gesteld, dan worden onze voorgenomen ambities heroverwogen.

Beheer openbare ruimte

4. Het netwerk van stroomvoorziening is een aandachtspunt vanwege de verwachte toename van het stroomgebruik voor onder meer elektrisch verwarmen en elektrisch vervoer. We zien erop toe dat de landelijke overheid, provincies en netbeheerders zorgen voor een adequaat netwerk dat de toekomstige capaciteit aankan.

Verkeer

5. We koesteren de vitaliteit van onze winkelcentra en daarom blijft parkeren gratis. Slechts in goed overleg met ondernemers, omwonenden en winkelpubliek kan worden overgegaan tot het instellen van blauwe zones.

Bijlage b: Samenlevingsakkoorden

Het Samenlevingsakkoord als uitgangspunt voor Samen Realiseren

Het coalitieakkoord is vastgesteld. Over duurzaamheid, zorg, jeugdzorg en inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt worden samenlevingsakkoorden opgesteld. Deze bijlage geeft weer wat onder een samenlevingsakkoord wordt verstaan.

De Samenlevingsakkoorden maken duidelijk welke doelen bestuur en samenleving gezamenlijk willen bereiken en welke prioriteit er aan welk doel wordt toegekend (agenda), als ook het commitment op het realiseren van deze doelen. Het commitment wordt praktisch vertaald naar afspraken over inzet.

Samenlevingsakkoord = agenda + commitment + inzet

Door open en uitnodigend op te halen in de samenleving en commitment te vragen middels de Samenlevingsakkoorden, wordt met de aanpak aangesloten op wat de samenleving belangrijk vindt en zorgen we er voor dat we onze aanpak daar op richten.

In de akkoorden wordt op hoofdlijnen vastgelegd welke doelen en thema's worden opgepakt, wie daarbij welke rol speelt, welke inzet er wordt geleverd en welke werkwijze het meest effectief is. Zo kunnen onderdelen van de akkoorden door de samenleving zelf worden opgepakt, in co-creatie worden ontwikkeld of kan faciliterend worden opgetreden. Alles is gericht op het bereiken van een optimaal maatschappelijk effect en op zo veel mogelijk *realiseren*. Dit vraagt een meer dynamische aanpak waarbij de agenda kan worden aangepast als actuele thema's en kansen in de samenleving daarom vragen of wanneer een (deel)opgave niet meer relevant is of niet wordt opgepakt. De samenlevingsakkoorden zijn dus niet in beton gegoten, samenleving en raad (oppositie en coalitie) kunnen in de komende periode zelf thema's op de agenda zetten.

Zo kunnen we met kracht en focus werken aan oplossingen die aansluiten bij de échte vraagstukken en ambities in de Leusdense samenleving.

Stap 1: Opstellen van Samenlevingsakkoorden = bepalen van de agenda!

De eerste stap is het opstellen van de Samenlevingsakkoorden *met* de samenleving (*agenderende ronde*). Hierbij gaat het vooral om het op hoofdlijnen ophalen van de belangrijkste doelen en thema's. Met andere woorden; Welke maatschappelijke effecten op de 3 thema's willen we bereiken? Maar ook; *wie* doet mee en met welke *middelen*? In deze agenderende ronde gaat het er om dat alles 'klaargezet' wordt om daadwerkelijk tot realisatie over te kunnen gaan. Het gaat dus om een agenda op hoofdlijnen waarin doelen, mensen (samenwerkingspartners, inwoners, keten) en middelen worden benoemd. In deze fase moeten we ook uitvinden hoe we de inhoudelijke uitvoering van de akkoorden gaan volgen en hoe daar afspraken over gemaakt kunnen worden met de samenleving. Dat geldt ook voor het inbouwen van reflectiemomenten. In het proces om tot samenlevingsakkoorden te komen, wordt de rol van de raad goed en aan de voorkant besproken: wanneer wordt de raad betrokken bij de agendering en in welke mate, welke kaders geeft de raad mee en in welke gevallen geeft de raad de kaders niet maar blijft de raad wel betrokken.

Stap 2: Samen realiseren

Stap 2 is het daadwerkelijk met de samenleving uitwerking geven aan de doelen en thema's uit de Samenlevingsakkoorden c.q. de agenda's voor de komende vier jaar,

waarbij we komen tot een nadere, meer specifieke uitwerking, waarmee we gelijk ook aan de slag gaan (*realiserende ronde*). Hierbij gaat het om het oppakken van opgaven die tot concrete resultaten in de samenleving leiden en, die we in co-productie gaan oppakken. Daarbij proberen we ook bredere verbindingen tussen verschillende beleidsvelden te leggen en integraliteit te vergroten. Opgaven kunnen klein zijn of groot, maar dragen bij aan het behalen van een of (liefst) meerdere doelen. Hier kunnen ook vormen/wensen worden aangegeven voor middelen die nieuwe democratie kunnen ondersteunen.

Voorstel per akkoord

De beleidsvelden waar gewerkt gaat worden met Samenlevingsakkoorden zijn divers en daarom in onze beleving niet eenduidig te benaderen. In het ene veld wordt er meer samengewerkt met professionele partners, in het andere is er sprake van samenwerking met vooral vrijwilligersorganisaties. Ook verschilt per akkoord de fase van beleidsontwikkeling en het 'voorwerk' wat reeds is gedaan. Daarnaast kan het resultaat per akkoord verschillen en daarmee om een andere aanpak vragen. Daarom zal per akkoord maatwerk worden toegepast voor de invulling en de aanpak.

Bijlage c:

Overzicht bestuursopdrachten en herkomst coalitieakkoord

	Bestuursopdrachten CUP	Herkomst coalitieakkoord
1.	Bestuur en samenwerking	
1.1	Doorontwikkeling sturing en control	Bestuursstijl
1.2	Initiatieven van inwoners	Samenwerking en partnerschap
2.	Veiligheid	
2.1	Veiligheid	Veiligheid
3.	Sociaal Domein	
3.1	Transformatie in Sociaal Domein	Zorg en welzijn nr. 3, 4, 5, 6, 9 Financiën nr. 7
3.2	Samenlevingsakkoorden Sociaal Domein	Zorg en welzijn nr. 8 Jeugdzorg en onderwijs nr. 4 Economie nr. 7
3.3	Inkoop Sociaal Domein	Zorg en welzijn nr. 10, 14 Jeugdzorg en onderwijs nr. 5
3.4	Extra focus op jeugd	Jeugdzorg en onderwijs nr. 1, 2, 3
3.5	Integrale Kind Centra	Jeugdzorg en onderwijs nr. 6, 7
3.6	Positieve gezondheid en zorg	Zorg en welzijn nr. 1, 2, 11
3.7	LeusdenFit	Zorg en welzijn nr. 7
3.8	Signalering van armoede	Zorg en welzijn nr. 12
4.	Duurzaamheid	
4.1	Transitieagenda energie	Duurzaamheid nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, Financiën nr. 5, 7
4.2	Duurzame mobiliteit	Duurzaamheid nr. 7
4.3	Afval	Duurzaamheid nr. 8
5.	Financiën	
5.1	Nota bovenwijkse voorzieningen	Financiën nr. 6
6.	Sport en cultuur	
6.1	Stimuleren initiatieven sport en welzijn	Sport en cultuur nr. 1, 2
6.2	Onderhoud sportomgeving	Sport en cultuur nr. 3
6.3	Parkeren bij sportfaciliteiten	Sport en cultuur nr. 4
6.4	Een bruisend en leuker Leusden	Sport en cultuur nr. 6, 7
7.	Ruimte en wonen	
7.1	Realiseren woningbouwprogramma	Ruimte en wonen nr. 1, 2, 8, 9
7.2	Nieuwe woningbouwlocaties	Ruimte en wonen 3, 4, 7
7.3	Omgevingsvisie landelijk gebied	Ruimte en wonen nr. 5, 6
7.4	Omgevingsvisie stedelijk gebied	
7.5	Andere planopzet Tabaksteeg-zuid	Ruimte en wonen nr. 10
7.6	Openstelling Leusderheide	Ruimte en wonen nr. 11
7.7	Omgevingswet	Ruimte en wonen nr. 12

8.	Beheer openbare ruimte	
8.1	Onderhoud buitenruimte	Beheer openbare ruimte nr. 1, 3
8.2	Evaluatie onderhoud buitenruimte	Beheer openbare ruimte nr. 2
9.	Economie	
9.1	Vestigingsmogelijkheden bedrijven	Economie nr. 1, 2
9.2	Kantorenlocatie De Horst	Economie nr. 3
9.3	Doorontwikkeling winkelgebieden	Economie nr. 4
9.4	Versterken economische positie en ondernemerscultuur	Economie nr. 5, 6
9.5	Leusden op de kaart	Economie nr. 8 Sport en cultuur nr. 5
10.	Verkeer	
10.1	Openbaar vervoer	Verkeer nr. 1
10.2	Entree van Leusden	Verkeer nr. 2
10.3	Snelle fietsroutes	Verkeer nr. 3
10.4	Verbeteren doorstroming verkeer	Verkeer nr. 4